

SLOVENSKI NAROD.

Plaša vsak dan zvečer, izmišljuje nedelje in praznike, ter valja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam plašati, plaša za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor suša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petlit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljše pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalna kultura.

(Ob petdesetletnici konkordata.)

Dne 18. avgusta 1855. leta, torej ravno pred 50. leti je cesar Franc Jožef podpisal konkordat, s katerim je uničil zadnje ostanke jožefizma in pripomogel rimskemu klerikalizmu do neomejenega gospodstva v državi.

V zgodovini habsburške monarhije ostane 18. avgust 1855. leta zapisan s črnimi črkami kot dan žalosti. Ta dan je monarhija brespojno kapitulirala pred rimskim klerikalizmom in omogočila tisti orijentalisti despotizmu cerkvenih mogotcev, proti kateremu se morajo še danes z obupno silo boriti vsi avstrijski narodi.

Res, da je bil z zakonom z dne 7. maja 1874. leta odpravljen konkordat, ali odpravljen je bil samo na papirju, v praksi pa veljajo malodane vse njegove določbe še dandanes in rimski klerikalizem se peha na svojo moč, da ohrani, poglobi, utrdi in razširi to svojo oblast, da si pribori, kar je izgubil in da tako obnovi svoje neomejeno gospodstvo nad državo in njenimi narodi.

Nikdar se ne sme pozabiti, kar je rekel meseca marca l. 1890. Kardinal grof Schönborn v gosposki zbornici, ko so njegovi somišljeniki zahtevali poklerikalenje vsega šolstva. Tedaj je kardinal Schönborn izjavil: »da je ves moderni državni red v največjem nasprotju z verskimi načeli katoliške religije in da ima država dolžnost se v svojo popolno preuredbo v tem smislu podvreči cerkvenim višjim pastirjem in se jim dati z vso svojo oblastjo na razpolaganje. Zahteva po neomejenem vladanju v šoli je samo začetek dolge vrste zahtev in postulatov, ki morajo slediti in bodo sledili.«

Tako je govoril takratni vodja avstrijskih škofov in vse delovanje in rebanje klerikalizma v vseh kro-

govinah in pri vseh narodih priča, kako se peha klerikalizem, da dobi v roke moč in oblast, ki mu naj omogoči dosego označenih ciljev, kulturno, gospodarsko in politično gospodstvo.

Rimski klerikalizem si lasti božje poslanstvo urejevati, voditi in nadzirati moralno in kulturno življenje vseh narodov, kakor tudi vse politično in gospodarsko življenje. Božjemu poslanstvu rimskega klerikalizma se že davno smeje ves civilizirani svet in dejstvo, da so se prav najbogatejši, najmočnejši, najmimikanejši in najsrednejši narodi na svetu otresli rimskega klerikalizma in da od tedaj procvitajo, priča glasno in jasno, da je njegovo božje poslanstvo zgolj izmišljeno.

Ali rimski klerikalizem hrepeni z vsemi silami po oblasti, da si zagotovi gospodstvo in vzpričo temu je potec brezomembno, ali si lasti v ta namen božje poslanstvo ali ne, kajti računati nam je le z njegovimi dejanskimi prizadevanji in odgovoriti nam je samo na vprašanje: ali bi bila zmaga rimskega klerikalizma, cerkveni absolutizem v pravnih in političnih, v kulturnih in v gospodarskih zadevah narodom v srečo ali v nesrečo.

Odgovor pač ni težak.

Vsa zgodovina, vsa preteklost kakor tudi sedanjost nam priča, da pomeni gospodstvo rimskega klerikalizma duševno in politično sužnost. Nobena institucija na svetu ni državam in narodom storila toliko zla kakor rimski klerikalizem. Ta klerikalizem je socialno in kulturno prokletstvo za vse narode in ne pomeni v bistvu drugega, kakor zmago peklenških instinktov nad vsemi ideali človeštva, nad vsemi pogoji napredka in sreče ter popolno pozeptanje prvega moralnega načela vsega pravega reda, namreč svobode.

»Slovenec« je minolo soboto pisal: »Boj, ki se bije pri nas, je v resnici kulturni boj, ker se borita dve kulturi, ena materialistiška, druga krščanska.« To ni prava resnica. Boj ni samo kulturn. V tem boju gre za vse najvišje smotre človeštva. Slovenski narod je podoben sadnemu drevesu, na katerem so se zaredile gosenice; v našem boju gre za to, otrebiti to drevo mrčesa in mu zagotoviti rast in razvoj.

O kulturnem boju se pa tudi zaradi tega ne more govoriti, ker so klerikalni smotri skozinsko nekulturni, ker je to, kar imenuje »Slovenec« krščansko kulturo, nekaj manj vrednega, nekaj inferijornega, nekaj škodljivega in pogubljivega.

Tukaj pač ni mesto razpravljati o tej čudoviti, krasni in nad vse veličastni stvari, ki se imenuje moderna kultura in ki jo skuša klerikalizem na vse načine uničiti in podkopati. Ali da je klerikalizem nekulturn, pravi kulturi sovražni element, to se da tudi prav na kratko dokazati.

Ne bomo govorili o klerikalnih naukih, da je papež absolutni gospodar vsega sveta in da je vsakdo dolžan se pokoriti njegovi volji; tudi ne o naukih, s katerimi si laste duhovniško gospodstvo v vseh posvetnih zadevah. Tudi ne bomo razpravljali o obupnem boju proti neodvisni znanosti, ki je dokazala neresničnost cele vrste cerkvenih nauk. Dovolj je drugih zgledov.

»Slovenec« je ono soboto pripoznal, da je izobrazba duha in srca prava naloga vsake koristne organizacije. Tudi cerkev je organizacija in zato spoznamo najhitreje njen kulturni pomen, če pregledamo, kako srbijo za izobrazbo duha in srca slovenskega naroda.

V ta namen je treba iti na kmete, kajti v mestih so tudi že

manj izobraženi ljudje spoznali klerikalno kulturo in se je iznebili.

Izobrazbo duha in srca pospešuje klerikalizem s poučevanjem. Pri tem pouku se uči narod karnajbolj bedastega praznovrsta, in sicer tako ustno kakor po knjigah in časopisih.

Klerikalci varajo n. pr. narod sistematično, da je hudič bitje, ki lahko obsede človeka in da ima duhovnik moč, hudiča izgnati iz ljudi in iz živali. Zgodi se vsak dan, da hodijo duhovniki za dobro plačilo izganjati hudiča. Istotako je navadno varanje naroda, če se mu vcepja mnenje, da je duhovnik — grešno človeško bitje — več kakor angeli in Mati božja, da je bog dal svojo oblast duhovniku v roke, da se gode čudeži z lursko vodo itd. Nenravni in zaničljivi so tudi klerikalni nauki o odpustkih, o prisegi, o razmerju med gospodarjem in med služabnikom, o cerkvi, nenravni nauki o dopustnih in nedopustnih sredstvih, o romanjih in o škupirju itd.

V svrhu razširjenja in utrjevanja takih in enaki nauk, ki ne izobrazujejo ne duha, ne srca, marveč narod samo poneumnjajo in demoralizujejo, ustanavljajo klerikalci bratovščine in vsakovrstne družbe, izdajajo leto za leto nebroj knjig in časopisov ter pehajo s tem narod v nesrečo, utrjujejo pa svoje gospodstvo in množijo s tem svoje dohodke.

Vsaka kultura se sodi po njenih sadovih. Propadlost, nprava in kulturna, gospodarska in politična propadlost vseh katoliških narodov, neizobrazba duha in srca pri teh narodih priča najbolje, kaj je to, kar imenuje »Slovenec« krščansko kulturo in koliko je ta kultura vredna.

Zato pa tudi ni resnično, če imenuje »Slovenec« naš slovenski boj kulturni boj. Za kulturo se borimo samo mi, in sicer proti nekulturi,

borimo se za osvobodjenje naroda iz klerikalne sužnosti, borimo se za svetlo in nad vse vzvišene narodne ideale, za pogoje sreče in napredka proti pošastim teme.

Velike evolucije v življenju narodov se ne izvršijo v kratkih dobah. Dostikrat trajajo cela stoletja. Včeraj pred petdesetimi leti je cesar podpisal pogodbo, s katero je monarhija postala domena najstrupenejšega klerikalizma. A narodi so vendar imeli moč, da so razbili to verigo, da so raztrgali konkordat in se vsaj deloma osvobodili duhovskega despotizma. Boj med svetlobo in med temo, med napredkom in nazadnjaštvom pa še dolgo ni dobojevan in tudi narod slovenski mora nspeti še največje svoje sile, da si zagotovi svobodni razvoj in pogoje napredka, obstanka in sreče. Streti se mora duhovsko gospodstvo v vsem javnem življenju, to hodi naravnost v spomin ob 50letnici konkordata.

Zadnja sodna imenovanja.

Pretekli teden nam je prinesel zopet nekaj sodnih imenovanj. Kdor misli, da se je slovenskim uradnikom pri tej priliki zgodila sama pravica in nič — krivice, ta se prav pošteno moti. Res je sicer, da so zasedli nekatera mesta na Kranjskem slovenski kompetentje. Ali to je moralo tako biti, ker je samo ob sebi umevno, da se mesta na Kranjskem ne morejo odvzeti našim uradnikom, ki imajo končno vendar le pravico avanzirati. Za večne adjunkte Slovenci vendar še nismo obsojeni!

Ali vendar se je ravno pri tej priliki zopet pokazalo prav jasno, kako se v okrožju graškega nadsoodišča samolastno postopa z imenovanji. Sicer imajo v Gradcu še takozvani »konkretni status.« Vendar le pro forma ali radi lepšega. Nanj se nihče več ne ozira, marveč se postopa povsem ad

LISTEK

Prve bolečine.

I.

Draga in ljuba Darinka!

Jako sem bila iznenadena, ko sem prebrala Tvoje cenjeno pismo! Upala sem, da Te bo moj odkritosrčni list zadovoljil, toda ne —! Brati sem morala očitek za očitkom, akoprav sem si prizadevala s svojimi najboljšimi skromnimi močmi, da Ti ustrežem kakor kakšni najzvestejši prijateljici! —! —!

Najprvo se Ti zahvaljujem iz dna svojega srca, ker si mene, »potuhnjeno Angelo,« opozorila, da ne smem svojih »oči imeti na vseh koncih in krajih, povsodi nastavljam ušes in v vsako reč vtikati radovednega nosu, ki je hudo podoben prekuhanemu fižolčku.« (?)

Gospodična Darinka! To je še jako pereče vprašanje, ali švigajo moje oči res na vse plati! Taka je tudi glede mojih ušes in mojega po nedolžnem obrekovanega nosu; zaradi njega se pa nočem prepirati z nikomer, kateremu sadežu je bolj podoben. Gospodična ali res mislite, da ste nezmotljiva? —!

In potem, prosim, pomisli vendar, da štejem tudi jaz v kratkem 15, beri petnajst let in torej nisem kakšna jara putka!

No, sedaj moreš sošolkam v samostanu brati kar z obrazov, kako dobro vedo, da sva se midve razprli. Praviš, da Te ne briga mnogo, kar pravi č. M. Emerencijana. Trdiš, da Te je grajala, ker je nisi brž prosila odpuščanja. Silno olikano od Tebe, da se tako vedeš proti učiteljici! Pišeš mi, da se je č. M. Emerencijana hudo zmotila o Lavri, ker ni imela še nobene prijateljice. Zelo me je veselilo, da si že uničila moje pismo. Kaj pa naj si mislim o »slabih nasledkih,« če me Ti ne bi marala več za prijateljico? —? —?

Praviš, da se boš umikala vsaki najmanjši »spovedi« — no, pustimo to! Delaj, kar hočeš. — Dalje mi pišeš, da se Ti zdi čudno, ker sem zahtevala svoje pismo za nekaj časa nazaj. Hotela sem se le preveriti, če sem Ti res pisala, da si »potuhnjena.« Pač slabo o meni sodiš, ko mi pišeš, da Te hočem zbadati in da nisi tako neumna, da ne bi razumela mojega zabavljanja. Draga in ljuba si mi bila in mi še boš — vsaj jaz upam tako. Toda Ti — kako vse drugačna si Ti proti meni! Zbadati si me hotela le Ti sama in si napisala najprvo »Draga,« potem pa si to zopet zbrisala in napisala samo »Ljuba Angela!« Toda varala si se ljuto! Ni mi dosti do tega, kako me nazivaš v svoji jezi, o ne!

Slišala sem tudi, da si že sama izprevidela: najprvo moraš Ti mene zopet nagovoriti, ne pa jaz Tebe!

Srčni pozdrav od Tvoje (ne vem, kakšno naj se imenujem)

Angele.

Drugeče se lahko imenuješ sama sebe »olikano.« Toda to menda vendar ni posebno olikano, da mi brez najmanjšega pravičnega povoda očitaš »afektirano obnašanje« v šoli! Darinka, pomisli — — —

II.

Draga Darinka!

Saj veš, da sva sklenili precej po novem letu zvesto prijateljstvo.

Jaz, draga Darinka, Te imam za svojo največjo prijateljico, akoprav mi Ti nisi — zvesta!

Ne bom Ti dajala v tem pismu grdih priimkov, kakršnih Ti je poslala potuhnjena Angela in nikdar Te ne bom po Angelini šegi imenovala neolikane prijateljice. Darinka, Ti nisi pomislila, kaj misli Angela s tem izrazom! Sploh — tako zanikarna čast, kakršno Ti Angela izkazuje navidez, to je — hinavsko.

Darinka, pomisli, s kom občuješ! Ti zanemaraš mene že cel teden! Le dobro pomisli: tako zveste prijateljice, kakor sem Ti jaz, ne dobiš na vsem

božjem svetu! Vendar se nočem hvalliti. Ne moreš mi očitati, da bi bila neodkritosrčna s Tabo! Nasprotno! Gotovo ljubim jaz Tebe bolj, nego Ti mene. . . . To žalostno resnico sem spoznala po Tvojem hladnem obnašanju.

Res hudo mi je, draga Darinka! Pred kratkim sva bili tako dobri prijateljici! Zdaj pa sem zvedela nekaj novega, da si izbiraš drugo! In vendar Te ljubim tako presrčno! Naredila sem pesemco, ki je posvečena Tebi, ljuba Darinka! Prepišem Ti jo kar semkaj:

Nesrečna ljubezen.

1.
Zima je minula,
rože že cveto
bele in rdeče,
kako lepo je to!

2.
Roža mi najljubša
je Darinica!
Ljubim jo tako,
da izraza nimam za to.

3.
Pa moja ljubezen ni srečna,
nesrečna pač je in bol!
Zato pa tudi v naslovu
nesrečno imenujem jo.

Tako je, žalibog — Gotovo se boš jokala, ko boš to brala.

Nočem Ti, draga Darinka, očitati nezvestobe. To se ne spodobi pravi prijateljici, akotudi si prevzela zdaj Angelo za prijateljico. Naredi, Darinka,

kakor hočeš, ampak vedi, da ostanem jaz Tebi vekomaj zvesta, ker si ne morem drugače pomagati —

Oh, ko bi ti vedela, kako mi je hudo, da si me zapustila! —? —!

Prosim Te, ne pokaži tega pisma svoji novi prijateljici Angeli. Nočem prepri. Pišeš mi, naj ne sejem razpora in prepri. Saj ga ne sejem, akoprav misliš, da ga. Opominjam te samo zato, ker ne morem več trpeti na tihem — — —

Prosim Te, odpiši mi, kaj misliš, da vem potem, kaj naj storim. Razodela sem Ti vse svoje skrivnosti — Obenem Te prosim, da molčiš proti Angeli! Zakaj Angela ne zna molčati, in potem bi prišla kaj med ljudi, in potlej gorje meni! Ne bodi huda in odpiši mi kmalu!

S prisrčnimi pozdravi in poljubi vsa Tvoja nesrečna Milka.

Prosim te še enkrat, odgovori mi takoj!

III.

Draga!

Obžalujem, Darinka, da Te moram zopet nadlegovati. Kdaj — ako smem vprašati — kdaj sem ti pisala, da si mi poslala »nevljudno« pismo? Mislim, da ne najdeva ne Ti ne jaz takega pisma, ki bi ugajalo vsakomur čisto popolnoma. Praviš, da sodi vsakdo po

libitum, povsem samolastno. V tem oziru smo grofu Gleispachu že davno povedali svoje mnenje. Toda ta mož ima trdo kožo in trdno pozicijo in nihče, menda tudi sam justični minister mu ne more izpodnesti njegovega z mastno in zelo dobrodošlo plačo obremenjenega predsedniškega — stolička. Prav letos jih je Gleispach prav pošteno iztaknil. In sicer ne samo kot predsednik graškega nadsodišča, kot administrativni vodja naše justice in naših personalnih zadev, tudi „in merito“, „kao sudac“ jo je dobil od najvišjega sodnega dvora po svoji grofovski grbi kakor menda še nikdar noben nadpredsednik. To je bolelo, kaj ne, grof Gleispach, in človek bi mislil, da bodete vsled te „težke moralne poškodbe“ v znani Ornišovi zadevi zvezali svojo culico in odrinili v namignjeno vam penzijo. Toda ni se zganil naš prijatelj, rajše je ostal pri polnih jaslih in nadaljuje svojo germanizatorično misijo pour revanche.

Germanizatorično misijo in prav nič drugega. In že je precejšnji del te misije tudi izvršen. Kajti dandanes mora biti vsakomur — in tudi tistim našim sodnikom, ki pri vsaki priliki letajo v Gradec k Gleispachu in se mu spredaj in zadaj dobrikajo v namenu, da bi jim privoščil kak kosček svoje protekcije — znano, da se v najkrajšem času razdeli okrožje graškega nadsodišča v dva teritorija, v kranjski oddelek, kjer se slovenskega življenja ne da ubiti in v štajersko-koroški oddelek, kjer se hoče s slovenskim jezikom in uradovanjem popolnoma pomesti, kjer se bodonastavili samo nemško-nacionalni uradniki kot rabljislovenskega uradovanja.

To je facit accompli. Kdor ne verjame, naj pa pregleda zadnja imenona vsak način eksportirati iz Koroške? Zakaj je bil Rudolf Tschesch, bivši državni pravnik in namestnik v Ljubljani, pred kratkim prestavljen v Maribor? Svoj čas je preskočil celo vrsto prednikov in priromal iz Ptuj na udobno in lepo ljubljansko mesto. Pa le začasno, samo zato, da je avanziral. Sedaj pa se je mesto, ki mu je po znanem Feldnerjevem „Germanisierungsplan“-u že — mogoče — deset let namenjeno, izpraznilo. In hajd! na zeleno Štajersko! Srečno pot! Zakaj je bil sedaj Avgust Modrinjak, ki ga poznamo zelo dobro, izbran za tajniško mesto v Mariboru? In zakaj je končno neki dr. König, dosedanjí adjunkt v Gradcu, imenovan za substituta državnega pravništva v Celovcu. Tu je vendar treba znati slovenski jezik, bi mislil vsakdo. Vendar dr. König ne zna niti besedice slovenski. In prav zato je največ prišel na to mesto, saj je preskočil 29 svojih prednikov.

sebi. Potem smem tudi jaz reči, da si sodila moje pismo po svoji nevljudnosti. Trdiš, da Ti razumeš mnogo več šale nego jaz, „olikana“ prijateljica — Kdo se je že pritožil zaradi mojega vedenja? Nihče, samo č. M. Emerencijana, pa še ta samo tako mimogrede. Ti pa pošiljaš — pisma brez podpisa in očitaš drugim „afektirano“ obnašanje. Grozna olikana! Ha, ha, ha!

Ves ta prepis se mi zdi strašna otročarija, toliko Ti moram že reči.

Res smešno! Ako sem rekla, da „mukaš“, kadar pojemo v šoli, ali je to tako žaljivo? Ali ne razumeš nedolžne šale? Res, olikana součenka si pa!

In kakšne „skrivnosti“ imam s Tabo? Kaj sem klepetala o teh „skrivnostih“? Kdo ti je rekel, da hočem s svojim hladnim vedenjem pokazati M. Emerencijani, da sem se razprla s Tabo???

Da Te morda preveč ne ujemim s svojim „odvezanim jezikom“, sklepam svoje pismo, ki ga smeš pokazati vsemu razredu.

Angela Draganič.

Oprosti mi slabo pisavo s svinčnikom in površno obliko!

IV.

Preljuba Angela!

Ponujam Ti svoje zvesto prijateljstvo! Strašno sem se opekla z Darinko! — Zaljubila se je v — kadeta!

Nemško-nacionalni ljudje in zlasti adjunkti pač znajo skakati. To se je ravno pri zadnjem imenovanju zopet pokazalo, ko je bilo kar pet ali šest slovenskih adjunktov prezrtih ali „preteriranih“. Mi sicer ne vemo, ali so vsi kompetirali za štajerska mesta, ko so se večidel naveličali metati bob ob steno in plačevati brez vsakega upanja kolke za take prošnjice. Vendar nekateri so prosili za ta mesta in so v vsakem oziru najboljše kvalificirani. In sedaj vidijo, da jim je pot na Štajersko zaprta definitivno, ker mlajši kompetentje zasedajo izpraznjena mesta.

Tako se slovenski adjunkti dandanes bagatelizirajo. In res pride kmalu v navado, da se bode kar meni in tebi nič preteriralo vsakogar, kdor ne bode ravno ležal v prahu pred različnimi šefi, predsedniki in inspektorji, ki včasih z velikim veseljem najmanjšo zadevico poročajo na višja mesta, kjer se take ovadbice z najveselejšimi obrazi in z najhvaležnejšim srcem sprejemajo in mogoče premirajo. —

Nam je v tem oziru vse polno takih slučajev znanih in jih imamo na razpolago. In studijo se nam, prav pošteno se nam gabi pred takim postopanjem. Za danes pa hočemo samo pribiti, da so izvestni krogi zopet dosegli svoj uspeh in — da je sodni adjunkt Karel Zotman zopet prezrt in „pregledan“. To dejstvo in ta krivica, ki se dela temu slovenskemu uradniku, je naravnost nezlaslišana in čez vse kruta! Naj se nam ne pride z znanimi govori in naj se nikar ne misli, da nam ni mogoče znano, kaj da se mu očita in kdo je provzročil te naravnost obrekljive kritike tega jurista, ki že dolgo vrsto let opravlja svojo službo na povsem neoporečen in za marsikake hajlovske adjunkte tam na Štajerskem vzgladni način. In kaj ima od tega? Nič drugega, nego da se ga denuncira in obrekuje in mu na ta „vistiški“ način meče polena pred noge. Tako se s slovenski adjunkti hoče nekako postopati kakor s „šolarčki“ katerim se pri vsaki priliki napravi „pika“ če se ne obnašajo po volji učiteljevi. Še tega se nam manjka. Zalostno pač, da se ta razvada vedno bolj vsiljuje v našo justico in da se tudi v vrstah naših višjih sodnikov — imen danes nočemo navajati — nahajajo taki odkritosrčni, ki sto zahrbtnih slabih besedi poprej privoščijo mlajšim slovenskim uradnikom v škodo in nesrečo nego eno samo dobro in odkritosrčno — v poduk in korist. Proč s takimi razmerami!

Pisma iz Hrvatske.

Zagreb, 17. avgusta.

(Konferenca dalmatinskih poslancev. — Nesoglasje med madjaroni. — Klerikalni kurz. — Sestanek nadprednjakov.)

V ponedeljek in v torek 14. in 15. t. m. so imeli hrvatski državni in de-

želni poslanci iz Dalmacije v Dubrovniku naznanjeno konferenco. O pomenu te konference sem Vam obširno pisal v pismu s dne 4. avgusta. Sklenilo se je na tej konferenci, da se dalmatinski poslanci odzovejo povabilu hrvatskih opozicijskih poslancev na skupni sestanek, na katerem bi se imeli posvetovati o splošni politični situaciji. Izvoljen je odbor treh mož, ki stopijo glede tega sestanka v dogovor z opozicijskimi poslanci iz Banovine. Dalmatinci predlagajo, na se vrši ta skupni sestanek na Reki in da naj se nanj povabijo vsi opozicijski poslanci hrvatskega sabora, hrvatski poslanci iz Istre in srbski poslanci iz Dalmacije.

Posamičnosti tega posvetovanja, ki je trajalo dva cela dneva, še niso znane. Za zdaj je karakteristično samo to, da so dalmatinski poslanci končno opustili misel, naj se na ta skupni sestanek povabijo tudi zastopniki naše madjaronske stranke. Madjaronski vodja dr. Tomašić je namreč že vnaprej odbil vsako misel, da se zbere njegova stranka za isto mizo z opozicijskimi in z dalmatinskimi poslanci. Pisal je v „Dnevni List“, da bi bil to znak „slabosti“ madjaronske stranke; ta stranka ve, kaj ji je storiti, opoziciji pa preostane samo, da — podpira vladno stranko pri njenem „patriotičnem“ delu. No, glavni vzrok, da madjaroni ne morejo sodelovati pri nobeni akciji istinito narodnih poslancev, je ta, da se oni sploh samo pokoravajo komandi višjih faktorjev. To je stranka, ki služi kot plašč za absolutistično vladanje v naši domovini. To bi bili morali dalmatinski poslanci že prej vedeti in bi si bili torej lahko prihranili odklonitev od strani madjaronov.

Vprašanje je pa še vedno, če sploh pride do tega skupnega sestanka; in ako pride, da-li se bodo mogle vse naše stranke zediniti ne samo na skupnem sklop, o katerem govori, ampak na složno akcijo.

* * *

V zadnjem času se čujejo govorice o nesoglasju v madjaronski stranki. Najprej se čuje, da je tega nesoglasja v sicer vedno složnih vrstah madjaronske stranke kriv na dan 8. septembra napovedanih prihod predsednika peštanskega drž. zbora Juszttha v Zagreb. Jusztth pride na obisk k bivšemu hrvatskemu ministru Josipovihu, a to je vznemirilo dr. Tomasića, češ, da obstoji klubov sklep, da noben član ne sme ničesar ukreniti na svojo roko. A zdaj je povabil Josipovich enega najodličnejših članov madjaranske koalicije, proti kateri se vojujejo v službi Dunaja naši vladinovi, k sebi na politično konferenco. Zato je tudi Jusztth takoj izjavil v časopisih, da se v Zagrebu ne misli spuščati v nikaka pogajanja, ker nima v to nikakega mandata od svoje stranke, nego da ima njegovo postopanje čisto informativen značaj.

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica Priobčil Bistričan.)

(Dalje.)

Dne 13. decembra.

Teta je uslišala moje prošnje in mi poslala petak. Zato sva bila sinoči z Viljemom spet v gostilni pri natakari Mici, ki je bila vsa vesela, da sva prišla. Tudi jaz sem dobil sinoči toliko poguma, da sem stisnil živo stvarico k sebi in se nekoliko poigral z njo. Danes se mi hoče to nemumno zdeti, zakaj se mi pa sinoči ni?

Brat Viljem je pisal domov po denar in svoji sestri, ki je baje zelo bogato omožena.

Dne 17. decembra.

Včeraj je bila nedelja. Samostanu je neka bogata gospa testamentarično zapustila nekaj tisočakov. V zahvalo smo imeli črno mašo za njo, opoldne smo pa na račun tistih tisočakov dobili veliko dispenzo. Pater gvardijan je dal nositi različna vina na mizo in ni delal dosti razlike med patri in fratri.

Vsak se ga je nalezal po svoji moči. Tudi patru gvardijanu je že žarelo lice in začel se je meniti o zvezdoslovju. Streljal je pa take kozle, da je pater Feliks resno posvaril, naj ne pohujšuje sinov patra magistra z napačnimi nauki. Na ta opomin je

Včerajšnji „Dnevni list“ je odločno demantiral vse glasove o resnih nasprotjih med vladinovi. Sicer priznava, da so v stranki različni ljudje, ali v glavnih stvareh so vsi složni.

Radi verujemo temu dementiju. Samo v ustavni politični stranki more priti do različnih nazorov v posrednih političnih vprašanjih, ker je tam različnih ljudi z različnimi mnenji. Ali v skupini ljudi, kakršni so naši madjaroni, nikakor ne more priti do reane razlike v nazorih, ker jih vse veže najmočnejša vez — osebnega interesa. To so madjaroni najbolj dokazali za Khuenove vlade, ko so vzlic največjim njegovim hudodelstvom čvrsto stali na njegovi strani in proti svojemu narodu.

Enake je presojati tudi glasove o demisiji bana Pejačevića zaradi njegove averzije proti Khuenovemu vplivu na naše notranje razmere. Naš sedanji ban je povsem nesamostalen človek, katerega ne dičijo nikake umstvene sposobnosti. On je od glave do pete madjaronski aristokrat, ki ostane toliko časa na banskem sedežu, dokler bo to konveniralo dvornim in peštanskim krogom. Sam se ne odloči na noben odločilni korak.

* *

Kako piha klerikalni veter z Markovega trga (op. ur.: Tam je sedež bana in vlade) to je te dni eklatantno dokazal nemški pisani list „Die Drau“, ki izhaja v Oseku. Ta list je vzor židovskega šmoka, ki služi vsakemu, kdor ga dobro plača. Dokler je vladal Khuen, je služil njemu do ostudnosti, napadaje kar najbesneje opozicijske. Tedaj, ko so bili opozicijski redaktori vedno obsojani, je bila „Drau“ pred sodišči popolnoma zavarovana. Za Khueno je napadala posebno srdito katoliške pape, ker so večinoma stali na strani opozicije, ter je tem očitala klerikalizem, proti kateremu se mora boriti vsaka liberalna vlada. Čim je postal klerikal Pejačević ban, je „Drau“ takoj obrnila plašč in začela najprej koketirati s klerikalnim gibanjem, dokler ni končno v nedeljskem članku odkrito pozdravila organizacije klerikalcev, ki bo „osvežila“ naše javno življenje s svojim prizadevanjem za povzdigo „vere“.

Naši klerikalci, ki se izdajajo za „radikalne“ opozicijske, molče kakor grob na to ljubezensko razodetje osehkih židov.

* * *

V nedeljo, 20. t. m., se zbore v najožjem krogu zaupniki hrvatske napredne stranke v Zagrebu, da se posvetujejo o bližajočih se volitvah za hrvatski sabor in o eventualni volilni koaliciji z drugimi opozicijskimi elementi, v prvi vrsti s Srbi.

Glas delavca iz Vevč.

Zadnjič sem v nekem dopisu razkrinjal nesramno početje naših klerikalcev in dokazal, da so pod-

kupljeni s nemško-protestantovskim denarjem.

Dotično razkritje je rdečelasega kaplana Richarja in župnika Kolarja tako zabolelo, da jima je nedeljska pečenka kar skozí ves teden obtičala v grlu, ker šele teden dni pozneje je Richar prišel do sape in se široko razkoračil v „Slovenec“. Zagovor Richarjev se čita kakor oni hudodelec pred sodiščem, ki skesano prizna svoje hudobije, obenem pa skuša postaviti svojo osebo v nedolžno luč. Marijapoljska popa pravzaprav priznava, da sta jemala denar od nemških protestantov, o darovanih sodskih vina pa „Slovenec“ molči kot grob. Čemu torej očitate nam na sprotim listom, da so podkupljeni od „Gustav Adolf-Vereina“, ko sami pijete Judežovo vino!

V zadnjem dopisu sem pozabil še omeniti, da so protestanti prispevali tudi k novemu lestencu nekaj stotakov. Skoro gotovo je, da je smuknilo nekaj evenka tudi v tuje žepce. Značilno pri celi stvari pa je to, da klerikalce tako zanima, kdo je „Narodov“ dopisnik. Ako so „Narodov“ dopisi resnični, čemu se torej brigate za osebo? O, dobro vem, vi ne poznate poštenega boja, zato skušate neljube vam osebe spraviti s pota in jim odjesti kruh! Mene tekel fares! Tudi vaše ure, gospod Richar, so že štete in prva naloga mi bo, da razkrinkam vaše nečedno delovanje, da bo delavstvo spoznalo, kako je vodite za nos.

Pokazal bom celi javnosti vaše delovanje v konsumu v vsej nagoti, kjer danes kraljuje neka izužena — babica! Delavci morajo tudi izvedeti, kam je šel denar, ki ga je dsroval nekdo družtvu za novo leto ljubljanski trgovci, g. Šarabon. Izvedeti morajo vevški delavci, kdaj in kako se je igra z nemško protestantovskim denarjem v zidanem „društvenem domu“.

Tudi župnika Kolarja bo treba prijeti za ušesa, da bo vedel, da ne gre, otroke puščati za denar k birmi. Marijina družba nujno potrebuje javne kritike, ker se v nji marsikaj ne strinja s krščansko čednostjo. Lavorike, ki jih je zasadila klerikalna slovensko-nemška zveza, gredo že v ovet, in čas bo, da se vlečeta nanje marijapoljska popa.

V tovarni se postopa pod klerikalnim slovensko-nemškim režimom z domačini vse slabše kot prej. Čase. Zaslugo na tem ima v prvi vrsti kaplan Richar. Treba bo oprati i „Kozjakovega Jokeljna“, marijapoljskega župana, ki zna že pripravljene porcije kruha po 4 h tako lepo rezati na polovico, dočim ga je „Slovenec“ pohvalil, češ, vsi ljubljanski hotelirji naj se skrijejo pred našim vrlim „Jokeljnom“!

Dalje v prilogi.

„Enkrat si propadel, pater gvardijan; pa si nič ne stori iz tega. Zato ti bom zdaj stavil vprašanje, katero boš gotovo tako rešil, kot se mora rešiti. Povej mi, kdo ne sme imeti denarja?“

„Menih, študent in vojak!“ odrezal se je pater gvardijan moško.

„Vidiš, da nekaj veš. Zdaj me pa poslušaj! K nekemu kanoniku je prišel popotnik in ga vprašal, kakšen razloček je med oslom in kanonikom. Kaj misliš, da je odgovoril kanonik?“

Pater gvardijan premišlja nekoliko, nato pa pravi:

„Tega pa ne vem, povej ti!“

„Ti bom pa jaz povedal,“ reče pater Feliks resno, „osel ima križ na hrbtu, kanonik pa spredaj na prsih! Ti, pater gvardijan, kaj ko bi tisti popotnik prišel k tebi in te vprašal: „Kakšen razloček je med oslom in kremskim patrom gvardijanom Echeijelom?“ Kaj bi mu pa ti odgovoril?“

Tiho smo bili, da bi se slišal tek miške, ko smo čakali odgovora patra gvardijana. On je pa odprl modra usta in izrekel modre besede:

„Pater Feliks, jaz ne najdem nikakega razločka!“

„Jaz tudi ne!“ zakrohotal se je pater Feliks in z njim vsa samostanska družina, pater gvardijan je pa začuden gledal, čemu se smejemo.

Da, da, v Vevčah se vrši proces, enak onemu na Jesenicah. Proces, ki poteka v prvi vrsti nemškemu kapitalu ter mednarodnemu klerikalizmu. Naj klerikalci še toliko vpijejo, da so narodni, vendar jim tega vendar noben rassoden človek ne bo. Klerikalci so le tam narodni, kjer narodnost še nekaj nese, sicer so pa najhujši nasprotniki vsakega naciona-lijzma. Kaplan Richar naj leta od hiše do hiše, da si potrga vse podplate, preprečil pa ne bo, da pride končno tudi njega ter njegovega župnika Kolarja narodnjakom in de-javsko prijateljstvo na sramotni oder. S kakimi sredstvi klerikalci delujejo v Vevčah, najeklatantneje osvetluje sledeči slučaj. Nekaj dni potem, ko je izšel v »Sov. Narod« vevčkim popom posvečeni dopis, je prišla de-javka Cecilija Oblak v tovarno ter razgrnila »Narod« na mizo pred so- delavke in rekla: »Je že, je že, pe- klen list sem prinesla, oh Jezus, naše gespude ima noter! Jest vam ga bom prebrala, da boste vedle, kako ta list laže, pa prej morma- molite, ker tu je peklen list!« Pravi tip kaplan Richarjeve vzgoje! V Vevčah vladajo danes prav lepe raz- mere med katoliško duhovščino in nemškimi protestanti na eni strani ter od klerikalcev zapeljanimi de- lavci na drugi strani. Ne vladajo pa take razmere med delavci samimi, ker tu so denuncijantstva na dnev- nem redu. Inteligentnejši delavci ne morejo izhajati s klerikalnimi suro- vinami in pravi čudež je še, da ne pride do pretepov, dasiravno je že tudi v tem oziru kronika precej bo- gata. V svojem zgovoru je Richar med drugim tudi dejal, da je bil omenjeni članek narejen v uredništvu »Slov. Naroda«. Je že res, da so pod njegovo komando revčki, ki znajo komaj do pet šteti, toda so še de- lavci, ki imajo več znanja, kakor kak kaplan, katerega pa si niso pridobili v kakem društvu devičarjev. Torej pri Filipih se vidi, g. Richar, preje- pa pa še prešturajte sledeči sklep tridentinskega koncila, na kojega se celo škof tako rad sklicuje: Sessio XXIII. Decretum de reformatione!

—n—

Vojna ali mir?

Z bojišča.

Maršal Ojama je poslal mikadu spomenico, ki so jo podpisali vsi njegovi generali, in v kateri se hvalijo, da japonska vojska že zdavno komaj čaka, da bi odlo- čilno udarila po sovražniku. V spomenici se nasvetujejo ostrejši mirovni pogoji. Odgovornost za resničnost te vesti morajo seveda prevzeti angleški poročevalci.

Otok Sahalin.

»Novoje Vremja« prinaša nekoliko zapoznelo poročilo o vojnih operacijah na otoku Sahalinu. Dne 7. t. m. so se začele japonske čete izkrcavati v Čupizanu. Japonci, ki so imeli vse tri vrste vojaštva, so začeli

Ko se je pater Feliks nasmejal in zvrnil kozarec vina, je dejal:

»Zdaj pa ti, pater gvardijan, ki danes resnico govoriš, povej, kakšen razloček je med tvojo osebo in tele- grafičnim kolom. Tukaj pa je razlo- ček, povem ti naprej.«

Pater gvardijan kljub bridkim izkuš- tjam ni nič hudega slutil, zato je takoj začel reševati vprašanje. Dejal je:

»Alston, razločkov tu ne manjka. Jaz sem mesen, telegrafični kol pa lesen; jaz imam glavo, on je pa nima; jaz morem hoditi semtertja, on je pa trdno v tla zabiti; alston, razločkov menda dovolj!« In zmagovalno je po- gledal po obednici.

»A jaz vem še en razloček,« rekel je pater Feliks.

»Katerega?«

»Ugani!«

»Ne morem!«

»Vidiš, razloček je ta: telegrafični kol je prismojen spodaj, ti pa zgoraj!«

Za trebuhe smo se držali in si brisali solze z lic, nihče pa ni slišal zvonca, na katerega je tolkel pater gvardijan, češ da je kosilo končano.

(Dalje prih.)

Ruse obkoljevali v dveh kolo- nah. Rusi so bili v neprimerni manj- šini ter so se vsled tega pomaknili nazaj najprej proti Vladimirovki, potem pa v Jelan. Poveljnik Ari- ješevski je razdelil svojo posadko v dva oddelka. Posebno srečno je operiral Maksimov s »Novikae«, ki je dve japonski križarki potopil, več drugih pa poškodoval. Toda končno mu je zmanjkalo streljiva. O japonski premoči priča najbolje dejstvo, da je bilo v Kor- zakovskem 1000 Rusov proti 12000 Japoncem. Korzakovsk so Ja- ponci popolnoma razdžali. Pri kapi- tulaciji otoka so prišli tudi civilni uradniki v japonsko ujetni- štvo.

Japonsko vzdiganje potopljeh- nih ruskih ladij.

Zadnji čas širijo Japonci s pro- zornim namenom vesti, kako vdi- gujejo iz morja ruske bojne ladje. Tako so tudi sporočili, da so vzdig- nili križarko »Bajana«. Ruski strokov- njak v polaganju min, mornarični častnik Podgurski pa je postavil Japonce na laž v svoji razpravi v »Novoje Vremja«. Podgurski izjavi, da so Japonci meseca novembra l. l. s strelji nagnili »Bajana«. V noči pred kapitulacijo je bilo zapovedano, da se morajo razstreliti vse vojne ladje, tedaj tudi »Bajana«. To se je točno izvršilo ter je bil »Bajana« tako razstreljen na treh krajih, da se ne da napraviti nič porabnega več iz njega. Celo vse topove so Rusi raz- džali. Ako so tedaj Japonci »Bajana« res vzdignili, dobili so popolnoma ničvredno podrtje.

Mirovna pogajanja.

Malo upanja.

Do 9 točke japonskih pogojev se je posvetovanje še precej gladko razvijalo, ker so se vse kočljive za- deve izločevale za poznejši čas. Ko pa je prišla na vrsto vojna od- škodnina in izročitve ruskih vojnih ladij ter otoka Saha- lina, se ne more doseči nikako spo- razumljenje več, tako, da so se točke 9, 10 in 11 morale odstaviti ter se konferenca skoraj gotovo prekine. Ruski delegatje so baje izgubili vsakršno nado, da bi se konferenca srečno izvršila.

Premirje?

Londoni listi poročajo, da se že prihodnji teden proglasi splošno premirje kot uvod za sklenitev stalnega miru. Nerešeni sta samo še zahtevi glede Sahalina in vojne odškodnine, a glede obeh točk so prepozicije pri Rusih in Japoncih take, da se končno sporazum- ljenje brezdvomno dožene.

Nesporazumljenje med ruskimi delegati?

Vsi ruski pooblaščenec in dele- gati mirovne konference so se zbrali v četrtek o polnoči pri ministru Vi- teju. To je bila prva seja od za- četka konference, katere so se ude- ležili vsi zastopniki Rusije. Ker je bilo dosedanje posvetovanje o mirovnih po- gojih stvarno končano, so najbrž sa- stavili o tem poročilo in poslali v Petro- grad Poroča se, da so mnjenja po- sameznih ruskih delegatov različna. Nekateri se zavzemajo za odstop Sahalina, drugi so za to, da se plača vojna odškodnina za slučaj, če se ponudi kompromis. Nihče pa ne želi, da bi se v obeh točkah ugodilo. Edina podlaga za ta pesimizem je dejstvo, da se v četrtek ni dosegel noben uspeh. Neki pooblaščenec je izjavil, da se je člen X, ki se nanaša na internirane vojne ladje, le zato zapostavil, ker sta obe stranki za to zapostavljenje z ozirom na dejstvo da bo še treba rešiti preporne glavne točke konference.

Zvišanje pokojnine ogrski de- želni bramb.

Budapešta, 18. avgusta. Mini- strski predsednik baron Fejervary je povodom 75. cesarjevega rojstnega dne odredil, da zvišajo častnikom in podčastnikom deželne brambe pokojnine za 40–50%.

Zvišanje znaša pri polkovniku 600 K, pri podpolkovniku 552, majorju 480, stotniku 408, nadporočniku 312 in pri poročniku 204 K. — Opozicija pravi, da je Fejervary to storil iz daleko- sežnih ozirov na bodočnost.

Priklopljenje Bosne in Her- cegovine?

Belgrad, 18. avgusta. Novosa- ska »Zastava« je prinesla z Dunaja senzacionalno vest, da se danes, t. j. na cesarjev 75. rojstni dan proglasi aneksija Bosne in Hercegovine. Tako je bilo baje dogovorjeno pri letošnjem sestanku med ruskim carjem in nem- škim cesarjem. V Sarajevu je zbrano silno mnogo vojaštva v ta namen. (Ker je prišel vrhovni nadzornik pehote, nadvojvoda Friderik nadzorovat bosan- ske posadke. Op. ur.) Iz istega vzroka je tudi ob srbski meji po Slavoniji razpostavljeno toliko avstrijskega vo- jaštva. — Sicer pa je tudi »Zastava« tako previdna, da je svoji zanimivi vesti pristavila, da se bo že videlo, ali se zgodi to ravno danes ali kdaj pozneje.

Položaj v Macedoniji.

Solun, 17. avgusta. V Bitolju so prijeli šest bolgarskih trgov- cev ter jih odgnali v Carigrad, češ, da so v zvezi z atentatom na sul- tana; vsakdo pa je prepričan, da so Bolgari popolnoma nedolžni, vsled česar so tudi civilni agentje protestirali proti njihovemu areti- ranju pri turški vladi, toda dosedaj zaman.

V goratih pokrajinah Džumaje Bale, Melenika in Petriča so se turški veleposestniki združili v po- sebne čete, da se maščujejo Bolgarom. Posledica njihovemu »delovanju« je, da je v šestih dneh »izginilo« 15 Bolga- rov. Dosegli pa s tem drugega ne bodo, kakor novo krvno osveto pri Bolgarih.

V okolici samostana Rilo se je pojavilo več novih bolgarskih čet, med njimi je baje 30 bolgarskih častnikov.

Vstaja na Kreti.

Carigrad, 18. avgusta. Velešile so hotele s proglašenjem nagle sodbe zatreti vstajo na Kreti. Dosegle pa so ravno nasprotno. Ker ni nagla sodba povsod enako stroga, so vstasi uverjeni, da med varstvenimi velesilami ni spo- razumljenja, in da vsled tega brez skrbi napadajo vojaške posadke teh velesil. V ruskem okrožju (Retine) se nagla sodba zelo strogo izvršuje, v angleškem okrožju (Kandija) že manj, francoski okraj (Sitia) je pasiven, dočim v med- narodnem okrožju (Suza) sploh ne čutijo posledic nagle sodbe. Vstasi so postali tako predzrni, da so se že dva- krat lotili ruskih in angleških vojakov.

Ustavna doba na Ruskem.

Petrograd, 18. avgusta. Vsed carske odredbe se razglasi jutri t. j. v soboto carjev manifest o novem državnem zboru. Drž. zastopstvo bo zborovalo v gradu Gačini in sicer: 1. o vseh načrtih, ki se predložijo glede reforme drž. sistema; 2. o vseh predlogih in spomenicah glede novih ali glede spremembe že obsto- ječih zakonov; 3. o zakonitem po- stopanju vseh reprezentantov uprave in vlade. Državni uslužbenci ne morejo biti voljeni v drž. zastopstvo. Aktivna volilna pravica se pričinja s 25. letom. Pred- sednika si izvolijo poslanci za dobo 5 let ter ni odvisen ne od carja ne od vlade.

Ločitev Norveške od Švedske.

London, 18. avgusta. Švedski kralj Oskar je nevarno obolel, tako ga je pretresla vest, da se je norveški narod razen 184 oseb izrekel za ločitev od Švedske. Z vsakim dnevom je pričakovati, da se kralj odpove prestolu v prilog prestolonasledniku.

Nemčija spletkari.

Pariz, 18. avgusta. Dočim je francoska vlada študirala program, ki ji ga je poslala Nemčija v zadevi ma- rokanske konference, je nem- ški poslanik grof Tattenbach v Fesu pridno obdelaval sultana, da ga je pridobil za nemške nakane. Za to spletkarenje je zvedel ministrski predsednik Rouvier, ki je takoj

očital nemškemu poslaniku knezu Ra- dolinu, kako neodkrito postopa nemška vlada. Sedaj se iz Berlina pismo in po nemškem poslaniku v Parizu skušajo oprati, toda Francozi predobro poznajo zavratne svoje sosede ter ostanejo napram Nemčiji nezaupni in na straži.

Dopisi.

Iz Ithana. Velika neumnost v 19. sto- letju je bila, da so Ithanci v letu 1874 sezidali enozredno šolo na griču pri cerkvi, kamor so morali iz nižine vo- ziti stavbni material. Uboga živina, koliko neumiljenih udarcev je palo po koščenem hrbtu. Danes pač uvidijo Ithanci, da je bilo to nepremišljeno in neumno in ogorčeni nad tem dajejo duška svoji nejevolji. In ubogi otroci! Blato morajo gnesti ob času deževja, pozimi pa gaziti sneg in bresti blatne luže, ki se scejajo z griča navzdol. V teku časa se je šola razširila v dva raz- reda. Leto in leta je bil en razred na- stanjen v privatni hiši. Letos pa je šol. gosposka ukazala, da naj se tudi ta raz- red spravi pod šolsko streho. Dolgo časa so možje razpravljali med sabo, ali naj bi se staro poslopje vzdignilo, ali naj bi se v nižini zidalo popolnoma novo poslopje. Istina je, da bi bilo tako poslopje malo dražje, a če se premisli, da bi bila vožnja materiala tusem mnogo lažja in cenejša, da bi se dobilo za novo poslopje več podpore, da bi se staro poslopje dalo v najem ali se prodalo vsaj za 4000 K, da bi bilo lepo šol. poslopje v vasi kras za Ithan, in če na- zadnje upoštevamo tudi to okolnost, da bo treba na starem poslopiju zid na eni strani morda do tal podreti, ker je od potresa poškodovan, pridemo do zaklju- čka, da bi bilo novo dvorazredno po- slopje komaj za par tisočakov dražje, kakor če bi se vzdignilo staro poslopje. Kakor rečeno, naše ljudstvo uvidi, da je bila velika budalost, da so šolo zidali na griču pod gozdom in nekateri možje kar razumeti ne morejo, da so bili nji- bovi predniki tako nepremišljeni. A glej ga kleka! Tisti možje, ki ogorčeni ob- sojajo nepremišljenost svojih prednikov, ravnoisti možje so sklenili pri občinski seji z 3 proti 4 glasovom, da se staro poslopje vzdigne, to se pravi »po kranj- sko«, da se 12–14 tisoč kron zabije tja gori pod gozdom v hrib. To je mo- dro, kaj ne da? To je največja nespa- met 20. stoletja. Opomniti pa je treba, da vsi možje spoznajo, da bi bilo ve- liko bolj pametno, da bi se zidalo novo poslopje v vasi, kajti to bi bilo za sto- letja, ono na hribu pa za 20–30 let. Dva moža sta se večkrat izrazila, da bosta glasovala za novo poslopje, a besedo sta v zadnjem trenutku pogol- tila. Dober tek! Možje Ithanski! Čez par let, bržkone pa že prej, boste svojo nepremišljenost obsojali kakor vi ob- sojate nepremišljenost svojih prednikov. Ustnice si boste grizli, pa prepozno bo. Čarovnice ali peklenski ne bodo čez noč prenesli šol. poslopja z brega v dolino. Uboga živina, pomilovanja vredni otroci! Sre nimate!!

Iz Lukovice. Neki prenapeti butici se je zdelo potrebno z vsa so- vražno silo zagnati se v tukajšnje pro- stovoljno požarno brambo in izrodke svoje sovražnosti priobčiti v »Lažiljubu« z dne 3. avgusta t. l. Le klerikalna hinavščina je spremljala malopridnega dopisuna in sovražstvo proti društvu, ki je pod vodstvom narodnonaprednih mož, katerim je mar le blagor njihovega bližnjika in nič drugega. Da društvo odriwa lene klerikalne tatermanje, je po- vsem umevno, zato ga pa skušajo blatiti pred javnostjo, češ, da ne opravlja verno svoje dolžnosti. Razsodni človek bo, upamo, gotovo potrdil, da gasilno društvo ni nobena vaška kamela, ki naj bi v slučaju požara moralo k pogorišču vlačiti sametež dve težki brizgalni, ako- ravno je kaj takega moralo storiti. Županova dolžnost je, da preskrbi konje, ki naj se vprežejo v brizgaine, ne pa delati na to, da se ognjegasci mučijo celo pot in da že vsi zmučeni pridejo k ognju. Prejšnji župan gospod Mlakar je v tem oziru svojo dolžnost izvršil, sedanjji klerikalni podrepanik je pa tako brezbržen, da se mu ne zdi kaj takega potrebno, kadar gori kaka nje- gova stavba. Sovražstvo goji naš župan proti društvu in ko je društvo prosilo za podporo, je bila ta odklonjena, ko vendar vsakdo ve, da je gasilno dru- štvo take važnosti za vsako vas ali občino, da brez njega ne more živeti. O vsem tem molči smradljivi dopisun »Lažiljubov«; on je videl le »častne izjeme«, kajpak klerikalne, katere po znani klerikalni metodi poveljuje. Čudno, da drugi niso videli teh »častnih izjem!« Društvo očitajo, da ne opravlja svojih dolžnosti in da štrajka, kadar mora biti v svojem elementu, more biti le čin nesramnega klerikalnega dopisnika. Vzemimo slučaj od 20. na 21. julija t. l. Društvo je s pomočjo c. kr. žandarmerije in nekaj pridnih so- sedov delalo pri pogorišču nepretrogoma štiri ure, dočim je moralo požirati kos- mite psovke našega preljubnega

župana, ki je pital društvenike z osli, šemami, šnopsarji lenuhi itd. Res vzor župan, ki skrbi za mir in složnost! Naj bo hvaležen našemu mirnemu ljudstvu, da ni izrabilo lepe priliko in ga povabilo pred sodišče. Radovedni smo, kako bi se obnašal naš župan, kadar bi gorelo pri kakem liberalcu kateremu je on zaklet sovražnik. Ali bi se po- trudil, da bi rešil kako stvar iz ognja, kakor so storili liberalni ognjegasci pri njegovem pogorišču? Zelo dvomimo, ker prejkotne bi se prav od srca smejal, veseleč se rajsko nad nesrečo sovraže- nega bližnjega.

Iz Radeč. »Deseti brat«, kate- rega je uprizorilo naše pevsko in tamb. društvo »Kum«, obnesel se je izborno in dela takisto čast našemu društvu, kakor vse dosedanje prireditve. Posebno je pa poudarjati, da se je po neumnem in vztrajnem delovanju tekom lanskega in letošnega leta pojavil v društvu kolo- salen napredek. V prvi vrsti je zaslu- ga temu živahnemu delovanju predsednik društva g. Rudolf Est, kakor tudi vsi isti stari odborniki, kateri so vkljub temu, da se je svojčas od nekaterih sotražanov že prorokovala društvu zadnja ura, vztrajali na mestu. Neki drugi du- veje sedaj v društvu in ugaja celo zo- pet našim tržanom — kateri se drugače hitro — naveličajo vsake stvari, kakor kakšni prav cerklani velikomeščanje — Le tako naprej!«

Strelice iz selške doline.

Nekaj časa sem smo pustili v miru naše »poštene« klerikalce, ker so neka- teri že tako milo tarnali, da vse njih pregrehe svetu razkrijemo. Trdili so nekateri: Saj tudi mi nič ne pišemo več. Seveda niso pisali, ker nimajo o nas kaj pisati. Zato smo jim prizanašali nekaj časa, ker smo mislili, da se bodo doboljšali. Toda klerikalci so nepobolj- šljivi ljudje povsod, tako tudi v naši dolini.

Slaboznani Čočov France pa že tako županje, da mu je težko dobiti para med gorenjskimi župani. Le voča Smove v Medvodah mu gre lahko za par. Nedavno se je pisalo, kako je uradno lagal pri izdajanju izpričeval- trem kmetiskim fantom. To pa še ni vse, da je uradno lagal. ~~tamveč še več~~

Čočov France izdaja ubožne liste premožnim posestnikom in petičnim tercijalkam. Tako je izdal pred nekaj meseci ubožen list Janezu Pegamu iz Zabrekve, ko je šel v bolnico. Ta Janez Pegam je hud klerikalec, zato Čočov France uradno potrdi, da je ta človek reven. Vendar ima nezadolženo posestvo. Hčer je omočil v l. 1904 in ji dal dote 2000 K, sina je oženil v l. 1905 in tudi dal dote 2000 K. Poleg tega ima še več odrastlih otrok, ki mu pomagajo delati. Kakšno v est ima tak župan, ki izda takemu posestniku ubo- žen list? To se pravi deželo goljufati. In to dela Čočov France, deževni po- slanec. Dalje je izdal ravno tak ubožen list neki tercijalki Katri Šolar iz Kališ. Ta ženska (samica) ima izposojenega mnogo denarja pri posestnikih, poleg tega pa še gotov denar v hranilnici, blizu 2000 K. Vendar je Čočov France izdal tej ženski ubožni list za bolnico. Če kdo lahko plača, taka ženska lahko, ki je znana, da ima denar. Čočov France in njegov vzorni tajnik naredita vsa- kemu klerikalcu vse, kar hoče in tako tudi uradno lažeta in neresnico potrju- jeta. Ako je deželnemu odboru prav, da takim »revčem« izdaja ubožne liste, ne vemo. Pričakujemo pa, da naredi konec temu Čočovemu poslovanju. Ob- činska pisarna je tudi taka, da lahko vsakdo pregleduje občinske akte, ker je pisarna v Frčičarjevi gostilni. Kakšen hrup so gnali pri zadnjih volitvah: »Pisarna mora iz gostilne!« Vendar je sedaj zopet v gostilni. Samo da je pri klerikalcu, pa je dobro, čeprav vsi akti ležejo po gostilniški mizi, da jih pregle- dujejo kmetijski klerikalci Špane, Preve in drugi taki srenjski učenjaki.

Čočov France je navaden škofov hlapec. To je dokazal predpreteklo nedeljo. Na Studenem bi radi plesali na dotično nedeljo, ker je bil semenj. Gostilničar je prišel po plesno dolo- voljenje k županu. Toda škofov hlapec Čočov France ga ni hotel dati in je rekel: Ga ne smem dati, ker škof ne puste plesati. Seveda so na Studenem vseeno plesali, kar so čisto prav nare- dili. Druga pa je z občinsko blagajno, ki je na ta način oškodovana za 8 K. Ali je občinska blagajna tako polna, da ne potrebuje nobene krone več? Hej, Čočov France, škofov hlapec, ali bode sedaj 8 K plačal škof ali ti v občinsko blagajno? Če že mora vse tako biti po škofovem, zakaj pa ne gre Čočov France za »štitelpenarja« v ško- fijo? Podobno je bolj za to delo, kakor za župana.

Z občinskim denarjem kupčuje Čočov France. Izplačal ni še lanskega računa krajnim šolskim svetom. Zakaj ste vpili nad županom Šiberjem, če ni takoj plačal, da z občinskim denarjem kupčije? Sedaj pa mi lahko rečem ravno tako o Čočovem Francetu. Če se France brani denarja, ker noče dolo- ljenja za ples izdati, zakaj ne plača

krajinim šolaskim svetom, ako ga je toliko preveč. Za danes naj ima Čočov France dosti, če je božji človek, prihodnjič pa bomo pojasnili, kako so delili podporo po toli prizadetim. Pravi katoliški brat Čočovemu Francetu je župnik Rožnik. Pred nekaj leti je mislil z velikim računom oplaziti za poroko nekega ženina. Zbal pa se je nas, ki smo v javnost sporočili, da je Tomaž preveč računal za poroko. Kolikokrat odere ta božji namestnik svojega bližnjega, ne moremo vedeti, ker njegove oči vse voljno in potrpežljivo presesejo in molče, da jim brez skrbi striže volno. Vendar je sedaj pogodrujal in se pritožil poročencu Valentinu Vidcu iz Podblatice. Tega moža je oplazil Rožnik za navadno poroko z maso vred, ker mu je računul 36 K 40 h. To je pa že skrajno nekrščansko, tako kosmato računati in dreti ljudi! Tako ne dela noben judovski oderuh, kakor je zopet naredil Tomaž Rožnik. Seveda denar potrebuje ta krepostni mož, da lahko kupuje židane rute in srčke raznim pobožnim ženam in dekletom. Denar potrebuje, ko naročuje „Slovenca“ in „Domoljuba“ za nekatere vasi. Zato pa odere kjer more in kdor se mu pusti. Denar je lep kaj ne, Tomaž, in za denar se dobi vse za dušo in telo! Kdaj neki bodo ljudje izpregledali take judovske Rožnike in jim pokazali hrbet.

Mi pozivljamo zato Tomaža Rožnika, naj nam pove, ali ni res po judovski odrli Valentina Vidca za poroko? Bisaga ni nikoli polna. Pri bori so letos zopet pritisnili posestnika. Pri pobiranju senu so imeli „fajmoštvo“ in kaplanovi eksekutorji — veliko večje rjuhe, kakor so navadne kmečke rjuhe. Farska iznajdljivost jih je dala namreč za dobre dve pedi „vstukati“. To je očitna goljufija! In ta goljufija leži na vesti obeh selških duhovnikov! Rjuhe so bile take velike, da bi pri nekaterih bajtarjih „farovški eksekutorji“ kmalu vse pobasali vanje. To je res brezmežna farska požrešnost.

Včasih je kaplan pobiral seno, ker je imel konja, sedaj nima konja več, pa vendar le še pobira seno. Bisaga brez dna.

Drugi glas iz Pulja.

Slav. uredništvo lista „Slovenski Narod“

— Ljubljani

Obzirom na uvodni članek Vašega lista od 16. t. m. pod naslovom „Učitelji v Pulju, zborovanje „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ prosim Vas, da istini za voljo uvrstite i ovo:

Vi se tužite, da nijedan od istarskih „voditeljev“ nije ob priходу u Pulj pozdravio učiteljstva ter dodajete „in morda se ne motimo, ako trdimo, da je baš ta slučaj mnogo pripomogel, da se je na zborovanju razpravljalo o stvarih, ki so marsikomu neljube.“

Stvar je bila ovako: Prije dolazka učitelja, ja sam ljudem, koji su prije mogli imati zgode da štogod saznaju поближе, rek o, da bi učitelje pri dolasku valjalo pozdraviti sa par besjeda, jer su naša krv, ako i bi reći da nisu u svem sporazumni s nami.

Na to mi se je reklo, da učitelji nedolaze na zborovanje jednim vlakom i jednim putem, nego kako je koga volja i kada ga je volja.

Pozivam se glede toga na svjedočanstvo g. učitelja Ernesta Jelušića u Pulju, s kojim je vodstvo „Zaveze“ dopisivalo, i na svjedočanstvo g. Josipa Stihovića poslovođe Istarske Posujilaice u Puli.

Nemože se od mene zahtjevati, da čekam par dana prije zborovanja pri svakom vlaku i parobrodu, hoćeli doći koji učitelj, da ga pozdravim.

Znao sam, da se je „Zavezi“ dalo na raspolaganje sobu puljske Čitaonice, koje sam ja bar po imenu, predsjednik.

Gosp. Jelušić, kad sam ga pitao, rekao mi je, da je za nedjelju 13. augusta urečena sjednica odbora „Zaveze“ u Čitaonici, točno u 3 ure po podne. Ja sam pošao tamo i čekao. Ali imajuć drugog opravka (jer u svagdanji dan moram raditi za svagdanji kruh, budući neimam ni malene mjesečne kvitance, a u blag dan učinim štogod, recimo tako, što mi nije baš plaćeno), — morao sam otići. Ali prije toga pustio sam na stolu u Čitaonici moje ime i napisao po prilici, da u ime društva, koje žalibože tek po imenu postoji, dok nebudemo imali zgodnijih prostorija, i u ime svoje srdačno pozdravljam gospodu od „Zaveze“.

Odbor „Zaveze“ vidio je tu moju kartu. Da se pak nitko, velim, nitko od svega učiteljstva nije držao, bar poslje toga vezan, sastati se s menom gdje god bilo, to nije moja krivnja.

Toliko glede pozdrava pri dolasku. — Na Vašu opazku, da je možda razlog, što se je razpravljalo na zborovanju stvarih komugod nemilih, taj što nitko nismo pozdravili učiteljstva pri dolasku, to nestoji, jer znam stalno da se je jedan gospodin liberalne stranke (i ne Istran) već par dana prije zborovanja hvalio, kako će „Zaveza“ udariti po istarsko-hrvatskih prvakih. —

Na zborovanju taklo se je također pitanje zadnjih občinskih izbora (volitev) u Pulju.

Jedan učitelj Hrvat iz Istre, izjavio je, kako piše Vaš list, da je on glasovao za umjerenu talijansku stranku, a Dr. Laginja i Dr. Zuccon, da su glasovali za radikalnu talijansku stranku. Dakle Dr. Zuccon i ja morali bi biti izdajice naše narodne stvari, a ne on.

Vid te to je krupna pogreška. Stvar je tekla ovako:

Mi, hrvatska stranka u Pulji, doka zivali smo i nejavno i javno odbecujućim krugovom, da je sveza c. i kr. mornarice s Talijani (bilo i tobože umjerenim!) poguba za naš narod u Istri i cijeloj, ne samo u Pulji, i da odlučan faktor, kao što je mornarica, nebi pod nipošto smjela stvarati koaliciju s Talijani, dotično, da nebi smjela obnavljati onu zvezu, koja pri občinskih izborih u Pulju obstojaše već od 20 godina ovamo.

Oni i koji bi bili morali čuti naš glas, ostali su gluhi. Hrvatska stranka je na to išla u boj onako, kako je najbolje odgovaralo situaciji. U trećem razredu dali smo preko 600 glasova čiste naše stranke i tim pokazali službenim krugovom, da nas ima nekoliko i u Pulju. Onda smo jim nekoliko dana prije izbora u prvom razredu (gdie je usljed kompromisa s umjerenim!) Talijani imela biti zastupana mornarica, javno sporučili, da čie izboru u prvom razredu izpasti onako, kako neočekuje c. i kr. mornarica i nje koalicija. I to se je dogodilo! U Pulju nešto znači, ako propadnu i kao što i jesu propali u prvom razredu, baš oni kandidati c. i kr. mornarice i „umjerenih“ Talijana, koji su isključili izborni kompromis i podpisali dotični izborni (volitni) proglas.

Onaj gospodin učitelj će valjda biti osvjedočen, da ja još nisam talijanski iredentaš, te bih radi toga bio radio proti izboru kandidata mornarice i „umjerenih“ Talijana; nego smo mi, hrvatska stranka u Pulji, pošto nam se nije vjerovalo ni htjelo pomoći, morali dati dokaz, da, što rećemo, onako jest, i da se nas već ne smije onebažati. A da damo takov dokaz, glasovali smo u prvom razredu za listu, na kojoj su bila bar dva naša kandidata, i tim proizveli razpršenje glasova, i poraz koalicije, a što je glavno, (jer za tim smo išli), dali smo za prihodne dane doaz, da odlučujući krugovi moraju uvidjeti, da proti našoj volji i nehaiuć za nas, već ni u Pulju ništa neoprave.

Hrvatska stranka polučila je tim nastupom u prigodi zadnjih občinskih izbora u Pulju, mnogo više, nego li bi se za prvi mah mislilo. To ni je sud moj, nego tako sude Talijani.

Onaj učitelj glasovao je, kaže on, za „umjerene“ Talijane. Žalibože „umjereni“ Talijani imaju većinu, je su ju usljed koalicije s mornaricom dobili u drugom i u trećem razredu.

Da vidimo kakovi su ti „umjereni“ Talijani! Dotični učitelj znađe vrlo dobro talijanski. Neka probere puljske talijanske novine, organe občine Pulja, od ovih dana, pak će naći, kako je načelnik občine Pulja, njegov „umjereni“ Talijan, pozdravio prošlu nedjelju Zadrane, što su se bili sletili u Pulj. „U ime rimske Pole“ (in nome della romana Pola) pozdravljam vas, rekao je Zadrano. „Ovdje svakim korakom teptate ostanke talijanske zemlje,“ rekao je „umjereni“ Talijan. A kolega njegov načelnik Zadarski zahvalio mu je, što tako sjajno zastupa u Pulju talijansku kulturu. A tisuća hrvatske, ili ako hoćete, slovenske djece u Istri neima prilike, da se nauče ni a, b, c.

Sada neka onaj učitelj stavi ruku na prsa, pak neka reće, je li narodno izdajstvo glasovati jedan listinu, gdje su bar dva naša kandidata i tim dati zasluženu lekciju onim, koji za nas nemare, ili nas ravno žrtvuju talijanstvu, ili je narodno izdajstvo, mimo svoje hrvatske stranke poći glasovati za „umjerene“ Talijane, kakov je ovaj gore opisani?

Ja sam s tim s moje strani završio svaku polemiku. Samo ću još dodati, da se učitelj, koj je govorio o izborih u Pulju, ne smije pozivati na nepoznavanje stvari. I kad jih nebi poznao, njegova je dužnost bila pitati za savjet ljude, koji su mu „prvaci“ kada treba na nje udariti, a inače jih nepozna za ništa.

Medjutim nikad nije kasno stati, na prvi put. Baš zato, da se razprši svaki nesporazum medju hrvatsko-slovenskim učiteljstvom u Istri, želio bih, da ovo priobči također „Učiteljski Tovariš.“ — Sa štovanjem.

Dr. M. Laginja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. avgusta,

— **Osebnost.** Sekundarjem v deželni bolnici v Ljubljani je imenovan g. dr. Josip Pogačnik.

— **Nasilno odstranjenje slovenske trobojnice.** V Slovenj gradu se je zgodil nezasičan

škandal, za katerega zahtevamo nemudoma popolnega zadoščenja, tembol, ker se je ta škandal že drugič dogodil. O tem škandalu se nam poroča iz Slovenj grada: Lansko leto smo v proslavo cesarjevega rojstnega dne 18. avgusta na poslopu »Narodnega doma« razobešili slovensko trobojnico. A prišel je policaj in je dasi je bil Slovenj gradec popoloma miren, napovelje občinskega predstojništva s silo odvzel in odstranil razobešeno zastavo. Na našo pritožbo je c. kr. okrajno glavarstvo v Slovenj gradu razsodilo z razsodbo z dne 18. avgusta 1904 šte. 15234, da ni občinsko predstojništvo kompetentno, izdajati take odredbe, ker je Slovenj gradec sedež okrajnega glavarstva in je vsled tega v takih zadevah prva instanca c. kr. okrajno glavarstvo. Tudi letos smo v proslavo cesarjevega rojstnega dne razobešili včeraj 18. avgusta na poslopu »Narodnega doma« slovensko trobojnico. Valje lanski odločbi okrajnega glavarstva, vslie najlepšemu miru, ki je vladal v Slovenj gradu je zopet napovelje občinskega predstojnika s silo demonstrativno policaj odstranil slovensko trobojnico. To ravnanje občinskega predstojnika je očitna zloraba uradne oblasti, ki je po kazenskem zakonu kazniva. Če bi tako postopal kak slovenski občinski predstojnik, bi mu oblastva gotovo takoj naložila na vrat vse mogoče paragrafe radi zlorabe uradne moči. Radovedni smo pa, če se bo upalo slavno c. kr. državno pravdnitvo proti nemščarskemu občinskemu predstojniku kaj ukreniti. Očajno glavarstvo se na našo pritožbo sedaj niti ne gane, iz česar sledi, da se strinja s tem nezakonitim postopanjem občinskega predstojništva, ali se pa vodja okrajnega glavarstva gospod Zoffal boji zamere pri teh par mestnih nemščurjih. Ali res nima višja oblast nikakršne moči več, za braniti taka nepostavna ravnanja ali pa nima volje? Ali smo res Slovenci že tako brez vseh pravic, da smo v naše poslopie brez vsake pravice s silo nepostavno policaj vlomiti. Omenimo še, da smo se lansko leto v tej zadevi obširno pritožili na c. kr. namestništvo v Gradu, ter zahtevali da se nam mora priznati brezpogojno pravica razobeševati slovensko trobojnico. Daželni poslanec Roš je to rešitev že osebno urgiral pred šestini mesecem, pa še do danes nimamo nikakršne rešitve. C. kr. namestništvo pač noče rešiti naše opravilne pritožbe, najbrž radi tega, ker je občina Slovenj gradec imenovala namestnika grofa Claryja svojim častnim občanom. G. grof Clary je lahko ponosen, na kar hoče. Na častno občanstvo v Slovenj gradu pa z ozirom na ravnanje te občine ne more biti ponosen. Če bi gospod grof Clary vedel za vse puble in nepostavne stvari v tej občini, da bi bil, to upamo, gotovo tako pošten, da bi častno občanstvo odklonil. Sicer pa je to postranska stvar. Za zdaj zahtevamo zadoščenja za nesramno žaljenje, ki se nam je storilo in zahtevamo da se zloraba uradne oblasti, ki se je zgodila, primerno kaznuje.

— **Kričeče razmere v celovškem knezoškofijskem Marijanišču.** Že boj, ki se je pred kratkim bil za slovenske matrike na Koroskem, je pokazal, kakšne nasprotnike ima slovenski narod koroski v nemških duhovnikih, ki se za časa volitev hlinijo kot najiskrenejši prijatelji Slovencev, da bi prodrl pri volitvah s pomočjo slovenskih glasov s svojimi krščansko-socialnimi kandidati. Toda kako daleč sega prijateljstvo teh pobožnih prijateljev koroskega slovenstva, kaže delovanje in obnašanje deželnozbornskega poslanca-duhovnika Weissa in dejstvo, da primerja škofova »Kärntner Zeitung« Slovence na Koroskem s cigani, ki so se pritepli v deželo!

— Na kakšen način pa skrbi vodstvo knezoškofijskega zavoda »Marijanišča« za ponemševanje slovenskega in za pristno nemško-nacionalno vzgojo nemškega duhovniškega naraščaja, kaže vedno lepše in jasnejše postopanje zavodnega vodstva napram Slovincem, ki strogo prepoveduje slovenskim dijakom medsebojno obdrevanje v slovenskem jeziku, da se ne žali rahločutnih ušes nemških fantov. Temu je lep dokaz sledeči dogodek. Koncem letošnjega šolskega leta je prišlo do spopada med nemškimi in slovenskimi gojenci, ker so nekateri slovenski dijaki obdrevali med seboj v svojem materinem jeziku in je to slišalo nekaj Nemcev, ki so začeli takoj rogoviliti in ki so povrh še naznanili Slovence pri ravnatelju marijaniškem, ki je imel samo za te ostre besede, toda za Nemce ne. To je dalo seveda nadutim nemškim gojencem pogum, da so toliko vplivali na ravnatelja, da je prepovedal dijakom njih lastno slovensko knjižnico, ki so si jo ustanovili pred nekaj leti z dovoljenjem vodstva ter jo s svojimi skromnimi sredstvi vzdrževali. Ustanovili pa so si jo slovenski višjeginnazijci radi tega, ker jim ne zadostuje skupna knjižnica zavoda, h kateri prispevajo oni ravno tako kakor Nemci, in ker dobivajo le redkema knjige iz nje. A da se novejša leposlovna dela slovenska ne naročujejo za to knjižnico, je samo ob sebi umevno, kajti še našega prvega pesnika, dikega Prešerna se ne sme ditati, Stritarja le težko vidijo in Meškovi spisi so — po izreku nekega slovenskega (!) prefekta — velikanska nesmisel, ki bi si ne smel okužiti z njo slovenski dijak duha! Iz tega si lahko napravi vsakdo mnenje o slovenskem delu te zavodne knjižnice. Slovenski gojenci zavoda so po dolgem, ne uspešnem pritoževanju in moleodvanju posegli k samopomoči ter si po svojih močeh nakupovali novejša slovenske knjige — še to se jim je sedaj prepovedalo! Takšne so tedaj razmere na knezoškofijskem zavodu, ki bi imel skrbeti na vsak način za obe narodnosti enako, saj je povprečno vsako leto 35% gojencev slovenske narodnosti. Koroški dijak.

— **Slomškarijo protežirajo.** Komaj so potihnili glasovi o čudni naklonjenosti deželnega šolskega sveta napram supraklerikalni Slomškariji Štupci, že se je pripetil nov slučaj, ki nam kaže, kako protežira višja šolska oblast kandidate, ki imajo priporočila duhovske gospode — Razpisano je bilo namreč učno mesto na štirirazredni deški šoli v Kamniku, katere učitelji poučujejo tudi na tamošnji obrtno-nadaljevalni šoli. Ker je bilo razpisano učiteljsko mesto izrečno za moške prosilce, ni čude, da se je oglasilo zanje poleg ženskih več dobro kvalifikovanih moških moči. Človek zdrave pameti bi mislil, da bo imenovan za omenjeno mesto v Kamniku gotovo kak učitelj. Toda človek obrača — kamniški tehant pa obrne. Lavrenčič je napol vse sile ter dosegel pri krajnem šolskem svetu, ki je žalibog skoro docela klerikalni, da se je postavila učiteljica (Kratnar) na prvo mesto in si sploh prizadeval, da zasigura bodoči cerkveni pevki in bogve kaj omenjeno učno mesto. No, in naša višja šolska oblast, ki rada daje klerikalcem pri vsaki priložnosti koncesije, zapostavila je tudi v tem slučaju, da bi bila tako vsaj nekoliko obvarovana pred napadi klerikalnih listov, dobre in še celo moške moči — bodoči Lavrenčičevi cerkveni pevki. Protežiranje višje šolske oblasti v gotovih slučajih, da, tudi to čudno protežiranje mora biti predmet deželne učiteljske konference.

— **Dr. Krek molči.** Sicer tako gostobesedni dr. Krek se kar nič ne gane na naš poziv glede gospodarske katastrofe, ki je zadela celo vrsto nesrečnih kmetov s polomom katoliškega konsuma v Dobravi. Dr. Krek je s kriv to nesreče, je soprozročitelj te izgube, a sedaj se je skril in ne da glasu od sebe, ko je treba povedati,

kdo bo plačal izgubo. Ta molk kaže, da dr. Krek, dasi sokrivec, neče ničesar storiti, da bi zapeljane kmete obvaroval škode, in da tudi njegova stranka neče ničesar storiti za žrtve svoje samopašnosti, dasi ima ogromno denarja. Ali ni tako? Govorite vendar, g. dr. Krek!

— **Drugo Ricmanje?** Iz Št. Vida pri Brdu se nam piše: Na velikega Šmarna dan smo izvedeli, da nam naš župnik ne more braniti, da bi ne opravljali svoje pobožnosti v Št. Vidu brez duhovnika. In res, ko je popoldne zapel veliki zvon sv. Vida, hiteli so domači ljudje in tudi iz tujih občin v našo cerkev. Ubrano so pritrkavali naši zvonovi, ljudstvo pa je vrelo v božji hram; ob štirih so trije pevci pevskega društva »Zarja« peli litanije Matere božje, iz vseh grl se je pa glasila pesem: »Marija, k tebi uboge reve...“ Sicer bi bil župnik z Brda lahko poslal enega izmed svojih dveh duhovnikov, da bi imel pri nas litanije, a ker tega ni storil, smo sami opravili pobožnost, ki nam je gotovo vsem šla od srca. Župnik je bil pri nas v Št. Vidu in dejal, da ne smemo zvoniti, le na tihem lahko molimo. Ta trditev je pa bosa; zvonovi so naši in lahko zvonimo z njimi kolikor hočemo in kadar hočemo, saj je na največjem zapisano: »Napravila me je občina«. Torkove popoldanske pobožnosti se je udeležilo tudi več ljudi višjega stanu, ki jih imenujejo liberalce in ki so ravno tako pobožno molili, kot mi preprosti kmetje. Župnik naj pa pomisli, da smo mi v svoji pravici in da si te pravice ne bomo dali iztrgati iz rok. Mi imamo svojo cerkev, svoje zvonove in če nam ne daste duhovnika, tudi dobro, molili bomo sami in Bogu, ki vidi v srce, bodo gotove naše molitve vseč in prijetne, ker pridejo iz poštenih slovenskih src.

— **Zamorca umivajo** v »Slovincu« od srede, toda ne z vodo in milom, nego s — tinto. Iz Št. Vida nad Ljubljano se namreč »Slovincu« piše z ozirom na našo notico od sobote, da ni bil ondtni kaplan tisti, katerega so dobili ponoči idočega iz neke hiše in za katerim je neka »Evica« vpila: »Sam hudič me je premotil itd.« Mi nismo imenovali nobene imena. Če je pa »Slovincu« dopisnik tako neumen, da pove, da je bila tista obrta prikazen — kaplan, naj se pa ta »Slovincu« lepo zahvali, da ga je izdal! — V Št. Vidu ni bil nad našo notico ničče ogorčen, razun par zarjavelih devic, ki kaplana zdaj tako nerodno zagovarjajo, kakor bi ga umivale — s tinto. Nasprotno. Prav od srca se smejaajo tej zgodbi in pravijo, da se vreča rada odveže, če je prepolna ali pa da vrč tako dolgo hodi k vodnjaku, da se — ubije. »Slovincu« pravi, da je bila naša povestica o obrti prikazen neresnična. Po Št. Vidu pa ljudje prav dobro vedo, da je le »Slovincu« poročilo golo zavijanje in so zdaj vendar celo najhujši klerikalci prišli do prepričanja, da zna »Slovincu« res imenitno lagati. — Kam bodo pa zdaj tega kaplana za — tehanta poslali?!

— **Laška in nemška častikraja.** Tržaški »Piccolo« trdi, da so v Kostanjevici na Krašu Slovenci ubili nekega enoletnega prostovoljca iz Trsta, ker je žalil razobešene »ruske zastave«. Nemški listi, vredni tržaškega »Piccolo«, so to vest hitro pograbilili. Prosimo somišljenike poročila o tem dogodku. Vse kaže, da se gre za podlo častikrajo, steklih nemških in laških kulturnoslovcev. Cel oddelek vojaštva z nekim oficirjem na čelu — to je pa vendar izključeno, da bi ti vojak gledali in mirno trpeli, da se njih tovariši ubije.

— **Iz poštne službe.** Poštni višji oficijal Josip Legat je predstavljen iz Köflacha v Gradec, poštni asistent Raymond Hubner z Zidnega mesta v Wolfberg na Koroskem in Anton Korp iz Beljaku v Maribor.

— **Prešernov spomenik** je prispel včeraj v Ljubljano in se prične montirati na podstavek tekoni prihodnjega tedna.

— **Dalje v prilogi.**

— **Za Prešernov spomenik** je nabral gosp. Oskar Gašparček, župan, deželni in državni poslanec v Tolminu, dve sto in sedemdeset kron ter jih poslal po gospe dr. Tavčarjevi na pristojno mesto. Zavednim in požrtovalnim Tolminčanom naše posebno priznanje! Živeli!

— **Prešeren v 80.000 izvodih!** Tako je javil „St. Naroda“ št. 184 od 12. avgusta t. l. slovenskemu občinstvu žel samo sanje nekoga optimista! Ko je vae družabno življenje nekaj kompromis, zakaj bi tudi tukaj ne bilo mogoče kaj enakega? Slavnih odbor Mohorjeve družbe naj blagovolijo po izdani pozivni ali pa še bolje po poverjenikih izvesti, kateri družbenih članov bi želel n. pr. mesto: »Sl. večernice« ali pa knjig gospodarske vsebine raje prejeti Prešernova dela — pa bi bile s tem vsakemu posebej in vsem ustreženo! Sveda bi se Prešernova dela tiskala recimo v 20.000 izvodih! Ksiti pomisliti je treba leto, kaj pa potrebuje družbenik: profesor, odvetnik, notar, uradnik, veliki trgovec itd. itd. Ktjih po družbi izdanih knjig, koje poučijo o živinoreji, kmetstvu, gmelnem gnojenju polja itd.? Knjige se so gotovo javstine in prepotrebne za dotične kroge! Ta predlog naj se vname na blagobotno znanje, ker je bil le iz dobrega namena izražen pod geslom: *več oči, več viditi!*

— **Povodom 75. rojstnega dne cesarjevega** je daroval župan Ivan Hribar 100 kron mestnemu ubožnemu zakladu.

— **Dijaško podporno društvo „Radogoj“** opozarja, da je prošnje za podpore vlagati do 10. septembra t. l.

— **Pevsko društvo „Slavac“** priredi, kakor smo poročali, v nedeljo, dne 20. t. m., celodnevno izlet na Vrhniko po sledenjem redu: Odhod iz Ljubljane v vlakom ob 7. uri 29 min. jutraj. Na Vrhniki zajetj v gostilni »Manuac«, potem odhod k izviru Ljubljanske. Obed v žitnični restavraciji. Popoldne pevski sestank v gostilniškem vrtu g. Jurca. Odhod iz Vrhnike v vlakom ob 6. uri 36 min. zvečer. Gostje in prijatelji petja dobro došli. V slučaju neugodnega vremena bude izet dne 27. t. m.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** opozarja še enkrat slavno občinstvo na svoj jutrišnji izlet v Smartno pri Litiji. Ako bi bil nekaterikom odhod jutraj ob 6. uri prezgoden, odpelje se lahko ob 11. uri 30 min. z brzovlakom ali pa z mešancom ob 2. uri 57 min. Ljudska veselica na prostem utegne postati nekaj velikanškega. Paviljoni že stojijo, istotako plesišče, slaščičarna i. dr. O mraku zažiganje umetelnega ognja in bengalska razsvetljava veselicega prostora. Pri veselici, katere bode trajala vso noč, svrsta dve godbi. Čisti prebitek veselice namenjajo je v narodne namene. Poleg popolne udeležbe iz Smartne in Litije pr drakuje se obilo gostov iz Zagorja, Trbovelj, Radče in drugih sosednjih krajev. Pri slavnosti sodeluje četrdeset narodnih društev.

— **„Slovensko delavsko pevsko društvo „Zvon“** ima danes zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih izreden občni zbor. — Obenem se odbor zahvaljuje novim podpornikom za pristop in vsem darovalcem lepih dobrot ter vabi na obilno udeležbo pri občnem zboru.

— **V varstvo brzojavnih skrivnosti.** Osrednja poštna uprava je sklenila, da bo pri obnih, kjer se sprejemajo brzojave, napravila posebne varstvene priprave, da stranke ne bodo mogle brati tujih brzojav, akoravno jih bo imel uradnik v rokah. Te priprave se uvedejo na glavnih spremalstvih v Pragi, Lincu, Gradcu in Trstu. Vse hvale vredne je ta naredba; mi želimo le to, da bi se v tem oziru ne prezrlo Ljubljane, kjer se naj ravno tako kot drugod čuva tajnost brzojav in ker naposled nabava nove priprave — nekaj kvadratnih centimetrov slepih šip — ne stane dosti.

— **Ljubljanska pošta.** V tozadevno včerajšnji notici se je vrnila pomota. Poštni urad na južnem kolodvoru v Ljubljani bo od 1. septembra ob nedeljah in praznikih otvorjen za pisemsko in vožno pošto ter za blagajniški oddelek od 9. do polu 12. ure dopoldne, za brzojavni oddelek pa od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

— **Krajna skupina poštne in brzojavne službenice v Ljubljani** se udeleži povodom 75-letnice Franca Jožefa I. v nedeljo, ob pol 12. uri dopoldne korporativno maše v župni cerkvi Sv. Petra. Sprevod odide z godbo na čelu od glavnega poštne urada ob četrta na 12 in se pomika po Prešernovih ulicah in Sv. Petra cesti. Po maši se vrne sprevod z godbo skozi Škofje ulice, Poljskano cesto, Cesarja Josipa trg, Pred Škofijo, Spitalske in Prešernove ulice v c. kr.

glavni poštni urad. Popoldan istega dne prirede poštni in brzojavni službenici velikansko gozdno veselico pri Čončku pod Rožnikom s delovanjem Ljubljanske društvene godbe in pevskega zbora poštne in brzojavne službenice. Priredi se: šaljiva pošta z najnovejšimi razglednicami in prodaja narodnega kolka, korijandolizkorzo s serpentinami, papirnata bitka, razpečevanje godnih šopkov, razvedrilo za otroke itd. V mraku se prižge velikanski umetni ogenj in spuščajo rakete po najnovejšem sestavu. — Za izbornu postrežbo se jamči. Čisti dobiček je namenjen pevkemu zboru in bolniškim zakladu, vsled česar se hvalčno prejemajo preplačila.

— **Za pisatelja Miklavca Podravskega** je poslal g. Ivan Govedič, župnik v Šoštanju, 10 K. Srčna hvala!

— **Veselica prostovoljnega gasilnega društva v Štepanjvsi** se vrši jutri v nedeljo 20. t. m. v gostilniških prostorih gospe Marije Novak na domače na Spekhigelnu. Začetek ob 3 uri popoldne.

— **V Domžalah** se igrajo v proslavo 20-letnice podr. sv. Cirila in Metoda dne 27. avgusta ob 4. uri pop. »Kokovnjače«, narodna igra s petjem, in sicer na prostoru g. Ravnarja, ki zadostuje za približno 600 ljudi. Ker je prostor pokrit, se vrši igra ob vsakem vremenu. Želati je, da se z ozirom na plemeniti namen udeležijo mnogo občinstva.

— **Iz Škofje Loke.** Na dan sokolskega izleta je bila vsa Škofja Loka v zastavah. Izjemo se delate tri ali štiri hiše. Med temi je župnišče in hiša Rafaela Thalerja in pekarnja Žužka. To pot se je pokazal posebno Rafael Thaler, kakšen mož je. Ako si z njim v družbi se dela največjega naprednjaka in liberalca, v dejanju je pa pokazal sedaj kaj je. Škofa niso hoteli iti pozdravit niti klerikalci. G. Rafael pa si je nasadil cilindar in glase rokavice in bežal poljubljat roko škofu Bonaventuri. To se prav malo poda tako finemu gospodku! Se v lepši luči se je pa pokazal na Veliki Smaren ob sokolskem izletu. Naprošeni so bili posestniki hiš, naj izobesijo zastave, kar so storili vsi s tremi izjemami. Tudi g. Thaler je bil tista bela vrana, ki ni izobesil nobene zastave. Kot občinski odbornik je bil vabljen k sprejemu, toda revež ni mogel iti. Izgovarjal se je: »Moram iti k Sv. Duhu v semenj.« To je izgovor, da se mu je smejati. V semenj mora iti! Zakaj pa ni šel še takrat kam v semenj, ko je pozdravljaj škofa. Zaradi zastave se je izgovarjal, da so izprane barve. Trgovec z manufakturnim blagom se tako izgovarja! Rafael Thaler je prišel pod ženski in farovski podplat. To je edini vzrok, zakaj je tak izborni klerikalci. Sam Sinkovec ima dopadaje nad njim. Ali imamo sedaj jasno sodbo o Rafaelu. Zato rečemo, da tak mož, ki nima poguma nastopiti očitno za svoje prepričanje, ki sluša na žensko in farško komando, tak ni noben mož! S Thalerjem smo za danes obračunali zato nas ne bude odslej prav nič motilo, če pri Marijini družbi zastavo nosi in v Rokodelskem društvu med »lerpobi« kulise postavlja. Škofje ločani pa izprevidimo, kakšnega moža smo dobili v svojo sredo. Tudi občinski odbornikom dela lepo čast. Naj ima le še dalje toliko srečo kakor sedaj, mi mu privoščimo vse največje klerikalne časti.

— **Vojaštvo v Begunjah pri Cerkljici.** V Begunje pri Cerkljici hodijo vojaki že od leta 1895 streljat vsako leto. Zlasti letos jih je mnogo tam. Že od aprila meseca se čujejo dan na dan strelji. Pionirji cele pehotne divizije, 100 mož in 5 častnikov, delajo že dva meseca in pripravljajo vse potrebno na vojaškem strelišču za vaje, ki se vrše prihodnje dni. Poveljnik vojaškega strelišča je g. stotnik Schneider 27. pešpolka, poveljnik pionirskega oddelka pa g. nadp. Kriek 87. pešpolka. Streljalo se bode: 21. t. m. strelja 97. pešpolk, 23. t. m. 87. pešpolk, 24. t. m. rezervno moštvo 17. pešpolka, 25. t. m. cela brigada z artilerijo, ki bo streljala na cele hiše, ki so nalašč za to postavljene; 26. t. m. streljajo zopet rezervisti 17. pešpolka. Pešpolk št. 27. je streljal 12. in 14. t. m., domobranski polk št. 27. je pa že julija končal svoje streljanje.

— **Vinska kupčija na Vipavskem.** V nekaterih občinah na Vipavskem in sicer v Št. Vidu, Ložah, Podragi, na Slapu, Gočah in dr., je še več tisoč hektolitrov vina naprodaj. Da bi se posestniki vlad bližajoče se trgovat čimprej iznebili lanskega pridelka, so pripravljene oddati poljubne množine po skrajno nizkih cenah, namreč od 32 h naprej. Za sedanjí čas paš poceni, zlasti ker so vina popolnoma čista in brez napake, bodisi da so napravljena po novem ali po starem načinu. Predsodek, da se ta vina po letu ne zdrže, je, kakor se je pri letošnji vročini pokazalo, popolnoma neutemeljen. V svrhu pospešitve kupčije z vipavskim vinom, se je poleg že obstoječega kme-

tijskega društva, združilo nekaj boljnjih, zavednih vipavskih posestnikov pod vodstvom vipavskega župana A. Hrovatina ml. in g. Mercine, ki nakupujejo vina od zanesljivih posestnikov, odnosno posredujejo kupčijo. Tudi to podjetje se lepo razvija ter zasluži vsestransko priporočilo. Letina kaže dobro, ker je trtje, z malimi izjemami, lepo in zdravo; zlasti zadnji dež bo jako blagodejno vplival na razvoj grozdja in drugih rastlin. — Dosedaj se je baje največ vina prodalo po Notranjskem, a mnogo se ga je razprodalo tudi na Gorenjsko, Koroško in Tolminsko. Da je letošnja kupčija z vipavskim vinom tako zaostala, bo krivo edino le to, da se je pridelalo v nevinorodnih krajih prav veliko sadnega mošta, česar pa letos ne bo.

— **V 1300 metrov dolgem zgornjem predoru** bohinjske železnice so vzdali včeraj zadnji kamen.

— **Naprodaj je graščina** Laubegg pri Vildonu na Zgornjem Štajerskem. Opozorjamo na današnji tozadevni inserat naše veljake.

— **Dva otroka zgorela.** Otroka viničarja Ivana Germutha in Klanjcu pri Lučah na Štajerskem sta se igrala z vžgalicami toliko časa, da sta zažgala hišo in gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal. Tudi oba otroka sta našla smrt v ognju.

— **Dve deklici utonili pri kopanju.** V sredo sta se šli kopat v St. Lenartsko jezero pri Beljaku 14-letna in 20-letna Oberhumer Starejši je zmanjkalo tal pod nogami, na kar je zavpila in izginila pod vodo. Mlajša jo je hotela rešiti, a jo je starejša potegnila seboj, da sta obe utonili. Čez pol ure so potegnili trupli iz vode.

— **Posledica ljubosumnosti.** V sredo zvečer sta dva moža v Trstu zapazila nekoga starejšega človeka, kako je pri nekem vratih gledal pazno skozi ključavnico in se boječe oziral okrog. Ko je pa videl, da ga ta dva opazujeta, se je oddaljil. Mož ga pa nista izpustila iz oči, ker sta bila prepričana, da je ta. Osumljenec je šel na to v neko vežo, kjer si je preoblekel suknjič in odšel v neko gostilno. Opazovalca sta šla za njim, prisedia k njegovim mizi in ga začela takoj izpraševati, kaj je iskal v oni veži. Ker je možek sveto zadrževal, da ni noben tat, sta ga peljala na policijsko stražnico, tam so ga vsega preiskali, a niso našli ničesar pri njem. Tudi hišna preiskava ni privedla do nobenega uspeha. Dozdevni tat je zdaj povedal, da je vse delal le iz ljubosumnosti. Njegova ljubica mu vedno uheja z drugimi in to ga dela nervoznega, da jo skuša kad zleteti v pregrešnejem stanju. Sveda so moža takoj nato izpustili.

— **Lloydov parnik ponesrečil.** Ko je 11. t. m. bil parnik avstrijskega Lloyd »Thebe« v Smirni usidran, prišel je v luko francoski parnik »Oreocque« in zadel vanj ter mu napravil veliko luknjo nad vodno črto. Škoda znaša 50.000 K.

— **„Viva Pola italijana“.** Tako so klicali v torek v Puljo oni laški neodrešenci, ki so prišli iz Zadra krepit laško prijateljstvo zadrških Lohov s puljskimi. Našalnik Pulja je ukrenil vse potrebno, da zadrski bratci izprevidijo, da je Pulj pristno laško mesto, ki se vsak čas priklapi materi Italiji, ki ga sprejme ljubezljivo v svoje srčano naročje. Zato so zadrski gostje bili docela prepričani, da so že kar na laških tleh. Peli so iredentovske pesmi, klicali provokatorične pozdrave, sploh se obnašali, prav kot bi bili že onkraj meje. To je pa bilo slovenskemu občinstvu vendar preveč in začelo je žvižgati. Komaj so se pa začeli žvižgi, že je tropa pripravljenih mestnih policajev imela v svoji sredi več upornih Hrvatov, katere so cefrali v varno svetelje, da ne bi naredili kakšne nesreče. Vprašanje nastane zdaj: Kdo je vzrok takih razmer, da smejo Italijani uganjati na avstrijskih tleh svoje protivniške orgije? Avstrijska vlada bo gotovo vedela enostaven odgovor na to enostavno vprašanje. Dala tega odgovora sveda ne bo!

— **Umor odkrit čez 17 mesecev.** Pred 17 meseci je naenkrat zmanjkalo v Barhani pri Pulji 40-letnega Antone Vidoviča. Vidovič je bil udovec in je živel skupaj s sinom svoje žene, ki ga je prinesla iz svojega prvega zakona k njemu. Ta sin, Ruba po primku, se je oženil in zahteval od Vidoviča, naj mu prepusti svoje posestvo, česar pa Vidovič ni hotel storiti. Zato sta zakonska Ruba delala z njim zelo grdo, dokler ga ni naposled neke noči zmanjkalo. Ker je letel sum na zakonska Ruba, vtaknili so ju v preiskovalni zapor. Vled pomanjkanja dokazov so ju pa izpustili. Takoj nato je šel Ruba k sodišču in zahteval, da se mu izroči Vidovičovo imetje. Na vprašanje sodnikovo, če je Vidovič mrtev, je Ruba odločno potrdil. To priznanje pa

oblasti ni dalo miru in orožništvo je poizvedovalo in stikalo na vseh krajih, dokler se jim ni slednjič posrečilo, najti Vidoviča v neki 71 metrov globoki jami v vreči z odsekano glavo. Vsa dom je zdaj izključen, da sta zakonska Ruba umorila Vidoviča, zato so ju znova zaprli, kjer čakata na plačilo za svoje hudo delstvo.

— **Letina v Galiciji.** Iz pisma slovenskega kolonista povzamemo: V primeru s preteklim letom se mora letošnja letina za vse zemeljske produkte imenovati izborna. Sena se je nakosilo trikrat toliko od lani, pa bo še precej dosti otave spraviti pod streho, ako bude med mašami dobro vreme. Rž, ječmen in pšenica so dobro obrodile, posebno v okraju Jaroslavskem je bila pšenica izredno lepa, kar se tiče i slame i zrnja »Oves slaboletnik« pravi naš Gorenjec, a letos se ta prislovica ni obistinila; kajti kadar je drugo žito slabo, takrat je oves lep in obrodil, letos je pa tudi oves povsem vrlo dobro uspel. Od Medardusa smo imeli tukaj skozi 9 tednov vsak dan — navadno popoldne malo dežja, tako da tudi okopavine: krompir, kukrasta repa, pesa (radi baršča tu velikega pomena) zelje i bela repa: vse izvrstno stoji! Vse bi bilo dobro, samo delavcem nam pomankuje, ker vse, mlado in staro odputuje na Prusko Slezko, kjer jih bolje plačujejo, nego moremo mi! — Tu se je ohranilo še mnogo iz poganjskih časov prenešenih obredov in navad. Ne omenjajoč raznih procesij in pohodov na božja pota prinašajo n. pr. danes na veliko mašo (15. avg.) na štiri konje vpreženih vozovih raznobojno oblečena dekleta in mlade žene velikanske ne »šopke«, nego bi rekel kakor mernik široke »butare« iz najlepšega pšeničnega klasja, olepšane z raznimi cveticami in travki poklonit v božjem hramu! To so izza prastarih časov »prvenci od poljedelstva«! Ravno tako so še v običaju veselice po končani žetvi; tu okitijo naj lepšo in najmlajšo »devico« z velikanskim žitnim vencem, prihajajo v »procesiji do gospodarja ali gospodinje, koja sname »devičji venec« z glave, obdarivši jo primerno z denarjem, za koji se kupi pijača in, potem je ples do pozne noči!

— **V cirkusu Lipót** bredeta jutri dve predstavi. Več je zvedeti iz današnjega inserata.

— **Eksemplaričen postopač.** Včeraj zvečer je mestna policija aretovala zaradi beračenja in postopanja dne 22. oktobra 1885. leta v Mariboru rojenega in v Moravsko Ostravo pristojnega dozdevnega izučenega čevljarja Karla Adamowskega. Možic je na hrbtu zviti, kakor š, noge ima pa liki viržinke. Oblečen je dostojno, ima velike, lepo počesane plave lase, le brada se mu ni še popolnoma zarastla in je podobna že izrabljeni sircovi metli. Zobe ima lepe in sploh se mu že iz obraza bere nekaj humor. Čevljarček se ni mogel načuditi, kako ga more kdo aretovati, ker nima potnih izkazov in je protestoval proti temu, kakor najbojevitejši parlamentarni govornik, toda vse ga ni rešilo in moral je v zapor. Preden je šel pa v odkazano mu sobo, je pobral na tleh ostanek cigarete in to ga je spravilo v zgovornost in začel je sedaj pripovedovati svoj »roman«. Preje se je izgovarjal, da je komaj mesec brez dela, potem pa je dejal, da »knajpa« skoraj ni imel v rokah, kar se je iznučil. Skušal je že večkrat »zelen voz« in zadnjikrat se je z njim pripeljal domov 15. maja t. l., ko je pa takoj odšel zopet po svetu, je iz jeze vse izkaze raztrgal, (a jih je najbrže prodal.) Možicelj zna že dobro »Kundensprache« in pravi, da mu »Stahlputzen« več nese, kakor delo. Ko pride v mesto, si poišče sovratnika, ki mu da načrt, kdaj in kje se dobi »Reisegeld« in kaki so tu »Putzi« (stražniki) in »Blitzableiterji« (orožniki). V Beljaku je zadrževal tri tedne in je tam priberal vsak dan do 10 K, a dal si je tudi počitka in ko je nabral dovolj, šel potem sam po zabavah. Usmiljenim strankam pripoveduje, da je pač izučen čevljar, a je pravi njegov poklic »Schneschaufler« in ker po letu ni snega, čevljarstva pa zaradi svoje š osebe ne more opravljati je navezan le na milost dobro srečnih ljudi. Sploh trdi, da je »postenjak« prve vrste in da še nikoli ni bil v »Interessantes Blatt« med slikami »Wer ist das?« Ker so pa na svetu tudi ljudje, ki ne verujejo, da bi bil človek v »Š štelungi« zmožen samo za »Schneschauflerja«, bode mali čevljarček najbrže zopet kmalu imel čast govoriti s svojim županom.

— **Čigavo je kolo in broža.** Predzadnji nedeljo, ko je »Sokol« napravil svoj izlet v Jesenice, je slugi v »Narodnem domu« s kolodvora pripeljal neki postrežček kolo in mu rekel, da mu je dal neki gospod z naročilom, da naj se dene v »Sokolovo« telovadnico, kamor pride ponj zvečer, a se dosedaj še ni nihče ogasil. Ker se ne ve, kako in kaj je s kolesom, ga je sluga oddal policiji, kjer naj se sglasi lastnik. — Pred par dnevi pa je v Stuejjevi trgovini v Prešernovih ulicah št. 6 neka ženska, ko je tam kupovala, pozabila

ali izgubila lepo zlato brožo, katero dobi nazaj v navadeni trgovini.

— **Prehudo žejo po vinu** sta imela mizarstva vajenec Fran Breškvar iz Hušice pri Ljubljani in Anton Dolenc iz Horjula. Ker nista imela dovolj evencek, da bi bila mogla gasiti svojo žejo, sta izvolila pri kleti svojega mojstra gospoda Ludovika Widmayerja neko okence, skozi katerega sta hodila po vino in si ž ním hladila žejo v delavnici. Gospod Widmayer pa je izledil v delavnici steklenice in dal žejca vajenca aretovati, kjer sta priznala, da sta kradla vino.

— **Kolo ukradel** je danes okoli 11. ure dopoldne neznan tat slugi »Kranjske hranilnice« Antonu Grumu. Ukradel ga je iz Bambergovih veže v Dalmatinovih ulicah, med tem časom, ko je šel ta v II. nadstropje Koloje starejšega modlarin vredno 80 do 90 K. Kolo je imelo policijsko številko na črni tablici št. 963. Sled kaže, da se je tat odpeljal proti Danajski cesti.

— **Tatvina.** Včeraj popoldne so bile utrjene zasebniku gospodu Ivanu Ficžarju na Zelenu poti št. 7 izpred hiše črna zimsko hlače, vredne 7 K gostilničarki Ivani Tomšičevi pa iz odklenjene kleti za 1 K 40 v zlobas. Tatvine sumljiv je neki znani postopač.

— **Na »Policijskih oglaših«** je nabito stvarilo za iskalence, ki se nameravajo izseliti v Anglijo, južno Afriko, Angolo in Benguelo. V teh deželah so meade tako slabe, da delavci komaj izhajajo za vsakdanje najvažnejše potrebe, nikakor pa ni upanja, da bi si mogel kdo še kaj prihraniti. Torej pozor!

— **Treščilo** je včeraj popoldne v Simonovih korolet v Rudniku, ki je bil k sredi prazen in je pogorel do tal. Ker čuvaj na Gradu čez Golovec ni mogel razločiti, gori li v mestu ali že zunaj mestne meje, je ogenj signaliziral s strelom.

— **Pobegnil** je te dni 9letni posestnikov smek Anton Zdešar iz Kozarij.

— **Ubeglega prisiljenca** Jožefa Bergoca so dne 7 t. m. aretovali v Reki in je že spravljen v hiši pokore.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj so se z južnega kolodvora odpeljali v Ameriko 4 Hrvati, nazaj jih je pa prišlo 15. V Heb je šlo 25 na Westfalsko 19, v Inomost 17, v Hušiao 16, na Jesenice pa 18 Hrvatov. V Kufevje je šlo 19 Lohov iz Jesenice je pa prišlo 25 Hrvatov.

— **Našla** je ušteljeva soproga Karolina Klečeva črn dežnik. Dobi se na magistratu.

— **Najnovejša novice.** — Državni poslanec dr. Ernst Baeruther je umrl včeraj v Freiburgu v Švici. Baeruther je bil nemški nacionalist. Star je bil 67 let.

— **Avtomobil** ga je povozil 17letni mehaniški vajenec Emanuel Markovič je hotel včeraj na Dunaju skočiti od sprajda na neki avtomobil, ki je bil v diru. Predznamenju mladeniču pa je izpodletelo, da je padel pod motor, ki ga je povozil, da je kmalu na to umrl. — Orkan na Maršalskih otokih. Zdaj se člede podrobnosti o orkanu na Maršalskih otokih. Ok Jaluit je popolnoma opustošen. Ko je orkan ponehal, preplavilo je morje otok. V vodi je našlo mnogo ljudi svojo smrt.

* **Koliko stane gibanje „Proč od Rima“.** »Evangeljsko Gustav Adolfovo društvo« razpisila proračun za leto 1905. Za gibanje »Proč od Rima« bočeje letos izdati 1,017,900 mark; iz tega na Avstrijo pripade 442,000 mark, na Nemčijo pa 484,640 mark; drugo inozemstvo 91,250 mark. Denar, namenjen za Avstrijo, nameravajo porazdeliti sledeče: 160 protestantskih občin na Češkem dobi 109,700, 69 na Moravskem 55,300 19 v Sleziji 21,700, 9 na Zgornjem Avstrijskem 10,800, 13 na Štajerskem 16,500, 19 na Koroškem 18,100, 5 v južni Avstriji 5,900, 3 na Tirolskem 5,400, 3 na Predelarskem 2,800 99 v Galiciji 47,600, 17 v Bukovini 12,100, 54 na Sedmogrskem 41,300, 108 na Ogrskem 54,600, 5 v Slavoniji 2,600, 4 na Hrvatskem 3,900 in 4 v Bosni 4,800 mark. Šlam podeli društvo 17,400 mark, skupaj torej 442,000 mark. Iz proračuna se vidi, da obrača to društvo glavno pozornost na Češko, menda zato, ker maji ob Nemčijo. Sploh pa peša med protestantskimi Nemci v raju navdušenje za odpadniško gibanje. Lani so naberali še za 215,000 mark več, nego upajo letos zato pa dobe neodrešeni Vajeneci letos celih 102,071 mark manj, nego lani.

* **Radij zdravilo proti steklini.** Dr. Tizsoni, vseučilišni profesor v Bolonji, je delal razne poskuse z radijevimi žarki ter iznašel, da žarki vrlo dobro delujejo na ljudi in živali, pri katerih se pojavijo steklina. Poskuse je delal na

kuncih, katerim je vbrizgal strup stekline, potem pa jih dajal pod radele žarke. Živali so vse takoj odmrle, in tudi take, pri katerih se je bila steklina že hudo razvila.

*** Častnik in njegov sluga.** V Diedenhufo je jahal na konju preko reke Mosel sluga častnika pl. Blumenthala. Sredi reke je sluga s konjem vred utonil pred očmi svojega gospodarja, ki mu ni mogel pomagati. To je mladega častnika tako pretreslo, da se mu je omračil duh, neprestano je prosil, naj se kdo oglasi, ki mu reši slugo, podari mu za to vse svoje premoženje. Končno so morali nesrečnega častnika spraviti v blaznico.

*** Kongres čarovnikov.** Sedaj se odločijo čarovniki in sluhni profesorji tajnih umetnosti, da se organizirajo. V Londonu so se združili v klub magičarjev »Velike Britanije« ter so imeli nedavno svoj kongres. Shod se je vršil javno v veliki dvorani ter se je izvršil resno in mirno, popolnoma strokovnjaški. Sklenili so, da bodo napredovali z magijo na tedenskih sestankih in letnih skupščinah. Razpravljalo se je tudi o varstvu čarovniških interesov. Končno so sprejeli resolucijo, da bo vsak, ki bi se na katerikoli način predzrnil izdati občinstvu tajnosti čarovnikov, izključen in bojkotiran.

*** Ponesrečena šala.** Grašinski uradnik Daniel Pap v Tokaju je bil velik šaljivec ter je imel posebno veselje, ako je mogel svoje prijatelje nasfarbati. Nedavno se je hotel pošaliti s smrtjo. Naročil si je mrtvaške liste ter jih naložil na svoje prijatelje, ki jih je obvestil, da je mirno v Gospodu zaspal. Potem je šel spat s sklepom, da odda liste jutraj na pošto. Ali je bila sugestija ali je bilo razlašeno veličanstvo smrti, Papo so prijeli ponoči krčji ter je umrl. Sluga je nesel jutraj mrtvaške liste na pošto, a prijatelji niso hoteli verjeti, ker so mislili, da se je lahkoživec zopet pošalil.

*** Japonska poštenost.** Zadnji perzijski veliki vezir se je mudil par mesecev s svojim spremstvom v Tokiju. Vsi državni dostojanstveniki so ga sprejemali z velikimi častmi. V zahvalo je poslal pred odhodom ministru Komuri dragoceno perzijsko preprogo. Toda na veliko presenečenje je kmalu došla Perzijsko preproga nazaj s pismom, v katerem se mu je Komura zahvaljeval za lepo darilo, ki ga pa ne more sprejeti, ker mu kot poglavarju številne rodovine in brez lastnega premoženja ni mogoče, da bi se odzval s enakim darilom. — Drugič je hotel kupiti Perzijske na trgu od neke branjeve kočarice sadija. Ponudil ji je zlat. Sterka je zlat vrnila, češ, da nima drobiža. Vezir ji je namignil, da sme ves cekin obdržati. Sedaj pa je Japonka naravnost razžaljena vrnila zlat, češ, da še ni tako stara, da bi si ne mogla zaslužiti potrebnega za življenje. Pa tudi če bi si res ne mogla sama več preživljati, skrbel bo za njo njen sin, od tuiča pa ne sprejme miloščine.

*** Prodaja knjig v letu 1904.** Statistika je dognala, da se je preteklo leto izdalo na Angleškem 8381 knjig, v Zedinjenih državah 7856, na Francoskem 12261, v Italiji 9975, na Nizozemskem 2837, na Nemškem 27686 knjig itd. Na celotni svetu je izšlo leta 1904 150.000 knjig.

*** Duhovnik v italijanskih pregovorih.** V Toskani imajo pregovor: Duhovniki, menihi, nune in kokeži niso nikoli siti. — V Genovi pravijo: »Župnik Vzemi je v zakristiji, župnika Daj pa ni nikjer najti.« — V Benetkah poznajo pregovor: »Kadar pravi duhovnik: Molimo! ima že tri lire v žepu.« — V Veroni molijo: Duhovniškega sovraštva, menihove zabitosti in nunskega klepetanja — reši nas, o Gospod.« — Piemontezci pravijo: »Storite, kar pravi župnik, pa pridete v nebesa; storite, kar dela župnik, pa pridete v peklo.« — V Rimu je znan pregovor: Ako vidiš duhovnika, beži, ker zapletel ti bo rodbino. — Najzanimivejši pa je pregovor: Duhovniki si kuhajo juho s plamenom vije.

*** Nemška vojska.** Prihodnje leto bo štela stalna nemška vojska 504.665 vojakov. Od teh jih odpade na Prusko 392.979, na Bavarsko 55.424, na Saksonsko 37.711, na Virtemberško 18.725. Enoletni prostovoljci niso všteti.

*** Barbarski Nizozemci** so poklali 260 domačinov na otoku Celebesu. Nizozemske oblasti v Boni, na sundskem otoku Celebesu so poslale kazensko ekspedicijo proti domačinom, kateri so se hoteli oprostiti nizozemskega jarma. Ekspedicija je odšla v državo Boni, kjer so podivjanci poklali 260 domačinov. Trdnjave v Badjoevi so Nizozemci razdajali s topovi. Država Boni se nahaja na jugozapadnem delu otoka Celebes in ima 70.000 prebivalcev iz rodu Bugi. Kakor drugod na Celebesu, tako prevzame tudi v Boni po smrti kralja žena vladanje.

*** Nervoznost.** V 18. stoletju so Nemci sicer že poznali besedo nervoznost, toda pomenila jim je nekaj močnega, silnega. Tako piše Leaing o zdravi in nervozni državni ustavi. Boleden so z nervoznostjo zaznamovali Nemci šele okoli leta 1850. Besedo so si izposodili od Francozov, ki so pravo nervoznost poznali že leta 1839. V nekaterih italijanskih krajih pa se beseda nervoznost še danes rabi za izraz »krepak«.

*** Hoch ni bil obešen.** Usmiljenost neke ženske, katere je dala za priziv potrebni denar, preprečila je v zadnjem trenutku usmrtenje Nemca Johanna Hocha, kateri bi moral iti 29. m. m. na vešala, da tako sprejme kazeno za moritev svojih sprog. Vsled njene priprošnje je guverner države Illinois podaljšal Hochu življenje do 25. avg. Za obešenje je bilo že vse pripravljeno, ko je prišla omenjena ponudba, na kar so z usmrtenjem počakali dve uri. Zdravnik je uredil vse tozadavne korake in dasiravno on imena usmiljene dame ni izdal, se je kasneje dogladlo, da se imenuje Cora Wilson. Stori la je to zgolj iz človekoljubja.

*** Perzijski šah se boji groma in dežja.** Iz Pariza javljajo, da, ko so se neki dan začeli zbirati oblaki ter jel padati dež, se je šah Musafir Edin, ki je bival pred kratkim tam, skril v svoje sobe v hotelu, kjer je bival, in toliko časa ga nito videti, dokler ni prenehal dež. Okoli njega so stali njegovi dostojanstveniki, višji duhovnik pa je moral neprestano moliti. Ko je pregledoval šah v Louvru umetnine, je začelo grmeti in dež se je usul. Šah se je začel tresti, potem pa je s svojim spremstvom zbežal v hotel. Dokler se ni zjasnilo, ga ni bilo mogoče pregovoriti, da bi bil zapustil hotel.

*** Ciganke — čarovnice.** V občini Joak pri Sopronu je samica Jožeta Bedö ležala hudo bolna, ko sta prišli k nje ciganki Ana in Marija Horvath, češ, da ste poslani k njej, kot čarovnici, da ji pridobite zopet zdravje. Začele sta v sobi žgati neke smradljive rastline, da se je soba napolnila z dimom. Potem se je morala bolnica pustiti — briti, a končno je vsled dima postala nezavestna. Tedaj pa sta ciganki brž pobrali po hiši vse, kar se je dalo odnesti ter pobegnili. Eno ciganko so orožniki že ujeli.

*** Potovanje nekaj in sedaj.** Kako je bilo potovanje v osrednjem veku preko Alp v Italijo, opisuje v neki knjigi Silv. Frey: »Ko je žena nemškega cesarja Henrika IV. potovala v Rim, se je pomikala kolona skrajno počasi, ker so bile steze le bolj za gorske pastirje in lovece. Cesarico so nekaj časa nosili v nosilih, nekaj časa pa je zopet jezdila. Po strmini na italijansko stran je ni mogel nihče nesti, zašli so jo v volovsko kožo ter jo po vrhove spuščali po skalovju. Kolika razlika med takšnim potovanjem in vožnjo v kočijah po cestah, a kakšna razlika šele med tem in današnjimi modernimi in udobnimi vlaki. Ko so l. 1459. prišle prve kočije iz Ogrske na Nemško, je vzklikalo vse, kako udobno bo sedaj potovanje. Seveda so bile prve kočije tako drage, da so si jih mogli kupiti le največji bogatini. Vrhutega so se oglašali tudi takoj nasprotniki kočij. Vojvoda Julij Brunšviški je svojim podnikom prepovedal rabo kočij, ker prenehajo moške kreposti, poštenje, hrabrost, vztrajnost ter je potovanje v kočijah za narod ravno tako pogubno kakor lenoba in brezposelnost.«

*** Književnost.**
— »Učiteljski Tovaris«.
Stev. 33. Vsebinska: XVII. glavna skupščina »Zavezec« v Pulju. — O vsem, le o šoli ne. — Naš denarni zavod. — Skrb za istrsko učiteljstvo. — Kako nastavlja pri nas učiteljstvo? — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Vzgojevalna naloga ljudske šole. — Spored slavnostnih prireditev povodom odkritja Prešernovega spomenika. — Uradni raspisi učiteljskih služb. — Listnica uredništva. — Gospodarski program. — Inerati.
— »Slovenski Trgovski Vestnik« ima v št. 8. naslednje vsebine: 1. Pomen Dalmacije za avstrijsko trgovino. 2. O konkurzi. 3. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 4. O borznih uzaneh. 5. Pravni pomen trgovskega knjigovodstva. 6. Raznoterosti. 7. Društvene vesti.

*** Izpred sodišča.**
Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Huda branjevka Jan. in Marijana Gorše sta imela pred kratkim časom branjarji v Bohoričevih ulicah, ki jima je sedaj odvzeta radi grdega obnašanja. Posebno lepo navado imata, kadar se napijeta. Takrat nista več podobna človeku nego živini. V takem stanju se sliho od njiju take lepe besede, da so se zgražali navzoči ljudje. Dne 8. julija sta se zopet nekoliko napila in potem sta se začela prav po

domače pretepati in psovati. Poklicani pol. stražnik Goršič je došel na lice mesta, da bi ju pomiril. Marijana Gorše je pa zbesnela in opsovala Goršiča: »Kaj policaj, policaj naj me itd.« Marijana Gorše je dobila 2 dni zapora s postom.

S kolom. Franc Bizjan in J. Janof sta se v Rožni dolini napila in skregala. Ko je Janof Bizjanu rokav raztrgal, je izdri Bizjan kol, ter z njim Janofa po roki udaril in ga nekoliko poškodoval. Zato je dobil 3 dni zapora s postom.

Nad svojega vajenca se je spravil. Ivan Smole, ključavničarski mojster na Opekarski cesti, je dal svojo delavnico v najem. Vključ temu si pa še vedno lasti oblast nad svojimi nekdanjimi vajenci. Dne 27. julija se je spravil na vajenca I. Zalarja ga v delavnici oklofotal in suval in je zahteval kladivo, da bode Zalarja ubil, ker se ga je baje izogibal in ga zaničeval. Smole je bil obsojen na 20 K globe ali 2 dni zapora.

»Stajerce je nabil«. Mizarski pom. J. Mesec je dne 5. julija t. l. zid. vajenca J. Starka na Glincah okola polnoči udaril z nekim kolom ter ga poškodoval. J. Mesec bode šel sedet za svoje junaštvo za 2 dni v luknjo in se bo enkrat postil.

»Preklet hudič, nič nisi vreden.« Janez Toni iz Pijave gorice je prišel dne 30. julija t. l. pred hišo J. Zajca ter začel vpiti in zmerjati Zajca s prekletim hudičem, preklela Jera, preklela Neža ubil te bom, nič nisi vreden. Sodišče je obsodilo Tonija na 2 dni zapora s postom.

Plavati sta ga ušila. Martin Kavčič in Rudolf Kreč sta se kopala v Građašci. Pri ti priliki sta hotela pokazati krojaškemu vajencu Iv. Vivodu svoje mojstrstvo v plavanju s tem, da sta ga v vodo vrgla in ga »stunkal«. Fant je veliko vode požrl in je bila velika nevarnost za njegovo življenje. Dostaviti je še, da sta ga obtoženca nalašč v vodo vrgla, dočim jih je Vivod prosil, naj ga pustita. Obtoženca se izgovarjata, da je bila to le šala. Da si bodeda drugi zapomnila, da so take šale nedopustne, bodeda sedela vsak po 2 dni.

Z motorjem sta se pripeljala, dne 23. julija t. l. zvečer go spoda Jakob Bonč r in I. Rešic na dvorišče hotela Lloydja, kjer so bili ravno konji pripravljani za odhod na koločvor. Ko je motor pridrhal na dvorišče, ga je Bončar ustavil, da bi se kaka nesreča ne pripetila. Konji so se pa hude mašine tako prestrašili, da so se splašali ter nekoliko poškodovali. G. Bončar in J. Rešic se oprostita, ker se je n. z. zgoda le slučajno pripetila. Javni tožitelj je prijavil pritožbo ničnosti.

*** Telefonska in brzojavna poročila.**

Trst 19. avgusta. »Piccolo« priznava, da je lagaj, trdeč, da so v Kostanjevici na Krasu fantje ubili nekega tržaškega prostovoljca, pač pa je bil v gostilni tepen neki Gaet iz Gradiške, ker je Slovenec nesramno izzival.

Praga 19. avgusta. Iz zanesljivega vira se poroča, da sprejme angleški kralj Edvard prihodnje dni v Marijinih varih bolgarskega kneza Ferdinanda.

Petrograd 19. avgusta. Rusija je danes dobila svoj narodni zastop. Danes je bil senatu predložen in obenem razglašen carjev ukaz o ustanovitvi narodnega zastopstva, ki se imenuje »Gosudarstvennaja дума«. Nova дума je poklicana sodelovati pri stvarjenju novih in predrugačenju starih zakonov in pri državni upravi. Дума bo štela 412 članov, med katerimi bo 28 zastopnikov mest. Poslanci bodo voljeni na pet let. Ako razpusti car дума, mora že dotični ukaz določiti, kdaj bo nova volitev. Vsi stroški za дума se pokrijejo iz carskega zaklada. Дума si iz svoje srede izvoli predsednika in podpredsednika ter najmanj osem odsekov. Vsem poslancem je zajamčena svoboda mnenja in govora. Imuniteta je omejena, poslanec se sme samo na ukaz sodišča aretovati. Ministri in načelniki uradov ne morejo biti člani думе, pač pa so dolžni ji dajati pojasnila, če jih дума zahteva. Razen sodelovanja pri zakonih spada v delokrog думе tudi določitev budgetov, prodaja državnih nepremičnih, zgradba železnic in poročila o kontroli državne denarne uprave.

Duma ima pravico na lastno inicijativo sklepati zakone. Vsi sklepi so seveda neveljavni, če jih car ne odobri. Državni svet ima pravico eventualno določiti termin, do kdaj mora biti kaka stvar v dumi rešena; če se дума drži tega termina, odloči o dotični stvari državni svet sam. Občinstvo nima pristopa k sejam думе, pač pa se sme dovoliti pristop častniškim poročevalcem. Izključeni od volilne pravice so uradniki, vojaki in moški, ki niso 25 let stari. Дума bo štela 412 poslancev. Volilo se bo indirektno, to je po volilnih možeh.

Petrograd 19. avgusta. V Baku na Kavkazu se je zopet pričelo grozno klanje. Tatari in Rusi pobijajo Armence.

Pariz 19. avgusta. Ker se maroški sultan trdovratno upira, dati Angliji zadoščenje za umor nekega angleškega podanika, pride baje angleško brodogradnja demonstrirati pred Tanger.

London 19. avgusta. Iz Portsmoutha se poroča, da se mirovna pogajanja pač nadaljujejo, a da se glede Sahalina in vojne odškodnine še vedno ni doseglo porazumljenje.

*** Gospodarstvo.**
Tržno poročilo.

Napetost žitnega trga iz prejšnjega tedna se v tekočem tednu ni mogla vzdržati, marveč je krenila na tir mlačnosti, ki se je pokazala v efektivnih in terminskih cenah. Dež, ki je semtertja še nekoliko popravil vsled suše pretečo škodo, je vplival dokaj na trg. Značilno pa je ipak, da je ostalo iznozemstvo trdno, zbog česar so se tudi pri nas cene v zadnjih dneh stabilizirale. Dejanski vzrok popustljivosti pa je bil izvanredno omejeni konsum, daleč pod normalno, dočim so bile ponudbe dokajšnje, odgovarjajoče normalni potrebi časa. Toda reflektantje so kupovali le najnujnejše blago, meneci, da pri sedanjih cenah ni kupovati blaga za dalje časa. Nekega dne pa se bodo mlini vendarle morali odločiti za večje nakupe, s čimer računajo imetelji ter za raditega ne dovoljujejo večjih popustov.

Pšenica je tekom tedna tendirala mlačno, videti pa je, da se bo skušala že v prihodnjih dneh popust ojačiti. Dokajšnje izostanka proračunljene letine v koruzi z nizkimi pšeničnimi cenami ni mogoče kompenzirati. Vzlic tendenčnih popustov je danes težko dobiti blago ceneje nego koncem prejšnjega tedna.

Koruzna notira prejkotslej trdno. Res ni za efektivno blago posebnega zanimanja, toda cene se mu nikakor neče zmanjšati. Splošno se namreč računa, da bo vsled suše proizvodna škoda vključ zadnjednevnih padavin vseno znašala 30—40%. Iz tega bo sledilo, da bodo morda letos zopet importi na Ogrsko potrebni. Rumunija je v zgornjem percentualnem izostanku, kar pomeni za to deželo občutno škodo.

Oves naznanja dokajšnjo trdnost, dasiravno je povpraševanje sempatja manj povoljno. Drži se strogo trdnosti koruze. V vsem pa notira predtedenske ene.

Sladkor. Ponudbe za novo kampanjo od novembra 1905 do avgusta 1906 se prično s strani rafinerij 1. septembra t. l.; govori se o cenah okrog K 70—, morda 69½ bazis Ljubljana. Kartelska pogajanja odteguje javnosti molčečnost, nasvet, ali naj se prve sklepne ponudbe sprejmejo ali ne, ne najde uvaževanja. Lahko je mogoče, da doživimo pri sladkorju letos zopet presenečenje, če pa navzgor ali navzdol, se danes ne more ničesar reči. Zaraditega je slehernemu prosto, da se pokrije sedaj ali pa čaka, kako se bo stvar obrnila. Če pride do kartela, ali pa, če bodo druge države pričele z nakupom surovega sladkorja, potem imamo hipoma višje cene, istotako, če dosedaj še dobro prosperujoča sladkorna pesa z manjšo letino presenetli. O točni rafinadi ni mnogo povedati, ker je vsa kupčija odnosno nižje ponudbe v drugi roki, ki pa mora svoje blago še ta mesec prodati oziroma prevzeti. Morda se položaj potem nekoliko spremeni in trg okreva, kar bi bilo zelo želeli. Pri sladkorju je v sedanjih kampanji sleherni brez izjeme mnogo izgubil in bi v interesu trgovstva, če bi zaupni možje pri odmerjenju davkov, izgube, ki so jih imeli letos trgovci pri »sladkorju, špirtu in olju«, upoštevali, česar ne prosimo le, marveč z gotovostjo tudi pričakujemo.

Špirit notira za točno in za sklep ½ krone ceneje, vendar pa cene karteliranih rafinerij še vedno niso tako nizke, kakor jih imajo tukajšnji trgovci. Mogoče je, da dobimo čez noč znatne

poviške, ker je koruza vedno dražja, letina krompirja pa tudi obeta biti slaba.

Riž notira enako prejšnjemu tednu. Petrolej enako.

Olje tendira nekoliko mlačneje — imeli smo tedaj prav, ko smo trdili, da se kartelirane tržaške tvrdke hipnih povisikov ne bodo mogle zdržati, marveč bodo morale zopet odnehati.

*** Javna zahvala.**

Telovadno društvo »Sokol« na Jesenicah izreka tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so v svojih močeh pripomogli k sijajnemu uspehu sokolske slavnosti dne 6. t. m. Vsem bratom Sokolom, članom slavne nega pevskega društva »Merkurja« slavnim ognjegasnim društvom z Jesenic in Koroske Bele, gg. županu Klinarju in Potočniku, ter slav. občinskemu odboru za gostoljubni pozdrav in sprejem, g. višjemu poštarju Schreyu, ki je blagohotno prepustil Milanov log in požitvovalno podpiral prireditve, gg. Legatu in Balohu, vsem rodoljubnim gospe in gospodičnam, ki so prodajale po paviljonih in pri veselici, gg. Trevnu in Markežu za krasna slavloloka, vsem onim, ki so z denarnimi doneski ali dobroti pripomogli, da so se pokrili stroški, ki jih je imelo društvo.

Jesenice, 17. avgusta 1905.

Telovadno društvo Sokol.

Za odbor:

L. Humer, Fr. Bokaj,

t. č. starosta, t. č. tajnik.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domakega zdravila, katero se dá tako mnogostoransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolesti utešilo, če, ako se nanaša z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce kreplijo in je zatorej dobro, da se priliva kopolim. Steklenica K 1.90. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno »namko in podpisom. 67-11

»Kunero!«. Prof. dr. Maks Gruber, c. kr. višji sanitetni svetnik je izdal »Kunero!« nastopno mnenje: »Preiskana jedina mast, nazvana »Kunero!«, je bele barve pa neznatnega in ne neprijetnega vonja ter finega okusa. »Kunero!« je, kakor kažejo številke analize, čista rastlinska mast (sčiščena kokosova tolača) in je za jedino mast popolnoma primeren. Pred malovrednimi sleplino podobnimi posetki nujno svarimo.

Praško domače mazilo iz lekarn B. FRAGNERJA c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarni. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši.

*** Svila za neveste**

od 85 kr. do glid. 11/35 per meter v vseh parvah. Franko in že oarjano se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich. 361-7

*** Pozor!** Le »Tempel-vrelec« in »Styria-vrelec« sta kot rogaški slatini postavno varovana. Vsi drugi izdelki, ki nimajo oznamenila »Tempel-vrelec« ali »Styria-vrelec«, temveč se spravljajo goljufivo pod imenom »Rogaška slatina« v promet, naj se zavrnejo. — Oskrbništvo deželnih vrelec Rogatec-Slatina.

Dobrotna previdnost je podala človeku premnogo domačih sredstev in le on izpolnjuje dolžnost nasproti sibi in nasproti svoj družini, ki se po modri previdnosti preskrbi s takimi sredstvi, ki so v stani odvrniti težke bolezni. Takšno domače zdravilo ki je v blagoslov vsaki družini in ki ga vsak dan rabijo milijoni ljudi, je Brázayev Francovo žganje, ki se že 40 let obnaša sijajno. Naj torej nihče ne opusti rabe Brázayeva Francovega žganja, kogar muči revmatizem, migrena, glavobol, protin, influenza, izmučenost. Natančno navodilo je dodejano vsaki steklenici. Zahtevajte izključivo Brázayev Francovo žganje.

Amerik. patent. »Columbia«-Rouletaux so najelegantnejši, najpraktičnejši in najbolj sistem zastorjev za s'anova'ja, pišarne, izložbena okna, verande itd. itd. Prospekti točno in zastonj. ... 12

Avč. Kaulich Dunaj I., Schottenbastei II.

*** Kurja očesa**

trdo kožo in žulje odstrani hitro, zanesljivo in brez bolečin dobro znani, izvrstni Trnkóczyjev obliž za kurja očesa. Uspeh priznan in zajamčen. Cena K 1.20 s poštnino vred (10 h kot vzorec). Poizkusni obliž 70 h (ozir. 80 h po pošti).

Izdelovalnica: lekarna pri sv. Františku Dunaj, V/2, Schönbrunnerstrasse 109. Po pošti se pošilja vsak dan po povzetju ali če se pošlje znesek v denarju ali v poštah znakah naprej. 2630-1

Pri prve vrste avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje

dobe **posredovalec** kot krajevni in
okrajni zastopniki dobičkanosni postranski
posel, kot glavni zastopniki in stalni po-
sovalci pa dobro trajno službo.
Ponudbe pod „15.305“, Gradec,
poste restante. 1512 16

Krasno stanovanje

obstoječe iz 5 sob, predsobe, kopalnice
in pritliklin ter s porabo vrta, se odda
takoj ali za novembrov termin na
Bleiweisovi cesti št. 1a, III. nad.
Nadalje se odda za novembrov termin

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kabineta, predsobe,
kabinje in pritliklin ter s porabo vrta,
v I. nadstropju hiše na **Bleiweisovi
cesti št. 1.** 2421-6

Več se izve pri hišniku istotam ali
pa v prodajalni **Alojzija Korsika**
v Šelenburgovih ulicah št. 6.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Ze 30
let so najboljše
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
namki. 1255 16

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Fernolendta NIGRIN

je zlasti priporočljiv za chevreaux, box-
calf in lakasto usnje, daje usnju najlepši
bleisk in je ohranja stanovitno. — Pa-
zite na zgorajšnje varstveno
znamko. Dobiva se povsod.

Ti

ne dobiš za gojitev kože, osobito
za odstranitev peg in za dosego
nežne polti boljšega in uspešnej-
šega zdravlilnega mila, nego je pre-
izkušeno

Bergmannovo lilijno mlečnato milo
(znamka 2 škrata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi.

Prodajajo kos po 80 vin.:
J. Wutscherja nasl. V. Schiffer,
drogerija Anton Kanc in Oto
Fettich-Frankheim v Ljubljani.

2 930-11

MAGGIjeva ZABELA za juho in jedila

Je od nekdanj preizkušena in edina, ki daje slabim
juham, omakam, primeskom k juhi, sočivju itd. takoj presenetljiv,
močen, dober okus. — **Jako izdatno, torej ne belite
preveč!**
Naprodaj po vseh kolonialnih in delikatesnih trgovinah in
drogerijah. — V steklenicah od 50 vin. naprej.
Prazne orig. steklenice se prav ceno napolnuje. 2616

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko. narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:
**Generalni zastop v Ljubljani, šegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah šte. 12.**

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
— ki tiskarski stroji in stane z vsjo opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl. 2-40
90 " " —85	354 " " 3-
127 " " 1-20	468 " " 3-60
140 " " 1-60	640 " " 5-
211 " " 2-	809 " " 6-

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrst-
nih štampiljih. Najno-
vejši stroji za nume-
riranje, šablone, klešče
za plombe, vžigalni
pečati, pečatne marke
z vzbočenim tiskom.
Preše za vzbočeni
tisek. Kliseji po
vsaki predlogi, moderni monogrami
in zobci za perilo, solidon izvršeni

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I., Adlergasse 7
Zastopniki se iščejo. Neugajajo se vzame nazaj. (telefon 12.179)

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkulantneje
Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodno in občnkoristne
namene.

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem Interesu opozarjamo, da se
delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi imeni in znamkami po-
veličevati in spravljati na trg.

Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj
le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčistiša jedilna mast
priznana od avtoritet. 2538-47

**Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.**

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošljamo poskusne poštno škatle po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za škatlo, franco na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-
valce po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg,
zahojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!
Brošure in zdravniška izpričevala zastopj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast
v monarhiji
emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.
C. kr. dvorni založnik

Dijak

iz dobre hiše se sprejme za prihodnje
šolsko leto v dobro oskrbo in vestno
nadzorstvo. Lepo zračno stanovanje s
kopalno sobo. Klavir in instruktor na
razpolago.

Vpraša se pod „Dijak 18“, poštno
ležeče v Ljubljani ali pa pri upravnistvu
„Slov. Naroda“. 2394-7

„Käthe“ voda za prsi.

Najlepši kras za ženske so lepe prsi.

Senzacionalno sredstvo za
dosego prekrasnih prsi in
edino po svojem presenetli-
vem učinku. „Käthe“ voda
za prsi se rabi le na zu-
naj, je toraj primerna za vsa-
kršno konstitucijo ter je do-
cela vegetabilna in zajamčeno
neškodljiva. **Steklenica
stane 4 gld., poskusna
steklenica pa 2 gld. 50 kr.**
z navodilom o uporabi vred. — Razpošilja
diskretno in pod povzetjem 63-33

Pred ničvrednimi posnemki svarimo; pristno
samo v glavni zalogi:
gospa KÄTHE MENZEL
Dunaj, 18. okr., Schulg. št. 3, I. vr. 39.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura z lepo verižico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 25
krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo
elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa
kravatna igla s simili brijantom, 1 krasen
kolij iz orient. biserov, s patent. zakle-
pom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin
usnjat mošnjiček, jako elegantni na-
stavek za smotke z jantarem 1 gar-
nitura ff. double-zlatih manšetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom,
1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predme-
tov za dopisovanje in še 200 raznih
komadov, vse, kar se potrebuje hiši
zastopj. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštneemu povzetju za 2 gld. raz-
pošiljalnica

S. Kohane, Krakov
št. 223.
Ako ne ugaja, se denar vrne. 2451
Mnogo priznanih pismen.

Dobra kuharica

je izšla spisala **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu **Lavoslava Schwentnerja** v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov
za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna
ospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 60-33

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pare izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Razglas.

Državno (skupno) vojno ministrstvo namerava osigurati potom splošne konkurence predmete, označene v priloženem zaznamku, in zaradi tega pozivlja, da se vpošljejo pismene ponudbe. Ponudniki se imajo ravnati po naslednjem:

I. Oziralo se bode le na avstrijske in ogrske državljane (tvrške), katerih verodostojnost in usposobljenost je brezdvajbna. Na tvrške, ki so že člani vojnih dobavnih konzorcijev, se pri tej konkurenci ne bo oziralo.

Ponujene stvari morajo biti vsakako izdelane v tuzemstvu in iz tuzemskega materiala. Zadevne določbe obsega § 1 dobavne pogodbe.

II. Ponudniki, ki vojni upravi niso znani že od prejšnjih dajatev, imajo z izpričevali dokazati svojo solidnost in zalogalno zmožnost.

V to, da napravijo taka izpričevala, so poklicani:

1. glede tvrdk, protokoliranih v trgovskem registru:

trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajih so firme protokolirane.

2. glede onih ponudnikov, ki niso pri trgovskem sodišču protokolirani:

politične oblasti I. instance, v katerih okoliščah so bivališče ponudnikovo.

Izpričevala, ki jih napravijo za to poklicani organi, se ne vroče straukam, temveč pošljejo naravnost državnemu (skupnemu) vojnemu ministrstvu.

Ponudniki morajo torej za napravo takega dokumenta pravočasno vložiti prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopnje) in v prošnji točno navesti:

1. Ime in priimek (besedilo tvrške).

2. Obrtno stroko in bivališče.

3. Za izvršitev ponudbene obravnave poklicano vojaštvo oblastvo (v predležem slučaju državno [skupno] vojno ministrstvo).

4. Termin za vložbo ponudb in

5. količino in kakovost predmetov, ki jih mislijo oddati.

Odlok, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, se mora priložiti ponudbi.

III. Ponudba se omejuje le na predmete, navedene v poleg stojičem zaznamku in se lahko glasi na vso množino posamičnih predmetov ali le na kakršensibodi del.

IV. Vsi predmeti se morajo vlagati po naposled odobrenih zapečatenih vzorcih in popisih ki so na ogled pri monturnih skladiščih (v Brnu, Budapešti, Kelefeldu, Građu in na Dunaju Kaiser-Eberdorfu). Kakovost dobavnih predmetov mora oni omenjenih vzorcev biti v sa enaka Take vrste, od katerih je normiranih več velikosti, od kojih potrebščina v priloženem zaznamku ni posebno navedena po posameznih velikostnih vrstah, se morajo zalagati po predpisanih ali razmerah velikostno-vrstnega odstotka, ki se ima določiti pri naročbi.

Podjetnikom je prosto, se obrniti na imenovana monturna skladišča, da jim proti plačilu prepušče vzorce. Podjetniki, ki imajo vzorce še od prejšnjih dobav, naj se v lastnem interesu prepričajo o tem, da so ti vzorci še veljavni. Vrste, ki niso izdelane po zadnjem vzorcu, se nikakor ne bodo sprejemale.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te vzorce, je obseženo poleg cen, koliko stane pravzaprav njih naprava, tudi 15% režijskih stroškov.

V. Kuhalne oprave, ponvice, pokrovi za kuharno orodje pečev in vodne majolike se morajo vročiti do konca julija 1906 vse naenkrat, usnjate rokavice polovica koncem septembra, polovica pa koncem novembra 1906, medtem, ko se ima oddaja vseh drugih predmetov izvršiti vsaj do konca septembra 1906 v štirih enakih obrokih tako, da se odda po ena četrtnina naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1906.

Vojna uprava si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventualno zmanjšati ali pa eventualno povišati za polovico.

Tako povišanje naročila se tudi lahko zgodi vsakčas med letom 1906 in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potrebščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu in veljajo za tako naročbo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Ponudbe se imajo napraviti po formularju, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno skladišče, v katero se hoče oddajati množino in nazvanje ponujenih predmetov, ceno, povedano v številkah in pismenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, ki si ga je izbral ponudnik, je zavezan na lastne stroške in nevarnost preskrbeti odpošiljaev v kako drugo ali tudi v več drugih monturnih skladišč.

Zalagatelj se pa sicer lahko dovoli, da oddajo predmete v monturno skladišče, ki je najbližje njih delavnici, da se ondi pregledajo in potem na njih stroške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturne zavode. Kožubovine se pa morajo oddati direktno v dotična monturna skladišča.

Za one pošiljave voznega blaga po železnici na monturna skladišča, ki pridejo po vizitaciji, pri kateri se ni pokazalo nič pomanjkljivega, v last vojaškega erarja, je dovoljeno zalagateljem olajšilo vojaškega tarifa povračilnim potom, ter se zalagatelj na dotičnih voznih listih od strani monturnih skladišč daje potrdilo, da je pošiljatev prešla v last vojaškega erarja.

VII. Če pa več ponudnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1. Da se zavezujejo solidarno jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev.

2. Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalni zadevi občeovati z vojno upravo.

Tako skupno ponudbo imajo podpisati vsi podjetniki in povedati svoj karakter in bivališče, ime in priimek.

VIII. Za zagotovljenje ponudbe je položiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade na ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kaki na uradnih sedežih vojaške intendance poslujočih vojaških blagajnic (plačilnic).

Varščina se ima vložiti v gotovini ali vrednostnih papirjih, pripravnih za vlaganje kavcije.

IX. V ponudbi je navesti vložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji).

Depozitni list, ki ga izda vojaška blagajnica (plačilnica) o vloženi varščini, je tudi hkratu z zapečateni ponudbo, vendar v posebnem zapečatenem kuvertu (po obrazcu, navedenem na koncu razglaš) doposlati državnemu (skupnemu) vojnemu ministrstvu.

Opomni se, da se kuvertirane ponudbe in depozitni listi ne smejo devati skupaj v kak tretji kuvert, temuč se morajo posebej, pa vendar istočasno doposlati.

Radi vložbe jamščine naj se obrnejo ponudniki ob pravem času, in ne šele v zadnjih dneh pred potekom roka za vložitev ponudbe, na dotično vojaško blagajnico (plačilnico).

X. Ponudbe, ki morajo pri podjetnikih, ki niso znani državnemu vojnemu ministrstvu, biti opremljene z v točki II. omenjenimi odloki trgovinske in obrtne zbornice, oziroma politične oblasti, o prošnji za izstavljenje izpričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti in depozitni listi o polaganju vadija, ki se morajo hkratu pa vendar posebej vposlati, morajo neposredno in vsaj do dne 12. oktobra 1905. leta ob 12. uri opoldne doiti pri vložnem zapisniku državnega (skupnega) vojnega ministrstva.

XI. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji se lahko ogledajo pri kornih intendancah, pri monturnih skladiščih, navedenih v IV. točki, pri vseh trgovinskih in obrtnih zbornicah avstro-ogrške države, pri zvezi avstrijskih industrijalcev na Dunaju, pri trgovskem muzeju, pri ogrskem deželnem industrialnem društvu in pri zvezi ogrskih tvorniških industrijalcev v Buda-Pešti.

XII. Podjetniki morajo izjaviti v ponudbah:

1. Da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli, in da se jim popolnoma podvržejo;

2. Da so vzorce razpisanih predmetov natanko ogledali in se tudi natanko poučili glede materiala, iz kojega so narejeni in o načinu, kako so narejeni.

XIII. Ako ima ponudba v številkah in pismenkah navedene različne cene, veljajo v pismenkah navedene cene.

Ponudba veče pravno podjetnika od tistega časa, ko jo je vložil, vojaško upravo pa šele od onega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo državno (skupno) vojno ministrstvo, da je njegovo ponudbo sprejelo.

Ponudnik se odreka pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 862. obč. dr. zak. in v členih 318 in 319 avstrijskega in v §§ 314 in 315 ogrskega trgovskega zakona nabavajočim se obrokom za sprejetje svoje obljube.

XIV. Vojna uprava si pridržuje neomejeno izbiro med posameznimi ponudniki.

Pri sicer enakih pogojih se ponudnikom, ki izdelujejo ponujane predmete sami (producent daje prednost pred prekupci. Pri ponudbah je naznaniti izdelovalni kraj, oziroma odkod se dobiva oni predmeti, ki se ponujajo (glej formular za ponudbo).

Če bi se kaka ponudba ne sprejela v vsem obsegu, temveč z zmanjšanjem ponujene množine in cene, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščenje, pri državnem (skupnem) vojnem ministrstvu vložiti pismeno izjavo, če sprejme spremembo svoje ponudbe ali ne.

Če se ponudnik v petih dneh ali nič ali pa le nedolžno izjavi, se bode smatralo, da sprejme modifikovano odobrenje ponube.

Če bi se pa od ponudkov v kaki ponudbi skupno obseženih sprejel le eden ali drugi, t ponudnika takoj veče.

XV. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe v celoti ali deloma ali spremenjenjem z njih potrjenjem sprejele, položeno varščino dopolniti do zneska desetototne kavcije od določene dajalne vrednosti in skleniti pismeno pogodbo, katere en izvod se ima na ponudnikove stroške kolkovati s kolkom po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje, branil podpisati pogodbo — ali bi pa ne prišel k podpisu te pogodbe, študi se je pozval, tedaj nadomestuje pogodbo popolnoma ali deloma sprejeta ali z njegovim pritrjenjem spremenjena ponudba v zvezi z načrtom pogojev, spadajočim k tem razglasu.

Na predstojčim pogojem na kak način ne nstrezajoče ali prepozno ali brzozjavno stavljen ponudbe, se ne bo oziralo.

Na Dunaju, dne 1. avgusta 1905.

Formular za ponudbo.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo.

Ponudba.

Kolek za 1 kreno

Jaz N. N., stanujoč v na izjavljam s tem, da hočem addajo po pogodbi nižje navedene predmete c. in kr. monturnemu skladišču v*) v spodaj navedeni množinah po pridejanih cenah in obrokih

Množina		Nazvanje	C e n a						Oddajni obrok
ponujanih predmetov			za		v številkah		v pismenkah		
					K	h	K	h	
	komadov		en	komad					$\left. \begin{array}{l} \frac{1}{4} \\ \frac{1}{4} \\ \frac{1}{4} \\ \frac{1}{4} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{marca} \\ \text{maja} \\ \text{julija} \\ \text{septembra} \end{array} \right\} 1966^{**}$
	garnitur		eno	garnituro					
	itd.		itd.	itd.					

Jaz potrjujem:
1. da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje, ki jih je izdalo državno (skupno) vojno ministrstvo pod delkom 13. št. 1462 iz leta 1905, in jih tudi razumel ter se jim popolnoma podvržem; nadalje

2. da sem vzorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz katerega materiala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev svoje obljube jamčim z varščino K, (to je 5% dajalne vrednosti po K) obstoječe iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) katera se je, kakor potrjuje posebnem kuvertu hkrati doposlani depozitni list, vplačala pri vojaški blagajnici (vplačevalnici) v moji tovarni (delavnici)

Ponujeni predmeti se bodo naredili v tovarni, delavnici N. N.-a v N (ulica, hišna št.)

Priloženi je uradni odlok o prošnji za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti.

N. dne 1905.

(Lastnorečni podpis [ime in priimek] ponudnika oziroma trg. sodno protokoliran vpis firme.)

*) Glej točko VI. v razglasu.
**) Za kuhinjsko posodo, ponvice, pokrovne čašice, za kuhinjsko posodo pečev, in za vodne majolike je v zmislu točke V. razglaš določen dajalni termin do konca julija, za usnjate rokavice pa do konca septembra in do konca novembra 1906.

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo

na

Ponudba N. N.-a za zalaganje oblačilnih in opravnih potrebščin vsled razglaš oddelek 13, št. 1462 iz leta 1905.

Dunaju.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo

na

Depozitni list o K h (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) k ponudbi N. N.-a glede dobavitve oblačilnih in opravnih potrebščin po razglasu oddelek 13, št. 1462 iz leta 1905.

Dunaju.

Glede ločene vpošiljave ponudbe in depozitnega lista se izrecno opozarja na točko IX. razglaš.

Zaznamek predmetov, ki se imajo dobaviti.

Množina		O z n a m e n i l o		Cene so ponuditi za	Množina		O z n a m e n i l o		Cene so ponuditi za	
5.500	kosov	fesov s čopi		kos	25.100	kosov	orlov za čako izvz. za huzarje, poljsko in trdnj. artiljerijo		kos	
99.000	parov	rokavic iz ovčje volne*)		par	3.200		orlov za čako brez številke za poljsko in trdnj. artiljerijo			
490	kosov	huzarskih čak z navadno	brošče	kos	30.500		roč za čake, (izvzemši za huzarje)			
900			belo		2.200		roč za huzarske čake			
296			temnomodro		9.500		kevinških rož h kapi			
400			svetlomodro		9.700		pakfonskih števil za čake in za orle k čapkam			
540			pepelnasto		4.900		oklopnih verižic z levjimi glavami			
200			čepice		1.440		emblemov za poljske lovce s številkami za klobuke			
170	suknjičev z rokavi	iz sivomelirane baline za jetnike		81.000	parov		držalcev za patrone			par
120	zimskih hlač brez železja			3.700			križnih koles			
100	parov	klobučevinastih čevljev		1.900	kosov	konjeniških strelskih odličil (znakov)		kos		
26.300	kosov	telovnikov		400		telegrafistovskih odličil (znakov)				
25.000		spodnjih hlač		1.500		topničarskih mernih odličil				
900		žepnih robcev iz modro natanjene bombaževine za jetnike		16.500		saperskih odličil (delavskih odličil za pijonirje)				
6.300	metrov	port za čako, čapko ali čepico za		60.000		ščitov k zaponkam za pasove				
7.200		narednike etc.		60.000		kljuk k zaponkam za pasove				
650		desetnike		23.000		medenih kapeinov za legit. list				
12.900		distink. portic za narednike in enake		10.000		majhnih ušesc za šotorne stene prenosnih šotornih oprav				
12.000		narokavnikov		5.300		velikih ušesc z zagozdo za šotorne stene prenosnih šot. oprav				
21.000		pozlačenih		830.000		uniformskih gumbov				
6.500	garnitur	širokih		180.000	kosov	razen kompaslov in oliv		100 kosov		
10.700		ozkih		950.000		numeriranih				
2.400		narekavnikov za enoletne prostovoljce in prostovoljce naprej služeče oproščane (nov vzorec)		130.000		velikih majhnih				
5.000		narokavnikov za častniške sluga in konjske strežnike		1.927.000		rumenih belih				
2.000		obečalnih vrvic		1.338.000		velikih majhnih				
700		rjavih		46.000		velikih majhnih				
148.100	metrov	vrvice k atilam (tudi k hlačam za huzarje in naramnih petelj)		6.000	kosov	ulanskih gumbov (kompasl.)		100 kosov		
7.200	kosov	volnenih vrvičnih okraskov za huzarske čake		33.000		rumenih belih				
2.550		h klobukom		6.000		velikih majhnih				
14.500	metrov	vrvice		23.000		rumenih belih				
80.000		h čak, čapki ali čepici		30.000		črnih belih				
4.800	kosov	k ogrskim hlačam		171.000		bobnov brez kijcev				
22.400		naramnih petelj h kožuhom ali kožušni ulanki		228.000		bobenskih tokov za kijce				
2.100		strelskih znakov		360		bobenskih škrinjic				
2.100		škratnordečih		550		bobenskih				
2.600		travnatozelenih		30		obročev				
41.700		vrvice za topničarske poddesetnike		80	gornjih spodnjih					
5.500	garnitur	krmarskih znakov za pijonirske čete ali delavskih odličil za železniški in brzojavni polk		80	parov	obročev za ovitek		kos		
4.300		infanterijskih		420		natezalnic z vijaki za aluminijaste bobne				
2.100		konjeniških		1.250		nosilnih kljuk				
56.000		portepejev		120		signalnih rogov z ustnikom				
61.000		vrvice za obešanje signalnih rogov		150		ustnikov za signalni rog				
5.100		ulanknih pramov		1.950		ostrog za pripenjanje				
2.600	kosov	ročic za atile		120	parov	dragonskih		par		
30.000		pentelj za plašče		2.400		huzarskih				
100	kosov	ovratnik brez suknjenih krpic		11.450	kosov	ostrog z vijaki (nov vzorec)		kos		
100		črnih		8.200		igel k telečnjaku ali orodnemu tornistru				
1.100	metrov	svetlosivih		17.900	parov	železnih žeblicev za podplate		1000 kos.		
28.000		rumenih		40.000		podkvic z 10 žeblici (nov vzorec)				
36.000	kosov	nosilnih pasov h kuharskemu orodju za 5 mož		500	kosov	vrtilnih zaponk		kos		
6.850		motvoznih pasov za tornistre z naboji		800		brez trnja				
1.300		vrvice za šotorno steno prenosne šotorne oprave		4.850		s trnom				
5.000		krmskih vrvi		700		večjih manjših				
65.000		bincljev za konje		850		črno lakiranih				
51.000		veder za napajanje		750		za tornister (nosilo)				
5.800	parov	listnice za podčastnike		900		kosov	ovalnih spon		kos	
2.600		pritrilnih travkov k čakam (izvzemši za huzarje) in h klobukom		1.000			obročkov			
3.600	garnitur	usnjatih rokavic		300			dvojnih gumbov			
360		kož		1.350			dojnih gumbov za zacetanje			
300	strun		400	peresnih kljuk						
740	skladnih kosov za sedla iz sirove goveje kože v celih kožah		6.600	nosilnih kljuk						
2.500	parov	kožušne podvleke za		9.200	natezalnih škripcev brez motvoznega pasu					
1.850		kožušne ulanke		2.500	nadomestnih peresnih kljuk					
950		zimske atile		1.000	natezalnih vijakov					
4.000		kožušnih ovratnikov		3.200	ploščnatih ušesc z vija. babicami					
200		rokovnih obšivov		100	natezalnih škripcev					
4.000		kosov	za kožušne ali kožušne ulanke		1.000	zaponk				
50	kožušnih okrajnikov za zimske atile		1.000	brez trnja						
1.900	črnih		1.000	za intanterijske nabojnače						
35	rdečih		300	za obešalna jermena hlevnih uzd						
8.000	črnih		1.900	velikih, za kavalerijske pasove						
4.600	rdečih		600	za puškina jermena						
2.450	parov	z rožo k čakam		400	parov	pripenjalnih kavljjev h kavalerijski sablji M. 1877		kos		
21.000		krtač brez ročnih jermenov		4.250		zaponk za jermena repetirskih karabinerjev				
300		peresnih čopov h klobuku		1.800		peresnih kljuk k vrvi za pripenjanje revolverjev				
120.500		bobenskih kijcev		3.350		taborskih sekir s toporišči				
1.100		šotornih		2.650		lopate				
300		količev		3.300		klinastih uzd				
1.600	kosov	osti		1.200		kosov	jezdil (brez žvalnih kavljjev)		par	
3.500		za prenosno šotorno opravo		6.450			žvalnih kavljjev desnih			
2.300		oliv za šotorne stene za prenosno šotorno opravo		6.500			žvalnih kavljjev levih			
950		za taborske sekire		1.100			žval			
810		za krampe		500	stremen					
555		za lopate		52.000	obešalnih verižic za uzde brez pripenjal (nov vzorec)					
1.300	parov	konjskih količev		20	kosov		česal brez ročnih jermenov			kos
640		lesenih podplatnih žrebljev (cvekov) za usnjate črevlje		60			inf. kuhalnih posod (s kastrolo) brez pokrova**)			
455		grebenastih luskastih trakov		1.100			kavalerijskih kuhalnih posod (s kastrolo**)			
240		grebenastih pokrovcov		650			pokrovskih skledic za infanterijsko kuhalno posodo**)			
100		grebenastih šin		4.170		jedilnih skledic s pokrovom				
50		ščitnih obrobkov				vodnih vrčev**)				
850	kosov	orlov				gros	kozarcev za kavne porcije		gros	
2.055		veržic za čapke iz					poljskih steklenic iz emajl. žel. pločevine			
300		belih					častniških poljskih			
		rumenih					kuhenj za			
		brez številke za čapko			6 oseb					
		s številko za huzarske čake			četnih svetilk z					
		s kavljem za čako za trenske čete					nosilno zagozdo			
							nosilnim obročem			
							(nov vzorec)			
							distinkcijskih zvezd iz celuoida			

*) Za platneni obšiv potrebno podšivno platno se dobi od vojnega erarja po 61 vin meter.
 **) Pred pocinjenjem vse naenkrat pregledajo v delavnici izdelovalca organi dotičnih monturnih skladišč.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
rasnih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 1119-20
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

AVGUST REPIC

sodar 33
Ljubljana, Kolesarjeve ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

KAREL JANUŠ

juvelir in zlatar
v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 3
priporoča svojo veliko zalogo
briljantov in diamantov,
zlatnine, srebrnine, zlatih
in srebrnih ur ter veržic
itd. itd.

Vsakovrstna
popravila in nova dela
izvršuje točno in ceno
v lastni delavnici
v Rožnih ulicah št. 21.

Pozor!
Gasilna društva
naj zahtevajo ilustrirani
cenovnik trdke
J. S. Benedikt
v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 3.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Pozor!

Zaradi drugega podjetja opustim svojo
manufakturno trgovino
in bodem odslej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgo-
vini se nahajajoče predmete suknene modnega in perilnega blaga,
platno za rjuhe, najboljše cvilile za matrace, kovre, koce, pre-
proge i. t. d.
S spoštovanjem
143-34 **Franco Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.**

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.
Ladji: „Domitila“ & „Stefanija“
v Pulju v Istri.

prodaja vina:
Vino z Visa, rdeče . . . liter po 40 in 42 h Dalmatincev bel . . . liter „ 36 „ 38 „
Istrijske, rdeče . . . „ 48 „ 50 „ Cviček (Opolje) . . . „ 34 „ 36 „
Istrijske, rdeče . . . „ 36 „ 38 „ Teran (iz obranih ja-
bel . . . „ 36 „ 38 „ god . . . „ 40 „ 40 „
Dalmatincev, rdeče . . . „ 32 „ 34 „ Muškati (bel, sladki) . . . „ 56 „ 60 „
franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunajo, pa jih je treba čimprej
vrniti franko kolodvor Pulj. Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 66 litrov naprej.
Za priročnost svojih vin popolnoma jamčiva. 2090-4

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja
Szegedin 1998
Zlata svetinja
Budapešta 1899
Zlata svetinja
Požun 1902
Za hidrav-
liške
stiskalnice
za vinski in sadni most za velik obrat
z eno ali dvema prevoznima košarama.
Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok
z gonitvijo na roke s pritiskom Herkules,
lesena ali železna gonitve.
Mlini za sadje
in grozdje,
robkalni stroji
in sušilni
aparati za
sadje.

izdelujejo in razpošiljajo kot specialiteto najnovejše konstrukcije
Ph. Mayfarth & Co.
Dunaj, II/1 1942-9

Špecialna tovarna strojev za uporabo sadja.
Ilustrovani katalogi gratis in franko. Prosim za skorajšnja vprašanja.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
Družba zavaruje:
a) proti škodam vsled ognja, strele in parne
ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti
škodam vsled gašenja, podiranja poslopij
in proti škodam vsled odnašanja pre-
mičnih reči, nadalje proti požarnim ško-
dam živino, zaloge vsakovrstnega blaga,
kmetijske orodje, pridelke itd.;
b) proti požarnim škodam poljske pridelke in
klojo v poslopih in kopicah;
c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcal-
nega stekla;
d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim
pri prevažanju po suhem in po vodi;
e) proti škodam vsled tatinskega vloma in
vsled tatvine iz zaprtih in odprtih pro-
storov;
f) proti vsakovrstnim telesnim nezgodam,
nadalje sprejema jamstvena zavarovanja
obrtih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih
posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Družba zavaruje na človeško življenje po
najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj
po zavarovančevi smrti in njega zaostale
ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mesečna zavarovanja s
oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir-
s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali
onemoglosti; nadalje sprejema
- zavarovanja za doživljenje, preskrbljenost za
starost, zavarovanje otroških let, plačljivo
pri dosegu določene starosti na zavarov-
anega samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo
vdov in vsajinskih rent po najnižjih
premijskih in pod najugodnejšimi pogoji,
kakor neovrnjenost in nezapadlost police,
jamstvo tudi za slučaj vojske brez po-
sebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijske ulice šte. 6.
Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

Upravno premoženje:
K 7.024.718.89.
Hranilne vloge:
K 7.651.915.41.
Denarni promet:
K 32.039.761.84.
Rezervni sklad:
K 120.878.15.

Kmetska
posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hiši
na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike. 18-32

Posojila po 5% in po 5 1/2 %.
Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.
URADNE URE: razen nedelj in praznikov vsak dan od
8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.
Telefon št. 195. Poštna hranilnišnega urada št. 828.408.

Najnovejše
modroce
na peresih
Novi modroc „Sanitas“
pri snaženju.
Navadni stari modroc
pri snaženju.
„Sanitas“
ki se lahko snažijo zračijo in popravljajo ima vedno v zalogi ali pa iz-
vrši po naročilu 127-34

Dragotin Puc
preprogar in tapetnik
Dunajska cesta 18. Ljubljana Dunajska cesta 18.

Najcenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
Reda zvezda *
V Ameriko!
Antwerpen Hitra in varna vožnja
z modernimi opravljeno-
nimi novimi
New York brzoparniki
te solidne
Philadelphiam
dobite v 864-22
Kolodvorskih ulicah št. 41
od južnega kolodvora na desno.
a zastopstvo „Rdeče zvezde“
Franco Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite
pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland,
Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost,
snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

FRANC STUPICA

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti šte. 1
zraven Figovca
trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča

Portland in Roman cement, železniške šine in traverze za oboke,
štorje za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, ko-
vanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, po-
cinjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mrežo in
bodečo žico za ograje, ter vse druge stavbne potrebščine, vodne žage,
samokolnice, nagrobne križe, **tehtnice in uteži.**

Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače
in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico,
železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljava vode.
Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mle-
karne, lične kletke in razna kuhinjska oprava.
Velika zaloga **slamorenjic,** mlatilnic, gepelnov, čistilnic, trijerjev,
preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.
Plahte za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec,
svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje
ščet in čopičev. 928-23

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!
Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerja“.

Zahtevajte
ilustrovan cenovnik
podjetja za žarnice
"Ideal"
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetiloba brez instalacije in
nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252-6

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-
jim očesom, žuljem itd. 25
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte obliž
Luser-jev za turiste
po K 120.
Dobiva se v vseh lekarnah.

VITA
Prirodna rudninska voda
Najdišči
natronski vrelec.
Po zdravniških priznanjih
odlične zdravilne moči pri:
bolelostih menjavanja snovi,
diabetes, preobili skalnični
kislini, boleznih mehurja in
ledvic, katarjih sopol, prebavil.
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu
Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in
drogerijah. 2449-2

VITA
Ponos vsake gospo-
dinje je dobra kava.
Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava
se ne bi smela pogrešati
nič v nobenem gospo-
dinstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.
Zahtevajte izvirne zavoj-
e z imenom KATHREINER.

Zdravilski
konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5,-, 1/2 sta-
klenica K 260,-. Na prodaj a
boljši trgovin. 71

Rdeče, aromatiško, bole-
čine blažeče mazilo.
To že 25 let preizku-
šeno in vedno kar najsi-
lnejše ocenjeno balzam-
sko, antirevmatiško zdra-
vilo, ki je prirejeno iz
zdravilnih aromatičnih
zelišč, okrepi, poživlji in
blaži bolečine v mišicah
in živcih. — Turiste in
vse one, ki veliko hodijo
in naporno delajo, pa to
mazilo okrepi in jim pre-
žene utrujenost.
1 orig. steklenica stane
K 2,-, po pošti K 240
z embalažo in tovornim
listom (brez poštne).
Dobiva se v
Frančiškovi lekarni (Franziskus-
Apotheke) na Dunaju V/2, Schö-
nbrunnerstrasse 109. — Narčito na-
ravnost po dopisnici (s povzetjem) ali na
kuponu poštne nakaznice (če pošljete de-
nar naprej). 1987-9

Novo voščilo za parket. Zoprne
lastnosti vseh terpentinskih voščil za pod, na
pr. da se ne smejo briati z mokro cunjjo, od-
drženje s piljenjem in pa cele dneve trajajoči
neprijetni duh po terpenitnu, vse to je pripra-
vilo kemiško industrijo do tega, da je venomer
poizkušala, spraviti na trg izdelek brez teh ne-
prijetnih lastnosti. Čeprav so poizkusi imeli lep
uspeh, pa vendar niso vedli do izdelkov, ki bi
bili „popolni“ v vsakem oziru. Slednjič so
pa vendar dosegli zaželjeno lastnost, osebno
moko brisanje in lastnost da izdelek nima
nobene duha. Resnica je, da pomeni ta po-
polni izdelek firme Finster & Meisner, tvornice
za lake v Monakovem, na polju izdelovanja
voščil za pod, popolni preobrat.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborbo deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Blagorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vo e.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
v leg novozgrajenega Fran Jožefovega
inbil. mostu. 22-33

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela
družba pri županu Janežiču v Domžalah K 7-71
za prodano cigareto. — Hvala!
Za Prešernov spomenik: Gosp. Ivan
Govedič, župnik v Soštanju K 10- — Neimeno-
van v Lukovici K 4- — nabral v mali družbi pri
„te Belem“ v Lukovici od mladih zvočih ceter
proizvajajočih od dveh ljubljanskih narodnih
gospic. — Skupaj K 15- — Hvala lepa! Živeli!

LXIV. izkaz o darilih za
Prešernov spomenik.
Prenos K 55170-79
Kraje Julka v Grahovem je na-
brala in so darovali: Serko
20 K, J. Rohman, dr. Čer-
weny, Pogačnik, Petsche, Je-
rala, Zagar in Krajo po 10 K,
Millautz 8 K, Werli, Popovič,
Križman, Benčina, Petsche O,
Rajčević po 5 K, Petsche,
Dermelj po 4 K, Olivčič, Ben-
čina L. po 3 K, Šest, Harmel,
Kovač in Likar po 2 K, Segar,
Nemškutarca, Janežič, Wi-
gele, Zakrajšek, Žebre, Peru-
šek, Bayer in Ogrinc po 1 K,
skupaj 161-
Brus Josip 1-88
tretjeolci iz Rudolfovega 8-
dr. Homanova Lujiza v Rade-
čah nabrala 40-
pri „Pečku“ v Trnovem zbrana
družba 7-
Klinger in neimenovan z Dunaja
gojenke VIII. razreda notranje
Uršulinske šole v Ljubljani 9-40
dijaki II. b razr. I. dr. gimna-
zije v Ljubljani 19-
Hrašovec Fr. 20-
Jenko Avgust iz Ljubljane 20-
nekateri novomeški abiturienti
dijaki mestne realke v Idriji in
sicer: I. razred K 4-4
II. „ 5-85
III. „ 8-40
IV. „ 10-
28 28
Tavčar Fran v Selcih 10-
Valentič Ant. 1-66
Zupan Slavica 4-
pisarniško osebo gg. dr. Kri-
speria in dr. Tomiška 25-
Babič Fran v Ljubljani 40-
stalni gostje Frana Babiča 10-
slovanski dijaki c. kr. višje re-
alke v Ljubljani 217 14
Orehak Al nabral dne 17. julija
ob polu šesti uri 7-87
Skupaj K 55797-52
Dr. Josip Stare,
blagajnik.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 16. avgusta: Josip Staudacher, c. kr.
računski svetnik v p., 83 let, Pred Škijo 17,
Marasmus senilis.
Dne 17. avgusta: Anton Pangere, posest.
sin, 7 mes., Ilovica 12, božjast. — Ivan Sone,
mizar, 54 let Korunove ulice 8, pljučna tub-
erkuloza. — Helena Bukovic, izkuharica, 45 let,
Ambrožev trg 2, Mrtvoud. — Miroslava Mohar,
brivčeva hči 2 1/2 leta Radeckega ceste 1, Gastro
en teritis acuta. — Marija Jevnikar, mestna
uboga, 77 let, Karlovska cesta 7, jetika. —
Ivan Šišek, prof. na trg. šoli, 71 let, Zaloška
cesta 11, Marasmus. — Ana Spiegel, kolarjeva
hči, 5 mes., Gradišče 7, črevesni katar. — Sil-
vestra Kocijan, solitatorja hči, 6 ur, Prisojne
ulice 7, življenska slabost.
Dne 18. avgusta: Fran Melik, delavčev sin,
10 mes., Tesarske ulice 3, božjast.
V deželni bolnici:
Dne 16. avgusta: Ivana Merkon, delavčeva
žena, 34 let, Fetanus. — Fran Adamič, kovač,
23 let, jetika.

Meteorološko poročilo.
Vidna ud. morjem 306-2. Srednji zrčni tlak 750-0 mm
Avgust Čas Stanje baro- Vetrovi Nebe
opaz- vanja- metra-
vanja v mm
18 9. zv. 738-4 15-3 sl. vzhod jasno
19 7. zv. 738-9 13-2 sl. jvzhod megla
20 3. pop. 738-9 25-4 sl. jvzhod jasno
Srednja včrpanja temperatura: 17-8°
normala: 18-6° — Padavina 8-4 mm.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dan. borze 19. avgusta 1906.
Slobošbeni papirji.

4 1/2% majova renta	100-60	100-80
4 1/2% srebrna renta	100-55	100-75
4 1/2% avstr. krona renta	100-60	100-80
4 1/2% slata	119-55	119-75
4 1/2% ogrska krona	98-65	98-85
4 1/2% slata	115-75	115-95
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-1
4 1/2% posojilo mesta Split	100-60	101-60
4 1/2% Zadar	100-1	100-1
4 1/2% bos. here. žel. pos. 1902	100-90	101-90
4 1/2% češka. dež. banka k. o.	100-25	100-80
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100-25	100-80
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	101-1	102-1
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	106-70	107-70
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100-50	101-50
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100-25	100-70
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100-10	101-1
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100-1	101-1
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100-75	101-75
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	99-90	100-1
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	99-50	100-1
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	318-75	320-75
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	101-20	102-1

Srečke
Srečke od 1. 1860-1/2 191- 193-
1864 293-50 295-50
tiske 165-90 167-90
zem. kred. I. emisije 301- 309-
„ II. 302- 311-
ogr. hip. banke 266- 273-
102- 107-90
arbske a tra. 100- 142-50
turške 26- 27-50
Sasilika 475- 482-50
Kreditne 78- 83-
Inomoške 88-25 94-25
Krakovaške 65-50 69-50
Ljubljanske 54-25 55-75
Avst. rud. križa 34-75 35-75
Ogr. 62- 66-
Sindolove 74- 78-
Salsburške 135- 142-50
Dunajske koin.

Delašice
Južne železnice 89-75 90-75
Državne železnice 672-50 673-50
Avstr.-ogrsk. bančne delašice 633- 642-
Avstr. kreditne banke 667-50 668-50
Ogrske 782- 783-
Živnostenske 246-50 247-50
Premogopok v Mostu (Brüx) 669- 673-
Alpske montan 538-75 539-75
Franko žel. ind. dr. 274-5 275-
Stena-Muranyi 553-75 554-75
Trbovske prem. družbe 284- 288-
vstr. orožne tov. družbe 56- 56-5-
Češke sladkorne družbe 159- 161-
Volteze
G. kr. cekin 11-35 11-39
20 franki 19-10 19-12
20 marke 23-44 23-53
Soverignus 22-93 24-01
Slarke 117-22 117-42
Laški bankovci 95-50 95-70
Rublji 253- 253-75
Delarji 5-4 6-1

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 19. avgusta 1906.
Terminski.

Pšenica za oktober	za 100 kg	K 15-96
Pšenica „ april 1906	100	16-50
Rž „ oktober	100	12-98
Rž „ maj 1906	100	13-18
Oves „ oktober	100	12-80

Nespremenjeno.

Najboljša pitna voda
kadar preti nevarnost epidemije, je v
takih slučajih čisto skušana, od medi-
cinskih avtoritet vedno priporočevana
MATTONI
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
V njej se ne nahajajo nikake organske
substancie ter je zlasti v krajih, kjer je
studenčna ali vodovodna voda dvomljive
kakovosti, najprikladnejša pijača. 3891-4
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Lepa mesečna soba
z opravo se takoj odda v Krojaških
ulicah št. 5, I. nadstr. — Več se
izve ravnotam. 2634-1

Škorec
je ušel. — Odda naj se proti dobri
nagradi na Turjaškem trgu št. 6;
II. nadstr. 2638-1
Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 2627
Išče najmoj:
kuharice za eno ali dve osebi poleg so-
barice ali sluga za Ljubljano in sunaj. Ve-
lika izbira. 3 otroške varuhinje.
2 gospi za čez dan. 3 sobarice
za Dunaj, Reko, Ljubljano. Spretno pla-
čilo natakarike, izvrstne zasluzek.
Zemsko k otrokom za grofovo hišo z
20 gld. plače. Tečaj za hotel na Reki,
20 gld. plače itd. itd. Več v pisarni.

Častna izjava!
Podpisani **Benedikt Veider**,
knjigovodja pri tvrdki **Ladstätter**
v **Domžalah**, sem pri c. kr. orož-
nikih v Domžalah ovadil gpo.
Frančiško Florin, da je ona
dne 1. junija t. l. demonstrante
napajala z žganjem, spodbujala
jih, da bi kamenje metali in vpili
„Živio!“, jim obljubila za vsaki
„živio“ klic 2 kr. in izustila be-
sede: „Danes mora še tirolska
kri teči!“ 2636
Ta ovadba se naslanja na po-
polnoma napačne informa-
cije, raditega obžalujem, da
sem z njo gospe **Frančiški**
Florin storil hudo krivico.
V Kamniku, 16. avgusta 1905.
Benedikt Veider.

Za fino perilo
se sprejmejo v trajno delo spretne ši-
valke na stroj, vezilje in šivilje za
ažurno delo. 2590-2
Markus & Müller
Poljanski nasip šte. 14.

Kovaške pomočnike
In učence sprejme 2628
Peter Keršič, tovarna vozov
Šiška pri Ljubljani.

Zidarje
sprejme takoj v trajno delo proti plači
34-36 h od ure in s prostim stano-
vanjem stavbni mojster 2632-1
Franc Derwuschek v Trbovljah.

Spretni
sobni slikarji
se sprejmejo takoj.
Kje — pove upravištvu „Slov.
Naroda“. 2639-1

Denar za ranžiranje.
Za vse častnike, vse uradnike, vse stanov-
ske osebe. Naikulatnejši pogoji in najnižje
obresti. Prikladno odplačevanje v 60 do 160
mesečnih obrokih. Brez stroškov in hitra
rešitev. Najvišji zneski na obresti, užitke
in založene denarje. Natančna vprašanja
v nemškem jeziku s poštino za nazaj pod
šifro „Solide Geldquelle 9“ na anončno
ekspedicijo **Edvard Braun**, Dunaj I., Ro-
tenturmstrasse 9. 2540-3

Skandinavski
CIRKUS
K. Lipót
Ljubljana, Latermanov drevored
V soboto, dne 19. avgusta ob 8. zvečer
gala-parforce-predstava.
— Fenomenalni orjaški program. —
Med drugim privikrat:
* V ognju in plamenu. *
Športni prizor. Sezijska privlačnost cirkusa
Alb. Schumann v Berlinu.
Mlle. Antoinetta
„visoka šola“, jaha po robu maneže itd.
V nedeljo, 20. avgusta

2 vel. predstavi 2
Popoldne ob 4. In zvečer ob 8.
Vsaka predstava z bogatim
izbranim sporedom.
V ponedeljek, kakor vsak
dan ob 8. zvečer
predstava.
Cene prostorom: Sedež v loži 3 K,
zaklopni sedež
2 K. I. prostor 1 K 50 vin., II. pro-
stor 1 K, galerija 50 vin.

Gromoviti „Živio“
povodom imendana kličejo gg.
Ludoviku Černetu
starejšemu in mlajšemu, gostil-
ničarju in zlatarju v Trnovem
2633 stalni gostje.

Izarjene šivilje
takoaj sprejme 2623
B. Hellel, Gradaške ulice št. 8.
Dva monterja
za postavljanje glinastih peči sprejme
takoaj tovarna glin, Griže
pri Celju. 2635-1
Odda se prijazno
meblovana soba
v Gorupovi hiši v Ljubljani.
Naslov pove upravištvu „Slov.
Naroda“. 2586-3

Več čevljarskih
pomočnikov
sprejme takoj **ANTON STIRN** v
Spod. Šiški št. 22. 2599-2

Pivovarna AUER v Ljubljani
sprejme spretnega 2596-3
sodarja
Nastop službe takoj. Plača po dogovoru.

Lepo stanovanje
v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, ku-
hinje, jedilne shrambe in kabineta ter
s porabo pralnice in dela vrta, se za
novembrov termin odda na **Dunaj-**
ski cesti št. 60. 2612-1

Trgovski poslovodja
mešane stroke, vojaščine prost, želi
službe v kaki filijalki. Vzame tudi kako
majhno trgovino na deželi v najem.
Kdo — pove upravištvu „Slov.
Naroda“. 2613-1

V Novem mestu na Glavnem
trgu je naprodaj
hiša.
Več pove **Ivan Mascon** v Gornjem
Trbižu na Koroškem. 2618-1

Zemljišče
se proda tik novega kolodvora ob
državni cesti na **Jesenicah** (Go-
renjsko). Primerno zlasti za stavbišče.
Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Mizarske pomočnike
sprejme takoj ali tudi pozneje v stalno
stavbo in pohištveno delo pod jako
dobrimi pogoji 2413-3
Jakob Homovc
mehanično mizarstvo v **Cerknici.**

Stavbišče
25 let davka prosto je naprodaj na-
sproti kapelice v **Krakovem**. Na raz-
polago je tudi naert. — Več pove
Albert Derganec, brivec
Fran Jožefova cesta.

Pravým pokladem
pro všeky, kdo pohlouzenim v mládí onemoc-
něli, jest vřetně dilo:
Dr. Retau-a Sebeochrana.
České vydání po 80m vydání německém. S 27
výobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo
vděči dluh tomu nepravosti trpí, na tisíc lidí
nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R.
F. Bierer, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož
i v každém knihkupectví.

Plüss-Stauffer-jev klej
neprekosljiv za lepljenje
strti predmetov.

Naprodaj ima **Fran Kollmann** v
Ljubljani. 696-13

Vinske sode

od 620 do 650 litrov vsebine **proda**
po nizki ceni 2581-2

Fran Caselo
Vegove ulice šte. 10.

Stara živahna
trgovina

z mešanim blagom, v zvezi z go-
stilno, se odda z zalogo, celo hišo,
vrtom, skladišči itd. za dobo od 5 do
10 let v najem.

Naslov pove upravnstvo „Slov.
Naroda“. 2013-17

Gostilna

v „Narodnem domu“ v Brežicah
(Hotel Klembas)

se odda takoj na račun.

Natančneje pogoje pove

Oskrbništvo „Narod. doma“
v Brežicah. 2594-2

Več vajencev

se išče za ključavničarski in
mizarški obrt, kakor tudi za
tovarno blazirje. 2134-6

Več pove reklamno podjetje **W.**
K. NUČIČ, Ljubljana, Šelenburgove
ulice št. 6, od 6.-7. ure zvečer.

Oto Ploj

c. kr. notar 2565-4

v Črnomlju

išče

v notarskih opravilih izurjenega

kandidata.

Plača po dogovoru.

10.000

hektolitrov vinskih sodov

vsake veličine, počenši od 5 pa do
70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih
cenah trdka 2225-17

Alex Breyer i sinovi
v Križevcih na Hrvaškem.

Zavarovalnica za zavarova-
nje proti ognju išče spratne

potovalce

za Kranjsko, Štajersko in Koroško
pod zelo ugodnimi pogoji.

Reflektanti naj oddajo svoje po-
nudbe pri administraciji „Sl. Naroda“
pod „št. 2578“. 2578-2

Lahko poškodovano fino

milo

vijoličasto, bezgovo, (špan.
bezeg), šmarnično, rožno,
solnčičino, špajkino, moš-
kovo, lilijino, akacijino, se-
nno, vindzorsko; kilogram
(12 kosov) po K 240; poštini zavoj 5 kg
K 12- franko. 1985-9

Parfumerija M. E. MAYER
Dunaj, I., Lobkowitzplatz 1.

Kavarna

„Ilirija“

ob praznikih, sobotah
in nedeljah

vso noč odprta.

Frie Novak

kavarnar 73-39

Kolodvorske ulice št. 22.

Dve
gostilniški koncesiji

se oddasti v najem.

Kje — se izve v pisarni na vrtu
hotela „Ilirija“. 2546-4

Višjega stavbnega zdravnika
in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstranja hitro in temeljito nastalo
gluhoto, tečenje iz ušes, šu-
menje po ušesih in naglušnost
tudi ako je že zastarano.

Steklenica stane 2 gld. z navodilom o
uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri

Črnem orlu na Novem
trgu v Celovcu. 2168-4

Oblastveno dovoljena
razprodaja
popolne zaloge vina

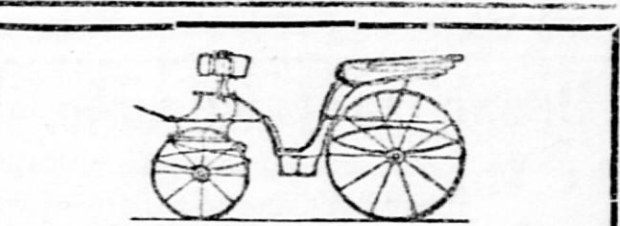
v Sv. Petru — Orehovcu poleg
Križevcev na Hrvaškem.

Z dopis št. 7579 od 29. junija 1905
mi je dovolila slav. okrajna oblast v Kri-
ževcih kot obrtna oblast I. instance zaradi
opustitve trgovine z vinom popolno raz-
prodajo vse zaogve vina. Vino je iz kalni-
škega in podkalskega vinogorja in so v
zalogi različne vrste kakor: mostavec,
dišča ranina, kraljevina, graševina itd.

Ker se zaradi te razprodaje nudi vsa-
komur prilika, da si cerč nabavi dobrega,
starega in novega vina in prosim vljudo
gg. reflektante, da se obrnejo pisмено na
mene ali se izvolijo osebno potruditi v
Sv. Petru — Orehovcu. 2422-6

Z velespoštovanjem

Katarina Fröhlich.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priloga svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 373-29

VOZOV.

IVAL

Zdravniško priporočena zdravilna ze-
liščna primes h kopelmi za odrasle
in otroke.

Kopeli z „Ivalom“ delajo čudeže ob pro-
tinu, revmatizmu, živčnih boleznih, ženskih
boleznih, ob pomankanju spanja, mrzlosti
rok in nog, hipohondriji, bledosti, naduhi,
ohromelosti, krčih, zamakanju postelje, za
božne bolezni, hemoroide, želodčne bolezni itd.

Kopeli z „Ivalom“ jačijo živce, obnav-
ljajo kri.

Pri ljudeh, ki se kopeljejo z „Ivalom“, de-
lujeta kri in živčni sistem normalno, čuti se
zbitrilo, kar povzroči splošen dober poču-
tek; duševna in telesna moč naraste, človek
se čuti zdravega in srečnega in si s tem
podaljša življenje, za največ ljudi prekratko.

Cena 3 škatljice za 3 kopeli 3.50 K,
10 škatljice za 10 kopeli 12.-K, 20
škatljice za 20 kopeli 20 K. Od 10 škat-
ljice naprej franko.

Razpošilja po povzetju ali če se pošlje
denar naprej 2617-1

M. Feith

DUNAJ VI. Mariahilferstrasse 45.

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdove
Poljanski nasip št. 8 (Relcheva hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjilšč
najpreprostejših kakor tudi najfinjših,
s žolto medjo ali mesingom montira-
nih za obklada s pečnicami ali kablami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršijo.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 7

klobuke

slamnike, čepice, razno mo-
ško perilo, kravate itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.

Postrežem točno.

JOSIP STUPICA
Jemenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorska ulica štov. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.
Cene nizke.

Ženitev.

Udovec, 40 let star, lepe postave,
22 let službe v državni službi, 40.000
kron premoženja, želi takoj poro-
čiti 24 do 36 let staro olikano go-
spodično ali udovo brez otrok, slo-
venskega in nemškega jezika zmožna,
ki zna gospodinjiti in ima primerno
premoženje.

Her sem v teh krajih nepoznan
in se želim po osmih letih preseliti
na Hranijsko ali Primorsko, sem pri-
moran tem potom iskati družice.

Sprejemajo se le resne ponudbe
s sliko (slika se vrne) pod šifro
„H. k. ernst“ postlagernd Admont
Obersteiermark. 2682-4

GRAND PRIX
Pariške svetovne razstave 1900.

Orlovi lekarni

Najboljši kozmetični predmeti so:

Ada milo po 60 h
cream po 1 K
za olepšanje polti in telesa.

Ada ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.

Ada lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast
las. 34

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
v Ljubljani.

Nadomestke za „Ada“ zavračajte.

Optični zavod

„SLOO“
neprekosljivo lasno mleko brez svinca

ima čudovito lastnost, da daje sivim
lasem njih prvotno mladostno barvo,
rdeče in svetle lase pobarva temno.
Lasje se barvajo počasi, da drugi ljudje
ničesar ne opazijo, barva je stalna, sta-
novitna, ne gre od las, tudi ne od umi-
vanja ali parne kopeli. „Sloo“ vpliva
na lasišče, mu dovaja potrebnega rediva,
odpravi luskinne in ogreje in naredi lase
lepo svetle. „Sloo“ so medicinske av-
toritete preizkusile in priporočile, ker
ne obsega niti bakra niti svinca, je
torej popolnoma neškodljiv. „Sloo“ je
pripraven za lase, za brado in za obrvi.

Enasteklenica 4 K, tri steklen. 10 K, šest
15 K. — Razpošilja po povzetju ali če
se pošlje denar naprej glavna zaloga

M. Feith, Dunaj,
VI, Mariahilferstrasse 45. 2611-1

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

Stanovanje

v II. nadstropju, s 4 sobami in prit-
klinami, popolnoma prenovljeno, se
tako odda. 2290-8

Natančneje poizvedbe pri lastniku
Fran Dolencu, Stari trg št. 1.

Nepremočljivi
dežni plašči
iz orig. angl.
dvojnega blaga iz ovčje volne
z gumijevo vlogo
in pa 2537-2

gumijevi plašči
vsake vrste za gospode,
dame in otroke.
Vzorci, cene in navodilo za
mero z obratno pošto.

PAGET & Co.
Dunaj, I., Riemergasse 13.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vnaprejšnjega vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene,
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 33

Epilepsija.

ador trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zastoj in poštine prosto razpošilja

priv. **Schwaben-Apotheke**
Frankfurt a. M. 1600-14

Globus
Čistilni ekstrakti

Sobe

za poletno stanovanje na dan
ali za vso sezono so se oddati na Selu,
pošta Žirovnica na Gorenjskem pri
Egidiu Jegliču. 2580-2

Ceno se prodaja takoj lepa velika

hiša

s stanovanji prav v bližini držav-
kolodvora. Hiša ima velik vrt in dvo-
rišče, je pripravna za vsakršno kupčijo
pa tudi za skladišče lesa. 2545-3

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“

Hiša

v Spodnji Šiški št. 130 s hlevom,
velikim dvoriščem, lepim vrtom, petimi
stanovanji, s prodajalno špecerijskega
blaga in kruha, s pekarno in koncesijo
za gostilno se prodaja iz proste roke.
Kupi naj se obrnejo na gospo-
darja v Spod. Šiški št. 130.

Gostilna

v bližini Ljubljane, z lepimi prostori
vrtom, kegljiščem, ledenico in hlevom
se odda pod zelo ugodnimi pogoji
tako na račun. — Samo gostilničarka,
ki je dobra kuharica, se sprejme.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2608-2

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPIŠOV IN GRBOV 1897

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 5
Igriške ulice št. 6.

Telefon št. 154.

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno
zalito telo po kratki rabi moje odlikovane
redilne moke Käthe

(zdravniško priporočeno). Damam bujen stas.
Strogo pošteno. Karton stane fl 110. Po
nakaznici ali po povzetju z navodilom vred.
Glavna prodajalnica in razpošiljalnica

gospa Käthe Menzel 82-33

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadst. 64.

Na „Drenikovem vrhu“

se bo točil

od nedelje, 20. avgusta dalje

pristni dolenjski

cviček

iz Pfeiferjevih vinogradov
v Krškem.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

2610-2 **Alojzij Rus.**

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki prve
vrste z največjim strelnim učinkom
priporoča 597-26

Peter Wernig

o. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.

Ceniki zastoj in poštine prosto.

Notarski sollicitator

večletno prakso, izurjen v vseh v
notarsko stroko spadajočih opravilih,
sli svojo dosedanje službo premeniti.
Ponudbe naj se pošiljajo na uprav.
Slov. Naroda". 2580-2

Eleganten voz za osem oseb

(break)
in več drugih voz je naprodaj v iz-
delovalnici voz **J. BAN** na Dunajski
cesti šte. 31. 2589-2

Graščina LAUBEGG

okraj Wildon, Štajersko
se bo glasom uradnega lista dne 31. avgusta t. l. ob
9. dopoldne dražbala pri dežel. sodišču v Gradcu.

Zahvala in priporočilo.

Najvdaneje se zahvaljujoč za mojemu umrlemu možu tako obilno izka-
zano zaupanje, vljudo javljam p. n. naročnikom, da bom obrt pod dosedanje firmo

Fran Antosiewicz

telefonski in telegrafni inštalater v Ljubljani, na Starem
trgu šte. 1 neizpremenjeno vodila naprej

Z odličnim spoštovanjem **Regina Antosiewicz.**

Prodaja se ves material za vse elektriške syrhe (induk-
cijski aparati) po nizkih cenah. 2631-1

TING-TING

zamori vse stenice z zalogo vred in ves drugi
mrčes.
Povsod naprodaj po 60 h: v 1/2, 1/4 in 5 literskih steklenicah ceneje. Brizgalka 20 h.
Glavna zaloga v Ljubljani, Anton Kane, drogerija 2624-1
Druga sredstva odlično zavračate!

VABILO

izrednemu občnemu zboru

delegatov okrajne bolniške blagajne v Ljubljani

dne 27. avgusta 1905. l.

ob 9. uri predpoldne

v restavraciji „Pri levu“ na Marije Terezije cesti šte. 16.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora.
2. Prememba blagajniških pravil.
3. Raznoterosti.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani
dne 17. avgusta 1905.

Načelnik: **Jos. Breskvar.**

Opomba: Brez legitimacije ni nikomur dovoljen pristop k zborovanju
(s 29. blagajniških pravil). 25.9

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 2626-1

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta,
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

2625-1

A. KUNST

— Ljubljana —
Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zsznamenujejo. — Pri zunanjih
naročilih naj se blagoviti vzorec vpo-
slati.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.

priporoča v največji izberi

Flojzije Persché

v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanov-
ljane **Brata Ebeni** leta 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Pliskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbniška in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopčev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolinoje itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano rečno
in fino po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju

= suknenega =

in manufakturnega

blaga

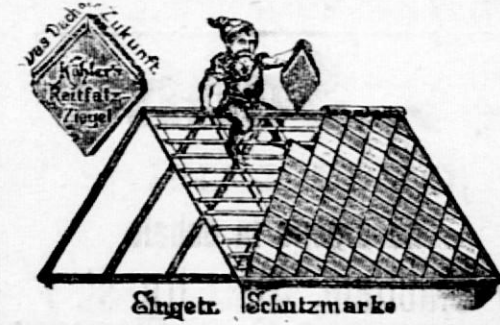
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cements in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha
kakor iz vsake druge vrste strešnih
opek iz ilovice. 34

Edini izdelovatelj za Kranjako

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnin
v Glince pri Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Anseet
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m
jutraj obojni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m
jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove
vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne obojni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregenc,
Zeneva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popoldne obojni vlak v Podnart Kropo, samo ob nedeljah in
praznikih. — Ob 3. uri 58 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare,
Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.,
Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA
V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj obojni vlak v
Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 3 m
zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA.
Ob 3. uri 23 m jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana
direkt. voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Anseet, Ljubno, Celovec,
Beljak Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak
z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Linc-Ljub-
ljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz,
Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor,
Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer obojni vlak
z Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejovic,
Lince, Ljubna, Beljaka Celovca, Pontabla, čez Selzthal ob Inomosta in Solnograda. — Ob 9.
uri 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m zvečer
obojni vlak iz Trbiža ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj obojni vlak iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 69 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 66 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Sredajevropski čas je za 2 min.
pred krajevnim časom v Ljubli.

2079

!Pozor! Gospodinje! !Pozor!

Predno si nakupite olja in jesiha ne pozabite
obiskati nove trgovine, ki sem jo otvoril

v Židovskih ulicah

in kjer bom prodajal najboljše vrste

laškega, francoskega in dalmatinskega olja

po konkurenčnih cenah.

Nadejajoč se obilega obiska bilježim z velespoštovanjem

2604-2

Baruchello, poslovođa.

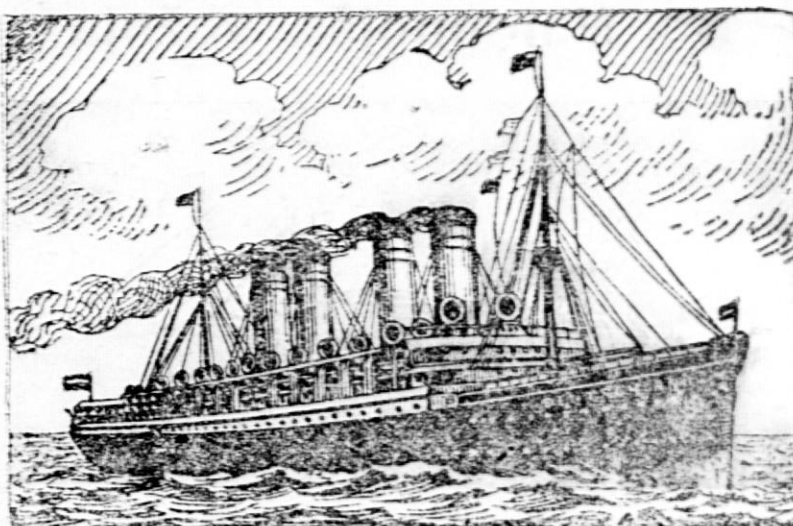
Hamburg- Amerika

Iz Ljubljane

v New-York

z dobro, prosto hrano.

Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 11-33

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31

zraven
brange

Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki

samo 6 dni samo

Pojasnili
se dajo povečkrat brezplačno

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani.

Ni podružnice. Glavna trgovina Mestni trg 5.

20, 30, 50% ceneje kot drugod!

Najfinejša in najnovejša konfekcija za gospode in dame,
špecijalno dunajski izdelki. Največja izbira oblek za
gospode in dečke, svršnikov, ženskih jopic, mantil in
ovratnikov, kakor tudi lične novosti bluz, kril in damskih
kostumov. — Originalno angleško in francosko blago
za moške obleke, svršnike in ženske kostume. Naročila
po meri se izvrše najhitreje in najfineje.

2630-1

Z odličnim spoštovanjem

O. BERNATOVIČ.

Pozor! Beriteli!

Originalni **SINGER** Pazite na tvorniško znamko.

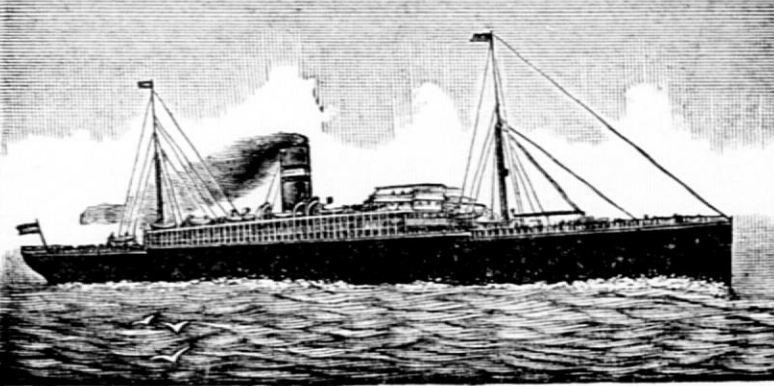

šivalni stroji.
SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.
V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-33

Gotska vzajemna zavarovalna banka za življenje.
V Evropi največji zavod svoje vrste.
Stanje zavarovanj za življenje čez 1012 milijonov kron.
Doslej izplačana zavarovalna vsota čez 517 milijon. kron.
Vsekdar visoki presežki pridejo zavarovancem neprikrajšano v dobro, doslej se jim je povrnilo že 265 milijonov kron. Jako ugodni zavarovalni pogoji: nezadostnost takoj, neizpodbitnost in svetovna polica po dveh letih.
Natančnejša pojasnila in prospekte daje brezplačno:
FR. TERDINA, zastopnik v Ljubljani
na Starem trgu št. 17. 64-8

Trgovska akademija v Gradcu.
Ustanovljeno 1863. Znaprejš državni zavod.
Absolventje imajo pravico do enoletnega prostovoljstva. Zgradi se novo, dobro urejeno šolsko poslopje.
Sprejemajo se absolventje spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. (ti, če imajo v glavnih predmetih red „povoljno“ in napravijo vsprejemni izpit iz nemščine, algebre in računstva. Termina: 15. julija in 16. septembra). Sprejem z drugih enako pravnih šolskih kategorij zavisi od dovolitve ministrstva. To velja tudi za prestop s kakšnega višjega razreda srednje šole v drugi razred trgovske akademije. (Prošnje na ministrstvo je vlagati pri ravnateljstvu). Šola se prične 18. septembra.
Z zavodom je spojen **enoletni tečaj za abituriente** (začetek 5. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol in z njimi enakopravnih učilišč, ki se hote posvetiti trgovskemu ali industrijskemu podjetjem ali ki si hočejo kot visokošolci (juristi) času primerno razširiti znanje.
Prirejajo se tudi prosti na kako določeno izobrazbo ne navezani **celoletni in pololetni tečaji** za gospode in posebej za dame. (Začetek 14. septembra in 15. februarja). Prospekte razpošilja in daje daljna pojasnila **ravnateljska pisarna v Gradcu**, Kaiserfeldgasse 25. 2674-3

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
Vozne liste preskrbi in daje brez-
plačno pojasnila 10
edina oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Za parkete in linolej!
Voščilo za pod, ki se briše mokro!

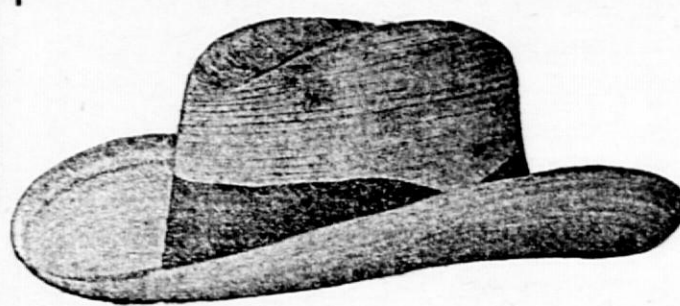

Parket-Rose
proizvaja svetel blesk brez glajenja!
Ohrani lesu naravno svetlo barvo.
Pušica 1/2 kg. K 2-50; pušica 1/2 kg. K 1-35.
Edina izdelovalca: **Finster & Meisner**, tvornica za lake, Monakovo.
Naprodaj imajo: v Ljubljani: Brata Eberl, Miklošičeva cesta, Ivan Jabačin, Emonska cesta, M. Spreitzer, Stari trg. — V Kranju: Franc Dolenz in Peter Majdič „pri Merkurju“. — V Novem mestu: Adolf Gustin. 2605-1

Št. 1404. **Razpis.** 2695-2
Na **mestni višji realki v Idriji** je s prihodnjim šolskim letom 1905/06 popolniti sledeča
učna mesta: 1. za kemijo, 2. za nemščino, 3. za francoščino
kot glavni predmeti z dovoljenimi stranskimi predmeti.
Za razpisana mesta so ugotovljeni prejemki v smislu zakona z dne 19. kimavca 1898 drž. zak. št. 173 z za 50% povišano dejalnostno doklado. Namestni učitelji pa prejema letno nagrado 2000 K.
Pravilno opremljene in na mestni občinski odbor idrijski naslovljene prošnje je vložiti službenim potom
do dne 1. kimavca 1905
pri ravnateljstvu mestne višje realke v Idriji.
Mestno županstvo v Idriji
dne 16. vel. srpana 1905.

Josip Reich
»parna«
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Selenburgove ulice šte. 3.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetje, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posilne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografske aparate in potrebščine**, kirurški aparati, obzila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
»Drogerija«
Anton Kanc
Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semen, skorje itd. itd.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke
cilindre, slamnike itd.
najnovejša fašone
po najnižji ceni.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, iopice in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd. 34
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljše, prosto bencina, smole, petroleja ter kislina brez konkurence, brez vsakega duha po najnižjih cenah:
1 kg. 80 h, več a 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Dolgoletna, dobro uvedena **tehniška in trgovina s stroji** na Dunaji namerava nameščati

zastopstva.
Upokojeni inženirji, uradniki ali pri oblastvih in industrijih uvedeni go spodje imajo priliko do lahkega stalnega postranskega zaslužka, eventualno stalne službe. — Pisma pod „E. S. 130“ na firmo Rudolf Mosse, Dunaj, Seilerstätte št. 2. 2619

»Zaloga čevljev«
JULIJA STOR v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev. 1109-20
Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.
Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9
priporoča svojo tovarniško zalogo
suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah. 3437-43
Kravate in perilo.
Potrebščine za krojače in šivilje.

Razpis.
Pri **Mestni hranilnici ljubljanske** je oddati
služba hišnika zajedno **kurjača**
kateremu se določa plača letnih 700 K, in ki bo imel prosto stanovanje, kurjavo in luč.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje z dokazili o domovinstvu, starosti, neomadeževanem življenju, krepkem zdravju, znanju slovenskega jezika v govoru in pisavi in o dosedanjem službovanju opremljene, lastnoročno pisane prošnje podpisane ravnateljstvu
do dne 30. avgusta t. l.
Pri podelitvi službe se bo v prvi vrsti oziralo na one prosilce, ki so vsa nekoliko izurjeni v mizarstvu ali v ključarstvu ali sploh v mehaniki, in ki znajo opravljati centralno kurjavo.
V Ljubljani, dne 14. avgusta 1905. 2684
Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE
ERNEST SARK
LJUBLJANA
Dvorski trg št. 1.

Ustanovljena 1880. Postajališče cestne železnice vila SAMASSA.
Prva največja in najstarejša zaloga klavirjev v Ljubljani
Florijanske ulice šte. 42.
Usojam se čast. p. n. občinstvu naznanjati, da oddam od danes naprej vse klavirje in pianine po najnižji ceni. Klavirji so iz zalogo najbolj renomiranih dunajskih firm in niso kramarsko blago.
Salonski skraćeni klavirji črni, motni ali politirani orehovi, z navzkrižnimi strunami, s sedmim železnim oporilom, slonokoščeno klaviaturo, 7 1/4 oktav moderator (zvok harfe).
Pianini črni, motni, angleška repeticijska mehanika, navzkrižne strune, slonokoščena klaviatura, moderator 7 1/4 oktav, želez. oporilo, oklepni glasovnik.
Mignon skraćeni klavirji preigrani klavirji in pianini po najnižjih cenah v zalogi za prodaj.
Najnižja izposojevalna pristojbina.
Pri prodaji jamčim za vsak instrument 10 let.
Priporočam se tudi najvdaneje za ubiranje in popraviljanje v mestu in na deželi, Z odličnim spoštovanjem 1863-11
FERD. DRAGATIN
trgovec s klavirji, ubiralec in popraviljalec, zaprisoženi cenilec c. kr. okr. sodišča.

Podpisani deželni odbor razpisuje
službo okrožnega zdravnika v Grosupljem
letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru
do 10. septembra 1905
ter dokažejo svojo starost, upravičenost do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.
Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali kakoli bolnišnici.
Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 4. avgusta 1905.

Na milijone dam in gospodov uporablja „Feeolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“ najboljša lepotila za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrše roke zadobijo takoj aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj zlatnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vraske na obrazu, ogrci, mozolji, rdečica nosu itd. po uporabi „Feeolina“ brez sledu izginejo. — „Feeolin“ je najboljša sredstvo za snaženje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešavost in boleznine glave. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavežujemo takoj povrniti denar, ako ne bode te popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“.

Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. — Poštšina pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštnem povzetju 40 h več. —

Razpošilja glavno skladišče **ML. Feith, Dunaj** VI., Mariahilferstr. 45.
Zaloga v Ljubljani: Anton Kanc, drogerija.
Nadalje se dobiva tudi v mnogih droguerijah, parfumerijah in lekarnah. 1733-5

št. 282/Pr. Razpis službe. 2335-3

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je izpraznjena
služba 2. mestnega komisarja
prejemki 4 činovnega razreda magistratnih uradnikov, to je z letno plačo 200 K, z dejalnostno doklado 400 K in s pravico do dveh v pokojnino števnih petletnic po 200 K; event. služba magistratnega koncipista s prejemki 5. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 K, z dejalnostno doklado 360 K in s pravico do dveh v pokojnino števnih petletnic po 160 K na leto, event. služba mag. konc. praktikanta z letnim adjutom 1200 K.

Za podelitev razpisnih služb so vobče merodajni pogoji § 5 službene pragmatike za mag. uradnike, ki so:

1. Dovoljene pravne in državnoznanske študije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;
2. z dobrim uspehom opravljeni praktični izpit za politično poslovanje. Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma sprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili 3 državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo šele potem, ko zadostijo temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo molčljivost. (§ 30.)

V teku 2 let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje prejeti uradnik z uspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko dopusti iz mestne službe.

Pred uspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnojaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva sposobnost za politično poslovanje (§ 29, odst. 2 obč. reda.)

Vendar se pa more podeliti služba 2. mestnega komisarja valed sklepa obč. sveta z dne 5. januarja 1893. l. tudi takemu, sicer usposobljenemu prosilcu, ki nima politično juridičnih študij.

Prosilci za razpisane službe imajo svoje pravilno opremljene prošnje priložiti pri predsedstvu mestnega magistrata

najpozneje do 30. septembra t. l.

Pomanjkljive ali pa zakasnele prošnje se ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 17. julija 1905.

Veliki požar
zamore se lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. SMEKAL odlikovana z dvema največjimi odlikovanji in sicer: S I. počastno diplomo za izboljšanje parnih- in motor-brizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL
ZAGREB 15-17
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov
in navadne do najfinješe
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904 pod pokrovit. Nj. ces. in kr. visokosti pre-svetle gospe nadvojvodinje Marije Josipine.

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerne cene.
Pristno angleško blago je v največji iz-berbi vedno v zalogi.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata
svojo bogato zalogo
šivalnih strojev,
voznih koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih strojev.

Veliko zalogo
rokavic za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetec za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih tovarn priporoča
Alojzij Persche
Ljubljana 34
Pred škofijo št. 21.

Klobuke slamnike
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča
Ivan Soklič
Pred trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

HLODI
Nova tovarna za lesne izdelke v Ljubljani kupuje skozi celo leto proti gotovini sledeče hlode na kubični čevolj franko državni kolodvor Ljubljana:
Smrekove, jelkove in borove od 24 cm. debelosti naprej in vrsta I. II.
dolgoti 4, 5, 6, 7 in 8 metrov K —54 —52
Bukove od 26 cm debelosti naprej, dolgoti m 2-20 in m 4-40 „ —48 —44
Hrastove od 28 cm debelosti naprej, dolgoti od 2 m naprej „ 1— —80
Ponudbe se sprejmejo za vsakršno število in je iste nasloviti na 767-37
TOVARNO ZA LESNE IZDELKE
Cesta na Rudolfovo železnico 47. Pisarna Šelenburgove ulice 6.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 145-34

Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnatni modroci, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

št. 9836. Razpis. 2463-2

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dve-letnim slovenskim poukom je oddati
šest deželnih ustanov
za prihodnje šolsko leto 1905/1906 (ozir. tudi za 1906/1907), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi **kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov**, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu **brezplačno**, za obleko, živотно perilo, obuvalo in za šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi **plačujoči in zunanji** učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 kron šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih tudi naprej.

Prošnje svojeručno spisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati **do 10. septembra t. l.**

vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti **rojstni list, izpričevalo o dovršeni ljudski ali kakvi višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in izpričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilca.**

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati **obvezno pismo** (reverz) staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz pripravega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim vspehom, imajo pri vojašini pogodno pravico le do dveletne prezentne službe. Ako namreč zadostijo svojim vojaškim dolžnostim prve dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podlagi odredbe c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija 1895, št. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski.
V Ljubljani, 10. avgusta 1905.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 72-33
pušk in samokresov
ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

„CROATIA“
 Opozarjanje na edinstveno varčnega rodoljuba
 na edinstveno zavarovalno zadrugo
 pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega
 mesta ZAGREBA.
 Ista zavaruje na štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in prideleke proti ognju po najnižjih cenah. 1852-15
 Vsa pojasnila daje:
 Podružnica „CROATIA“ v Trstu.
 Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške

Vsak dan sveži sladoled
 se dobiva 1030-23
 v kavarni in slaščičarni
Jakob Zalaznik
 Stari trg šte. 21.

Le malo časa
 se prodaja zaradi opustitve trgovine 172-53
vse blago
 pod tvorniško ceno
 v modni trgovini
Rudolf Jesenko
 Stari trg št. 13

Kdor je vajen piti kakao, naj v svoj prid poizkusi novo vrsto
Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO
 ki zaradi svoje neznatne toliščnosti ne moti prebavljanja, ampak je jako lahko prebaven.
Kandol-kakao
 ima mimo vseh drugih kakaovskih vrst vrhunskega to odlično prednost, da je ob najboljšem okusu dokaj cenejši in zaradi združitve s sladom tudi jako redilen.
 Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.
 Zavoji po 1/4 kg 90 vin. se dobivajo v vseh trgovinah s specerijskim in kolonialnim blagom.
 > 1/8 > 50 >
 Pristno samo v zavojih z levo znamko.

Žalne klobuke
 vence in trakove
 priporoča 34
Benedikt, Ljubljana.

Letni tečaj XX. Letni tečaj XX.
 Oblastveno priznано
deško vzgojevališče
KUGLMAYR
 Behördlich autoris. Knabenpensionat Kuglmayr
 v Gorici 2461-7
 sprejema učence, ki obiskujejo srednje šole ali se zanje pripravljajo. Program na zahtevo.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov
K. Košak
 zlatar
 Ljubljana, Prešernove ulice 5
 priporoča slav. občinstvu svojo
veliko zalogo
 zlatnine in srebrnine, briljantov in diamantov in drugih v njegovo stroko 149 spadaj. oih stvari 35
 po najnižjih cenah.

5 kron in več zaslužka na dan!
 Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.
Družba pletilnih strojev za domače delavce
THOS. H. WHITTICK & Co.
 Trst, Via Campanile 156. 2369-11

Prevzete gostilne.
 Slav. p. n. občinstvu in znancem vljudno naznanjava, da sva prevzela dobro znano 2541-4
gostilno „pri Perlesu“
v Prešernovih ulicah
 kjer bova postrezala cenj. gostom z izborno pijačo in dobro kuhinjo.
 Za mnogobrojen obisk se vljudno priporočata **J. in M. Košak.**

Zahvala in priporočilo.
 Slavnemu občinstvu izrekam s tem najprejšejo zahvalo za naklonjenost, ki jo je izkazovalo mojemu pokojnemu soprogu ob dolgoletnem izvrševanju kavarne obrti.
 Obenem naznanjam najvljudneje, da sem s tem mesecem prevzela kavnoro sama in jo bom vodila dalje pod firmo 2467-3
Kavarna Kramar
 na Starem trgu šte. 30
 ter se priporočam slavnemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. Prizadevala si bom, da cenjenim gostom kar najbolje in solidno postrežem, ter si tako ohranim staro in pridobim novo zaupanje cenj. gostov.
 V kavarni so na razpolago različni ljubljanski in zunanji politični, leposlovn in humoristični listi.
 Z odličnim spoštovanjem
Franciška Kramar
 lastnica kavarne.
 V Ljubljani, v avgustu 1905.

Kaj je Seydlin?
 Priznано najboljša, po najnovjših izkušnjah higijene sestavljena in večkrat odlikovana kosmet.
ustna voda.
 Dobi se v vseh boljših trgovinah.

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.
 Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.
 Zbranih spisov knjiga 2. 23-94
 Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob doljenjskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in priobčujoč ga širšemu svetu, ponarodenel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:
 „Bahovi huzarji in Iliri“
 broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h. s poštnino 4 K 70 h.
Verske bajke in povesti o Gorjancih. I.
 broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h. eleg. vez. 3 K 20 h. s poštnino 3 K 40 h.
 Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja
 v Ljubljani
 Prešernove ulice 3.

Opr. št. A 136/5/2. **Oklic**
 s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano
 C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrla dne 1. maj 1905 Marija Razdrh roj. Znidaršič iz St. Jurja št. 1 brez poslednje volje.
 Ker je sodišču b vališče zakonitega dediča Alojzija Razdrh neznan, se po zivlja taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in zglaš za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglašitvimi dediči in z njemu postavljenim skrbnikom.
 C. kr. okrajno sodišče Višnja gora, odd. I.
 dne 8. avgusta 1905.

J. Kušlan, trgovec in trafikant
 v Kranju poleg farne cerkve (preje J. Sirc) priporoča svojo trgovino z raznovrstnim specerijskim in galanterijskim blagom
 ter postreza vedno točno, pošteno in po zmernih cenah.

Knjigoveznica FR. BRESKVAR
 v Ljubljani
 na ribjem trgu (poleg Frančiškanskega mostu)
 priporoča cenj. p. n. občinstvu svoje nanovo urejeno
tiskanje napisov za trakove k vencem
 napisov za društvene trakove, za zastave itd. itd.
 In vsa druga v to stroko spadajoča dela.
 Naročnikom zunaj Ljubljane razpošiljam izgotovljena dela že s prvim odhajajočim vlakom.
 * Reklamne table *
 za trgovce, rokodelce, obrtnike itd.
 v raznih barvah in velikostih.
 Ker so tiskani napisi še enkrat lepši, okusnejši in ličnejši, kakor pa napisi iz nalepljenih papirnatih črk in ker tudi niso dražji, se nadejam od slav. p. n. občinstva, zlasti pa od gg. vrtnarjev in trgovcev, ki se bavijo s prodajo trakov in vencov, mnogo naročil, ki jih bom vse izvršil v polno zadovoljnost cenj. naročnikov.
 Cene zmerno, postrežba solidna in točna.